

EPSO-G ĮMONIŲ GRUPĖS METINĖ ATASKAITA

2016 m.

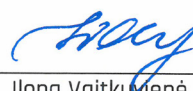
TURINYS

VALDYBOS PIRMININKO ŽODIS	3
GENERALINIO DIREKTORIAUS KREIPIMASIS	4
KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS	5
NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA	24
FINANSINĖS ATASKAITOS	28
KITA INFORMACIJA	76

Finansinės ataskaitos patvirtintos 2017 m. balandžio 7 d.

Rolandas Zukas
Generalinis direktorius

Ilona Vaitkuviene
Vyriausioji finansininkė

VALDYBOS PIRMININKO ŽODIS

Didžiuojuosi galimybe pristatyti energijos perdavimo ir mainų įmonių grupės EPSO-G 2016 m. veiklos ataskaitą.

2016-ieji energetikos įmonių grupei EPSO-G buvo integruotos įmonių grupės kūrimo, valdysenos organų formavimo ir strateginio planavimo metai, kuriant tvirtą pagrindą svarbiausių Lietuvos energetikos tikslų įgyvendinimui ir siekiant užtikrinti, kad strateginiai projektai būtų gyvendinti laiku, o valstybės turtas valdomas skaidriai, efektyviai, atnešų maksimalią vertę visuomenei bei šalies ūkiui.

Sukurtas naujas visos grupės korporatyvinio valdymo modelis. Itin svarbu pažymėti, kad formuojant kolegialius grupės įmonių valdysenos organus, pavyko pritraukti net 10 aukščiausio lygio profesionalių nepriklausomų narių. UAB „EPSO-G“ stebėtojų tarybos bei valdybos pirmininkais išrinkti nepriklausomi nariai. Tai liudija, kad einama pažangiu valdymo depolitizavimo ir profesionalizavimo, nepriklausomumo bei efektyvumo didinimo keliu, o tai labai svarbu valstybės kontroliuojamose bendrovėse.

2016 m. pabaigoje parengta bendra visos EPSO-G grupės strategija, kuri išgrynina grupės vertybes, formuoja bendrą jos viziją, misiją bei strategines veiklos kryptis ir uždavinius.

2017-aisiais mūsų tikslas – sukurti stiprius pagrindus įmonių grupės, kaip vientisos organizacijos, veiklai. Atkreipdami ypatingą dėmesį į grupės įmonėms keliamus strateginius tikslus bei vertindami geopolitinės, ekonominės, technologinės bei socialinės aplinkos pokyčius patiksliname grupės strategiją. Taip pat toliau kursime ir tobulinsime korporatyvinio valdymo procesus, diegsime efektyvios veiklos gaires bei formuosime skaidrumą užtikrinančias politikas.

Elektros energetikos srityje svarbiausia 2017-ųjų užduotis – tinkamai pasirengti sinchronizacijai su kontinentinės Europos tinklais.

Siekiant efektyviai išnaudoti gerai išplėtotą šalies dujų infrastruktūrą ir suskystintų dujų terminalo teikiamą konkurencinį pranašumą, bendradarbiaujant su kitomis Baltijos šalimis, EPSO-G įmonių grupė ir toliau kurs regioninę dujų rinką iki 2019 m. pabaigos bei išplės dujų biržos operatoriaus „GET Baltic“ veiklą.

2017-aisiais numatoma tęsti suplanuotus darbus, kad iki 2021 m. pabaigos būtų įgyvendintas Lenkijos–Lietuvos dujotiekių jungties projektas. Užbaigus šį projektą Baltijos šalys taps bendros ES dujų rinkos dalimi.

Energijos išteklių, konkrečiai biokuro prekybos srityje 2017 metais grupė sieks, kad efektyviai veikiančio biržos operatoriaus BALTPool sukauptomis žiniomis ir sukurtais sprendimais pasinaudotų regiono valstybės.

Sieksime, kad kiekvienas grupės darbuotojas jaustųsi ne tik konkrečios įmonės, tačiau visos grupės dalimi, o akcininkai ir visi interesų dalininkai matytų skaidrią ir atsakingą grupės veiklą, siekiančią efektyvumo bei tvaraus vertės auginimo.

Visų šių tikslų siekimas yra ir bus grindžiamas profesionalios ir pažangios vadovų komandos bei visų grupės įmonių darbuotojų atsakingu ir efektyvu darbu.

Nuoširdžiai,
Rytis Ambrazevičius
Valdybos pirmininkas

GENERALINIO DIREKTORIAUS KREIPIMASIS

2016-ieji mums, energijos perdavimo ir mainų įmonių grupei EPSO-G, buvo itin konstruktyvūs – auganti Lietuvos ekonomika didino energijos vartojimą. Lietuvos elektros tinklo jungtis su Švedija atvėrė kelią naujiems, pigesnės elektros energijos srautams į Lietuvą ir į kaimynines šalis. Suskystintų dujų terminalas sukūrė realią konkurenciją lig tol vieninteliame tiekėjui iš rytų. Atvira biokuro prekybos platforma tapo svarbiausia vieta sąžiningai konkurencijai.

Visa tai turėjo teigiamos įtakos EPSO-G įmonių grupės pajamoms ir finansiniam rezultatui, tačiau svarbiausia – energijos kainoms ne tik Lietuvos, bet ir kaimyninių šalių gyventojams ir verslui. Didžiuojusi, kad kryptingo bendro darbo dėka visos tiesiogiai patrunuojamos bendrovės dirbo pelningai, o nuosavo kapitalo grąža akcininkui buvo didžiausia tarp valstybės valdomų energetikos įmonių.

Stabili finansinė padėtis mums yra svarbi kuriant tvirtą pamatą Lietuvos energetikos tikslų įgyvendinimui ir užtikrinant, kad svarbūs strateginiai projektai bus įgyvendinti laiku, o valstybės turtas bus valdomas efektyviai ir skaidriai pagal gerosios valdysenos standartus.

Mums patikėta užtikrinti Lietuvos energetikos sistemos saugumą ir patikimumą ją visiškai integruojant į Europos energetikos sistemą, kurti ilgalaikę naudą pagrindinei savo akcininkei – valstybei ir kiekvienam vartotojui, užtikrinant, kad jis gaus energiją visada ir geriausia kaina.

Po šiais žodžiais slypi pareiga, atsakomybė, pasitikėjimas ir lūkesčiai, kuriuos privalome pateisinti realiais darbais.

Nuoširdžiai dėkoju darbuotojams, partneriams ir akcininkams už kartu jau nuveiktus darbus. O žvelgdamas į ateitį sakau – energetikos evoliucija – mums visų pirma reiškia asmeninę energiją keisti ir keisti įgyvendinant Lietuvos žmonėms ir šalies ūkiui svarbius projektus.

Pagarbiai
Rolandas Zukas
EPSO-G generalinis direktorius

KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS

UŽ 2016 M. GRUODŽIO 31 D. PASIBAIGUSĮ LAIKOTARPĮ

2016 METŲ EPSO-G ĮMONIŲ GRUPĖS KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS

I. Bendroji informacija apie įmonių grupę

Konsoliduotas pranešimas parengtas už 12 mėnesių laikotarpį, pasibaigusį 2016 m. gruodžio 31 d.

Pagrindiniai patronuojančios Bendrovės duomenys:

Bendrovės pavadinimas	UAB „EPSO-G“
Teisinė forma	Uždaroji akcinė bendrovė
Įregistravimo data ir vieta	2012-07-25, Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registras
Įmonės kodas	302826889
Buveinės adresas	A. Juozapavičiaus g. 13, LT-09311 Vilnius
Adresas korespondencijai	Gedimino pr. 20, LT-01103 Vilnius
Telefonas	+370 665 20038
El. paštas	info@epsog.lt
Interneto tinklapis	www.epsog.lt
Įstatinis kapitalas	22 482 695 Eur
Vienintelis akcininkas	Lietuvos Respublika, kurios turtines ir neturtines teises įgyvendina LR energetikos ministerija

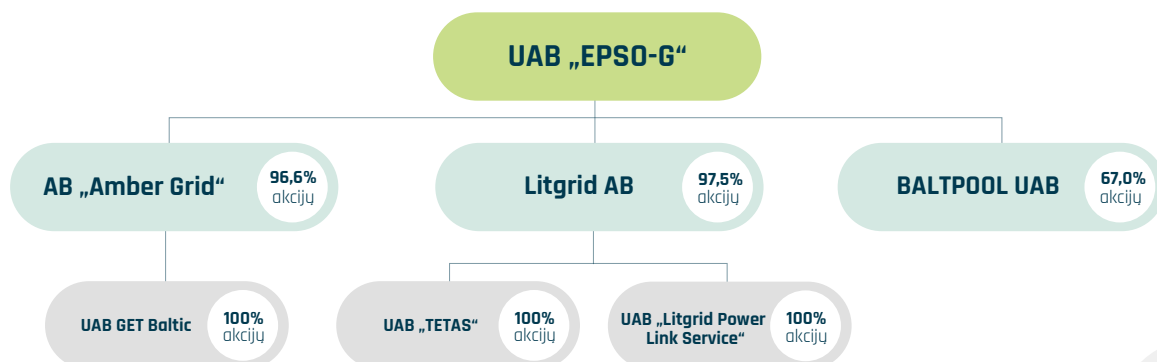
2016 m. gruodžio 31 d. „EPSO-G“ grupė (toliau – EPSO-G grupė arba Grupė) sudarė patronuojanti bendrovė UAB „EPSO-G“ (toliau – EPSO-G arba Bendrovė), trys tiesiogiai valdomos „EPSO-G“ grupės įmonės (LITGRID AB (toliau – Litgrid), AB „Amber Grid“ (toliau – Amber Grid) ir BALTPOOL UAB (toliau – Baltpool)) ir trys netiesiogiai kontroliuojamos įmonės (UAB „TETAS“ (toliau – Tetas), UAB „Litgrid Power Link Service“ (toliau – PLS) ir UAB GET Baltic (toliau – Get Baltic)).

2016 m. vasario 5 d. EPSO-G pasirašė sutartį dėl Baltpool akcijų įsigijimo iš Litgrid nuo 2016 m. kovo 1 d.

Nuo 2016 m. balandžio 29 d. UAB „Tinklo priežiūros centras“ pavadinimas – UAB „Litgrid Power Link Service“. Naujasis, tarptautinis pavadinimas atspindi įmonės strateginį siekį – tapti pripažintu aukštos įtampos nuolatinės srovės technologijų priežiūros paslaugų tiekėju Baltijos jūros regione.

2016 m. gruodžio 23 d. Amber Grid iš Gasum Oy įsigijo 34 proc. Get Baltic akcijų paketą, nuo šio momento Amber Grid tapo vieninteliu Get Baltic akcininku.

„EPSO-G“ įmonių grupės struktūra ataskaitinio laikotarpio pabaigoje:

EPSO-G grupės bendrovės ir jų veikla:

Pavadinimas	LITGRID AB	AB „Amber Grid“	BALTPOL UAB	UAB „LITGRID Power Link Service“	UAB „TETAS“	UAB GET Baltic
Teisinė forma	Akinė bendrovė	Akinė bendrovė	Uždaroji akcinė bendrovė	Uždaroji akcinė bendrovė	Uždaroji akcinė bendrovė	Uždaroji akcinė bendrovė
Įregistravimo data ir vieta	2010-11-16, Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registras	2013-06-11, Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registras	2009-12-10, Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registras	2014-02-24, Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registras	2005-12-08, Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registras	2012-09-13, Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registras
Įmonės kodas	302564383	303090867	302464881	303249180	300513148	302861178
Buveinės adresas	A. Juozapavičiaus g. 13, LT-09311 Vilnius	Savanorių pr. 28, LT-03116 Vilnius	A. Juozapavičiaus g. 9-3, LT-09311, Vilnius	A. Juozapavičiaus g. 13, LT-09311, Vilnius	Senamiesčio g. 102B, LT-35116, Panevėžys	Savanorių pr. 28, LT-03116 Vilnius
Telefonas	+370 5 278 2777	+370 5 236 0855	+370 5 278 2762	+370 5 278 2766	+370 45 504 670	+370 5 236 0000
Faksas	+370 5 272 3986	+370 5 236 0850	+370 5 278 2707	+370 5 272 3986	+370 45 504 684	+370 5 236 0001
El. paštas	info@litgrid.eu	info@ambergrid.lt	info@baltpool.lt	-	info@tetas.lt	info@getbaltic.lt
Interneto tinklapis	www.litgrid.eu	www.ambergrid.lt	www.baltpool.lt	-	www.tetas.lt	www.getbaltic.lt
Veiklos pobūdis	Elektros energijos perdavimo sistemos operatorius	Gamtinių dujų perdavimo sistemos operatorius	Energijos išteklių biržos operatorius, VIAP lėšų administratorius	Elektros jungčių valdymas ir eksploatavimas	Specializuotos transformatorinių pastatų, skirstomųjų punktų techninės priežiūros, remonto ir įrengimo paslaugos, testavimo ir bandymo darbai, energetikos objektų projektavimas	Gamtinių dujų biržos operatorius
„EPSO-G“ valdoma akcijų efektyvi dalis	97,5 proc.	96,6 proc.	67,0 proc.	97,5 proc.	97,5 proc.	96,6 proc.

II. Svarbiausi 2016 m. įvykiai

Svarbiausi EPSO-G grupės įvykiai:

Vasario mėn.

2016 m. vasario 5 d. EPSO-G pasirašė sutartį dėl 67 proc. Baltpool akcijų įsigijimo iš Litgrid nuo 2016 m. kovo 1 d., likusi akcijų dalis priklauso AB „Klaipėdos nafta“.

Balandžio mėn.

2016 m. balandžio 26 d. eiliniame visuotiniame Amber Grid akcininkų susirinkime išrinkta valdyba: Rimvydas Štilinis (EPSO-G infrastruktūros direktorius), Nemunas Biknius (EPSO-G strategijos ir plėtros direktorius), Saulius Bilys (Amber Grid generalinis direktorius), Vytautas Ruolia (Amber Grid komercijos direktorius), Nerijus Datkūnas (VĮ „Šiaulių regiono keliai“ nepriklausomas valdybos narys, Finansų analitikų asociacijos valdybos narys). 2016 m. gegužės 24 d. valdybos sprendimu Nemunas Biknius išrinktas valdybos primininku (valdybos kadencijos periodui).

2016 m. balandžio 26 d. eiliniame visuotiniame Amber Grid akcininkų susirinkime patvirtintas 2015 m. pelno paskirstymo projektas, kuriame numatyta išmokėti 15 978 tūkst. Eur dividendų.

2016 m. balandžio 26 d. eiliniame visuotiniame Litgrid akcininkų susirinkime patvirtintas 2015 m. pelno paskirstymo projektas, kuriame numatyta išmokėti 4 589 tūkst. Eur dividendų.

2016 m. balandžio 26 d. eiliniame visuotiniame Baltpool akcininkų susirinkime patvirtintas 2015 m. pelno paskirstymo projektas, kuriame numatyta išmokėti 28 tūkst. Eur dividendų. 2016 m. balandžio 29 d. eiliniame visuotiniame EPSO-G akcininkų susirinkime patvirtintas 2015 m. pelno paskirstymo projektas, kuriame numatyta išmokėti 425 tūkst. Eur dividendų.

2016 m. balandžio 29 d. UAB „Tinklo priežiūros centras“ pavadinimas pakeistas į UAB „Litgrid Power Link Service“.

Gegužės mėn.

2016 m. gegužės 9 d. Rolandas Masilevičius atsistatydino iš Litgrid valdybos nario pareigų.

2016 m. gegužės 11 d. ketverių metų kadencijai išrinkta penkių narių EPSO-G stebėtojų taryba: Audrius Misevičius (Lietuvos Respublikos Ministro pirmininko patarėjas socialiniais klausimais), Inga Černiuk (Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos kanclerė), Agnė Amelija Kairytė (Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos Teisės skyriaus vedėja), Raimondas Rapkevičius (UAB „General Financing“ valdybos narys, generalinio direktoriaus pavaduotojas, įmonės finansų direktorius), Viktorija Trimbel (AB Lietuvos radijo ir televizijos centro nepriklausoma valdybos narė, Quantum Capital, UAB vadovaujanti partnerė).

2016 m. gegužės 30 d. įsigaliojo ilgalaikė kreditavimo sutartis su AB SEB bankas, kuria EPSO-G suteikta paskola - 12 800 tūkst. Eur - daliniam paskolos, gautos iš „Lietuvos energija“, UAB refinansavimui (ši paskola buvo skirta Amber Grid įsigijimui finansuoti). 2016 m. gegužės 31 d. EPSO-G anksčiau sutartyje numatyto termino grąžino 24 500 tūkst. Eur paskolą „Lietuvos energija“, UAB (įsiskolinimas susidarė įsigyjant Amber Grid kontrolinį akcijų paketą).

Birželio mėn.

2016 m. birželio 10 d. įvykusiame EPSO-G stebėtojų tarybos posėdyje išrinkta stebėtojų tarybos pirmininkė - nepriklausoma stebėtojų tarybos narė Viktorija Trimbel.

2016 m. birželio 10 d. įvykusiame EPSO-G stebėtojų tarybos posėdyje suformuotas stebėtojų tarybai pavaldus atlygio ir skyrimo komitetas iš dviejų stebėtojų tarybos narių: Agnės Amelijos Kairytės ir Viktorijos Trimbel.

Liepos mėn.

2016 m. liepos 29 d. įvykusiame Litgrid neeiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime atšaukta Litgrid valdyba *in corpore* nuo 2016 m. liepos 29 d., bei išrinkta nauja penkių narių valdyba ketverių metų kadencijai, prasidėjusi 2016 liepos 29 d. Valdybą sudaro: Rimvydas Štilinis (EPSO-G infrastruktūros direktorius), Nemunas Biknius (EPSO-G strategijos ir plėtros direktorius), Daivis Virbickas (Litgrid generalinis direktorius), Vidmantas Grušas (Litgrid perdavimo tinklo departamento direktorius) ir Domas Sidoravičius (ERGO Invest SIA bendrovės vadovas, valdybos narys). 2016 m. rugsėjo 2 d. valdybos sprendimu Rimvydas Štilinis išrinktas valdybos pirmininku.

Rugpjūčio mėn.

2016 m. rugpjūčio 25 d. įvykusiame EPSO-G stebėtojų tarybos posėdyje suformuotas atlygio ir skyrimo komitetas. Išrinktas nepriklausomas narys - Jolita Lauciuvienė (UAB „PERSONALO SPRENDIMAI VERSLUI“ direktorė). 2016 m. rugsėjo 6 d. atlygio ir skyrimo komiteto posėdyje pirmininke išrinkta Viktorija Trimbel.

Rugsėjo mėn.

2016 m. rugsėjo 7 d. įvykusiame Get Baltic visuotiniame akcininkų susirinkime išrinkta trijų narių valdyba. Valdybos nariais tapo: Jūratė Marcinkonienė (EPSO-G reguliavimo ir planavimo vadovė), Danas Janulionis (Amber Grid strateginio planavimo ir išorinių ryšių skyriaus viršininkas) ir Jouni Haikarainen (Gasum Oy vyresnysis gamtinių dujų padalinio viceprezidentas).

2016 m. rugsėjo 12 d. įvykusiame EPSO-G visuotiniame akcininkų susirinkime suformuotas stebėtojų tarybai pavaldus trijų narių audito komitetas. Audito komiteto nariais tapo stebėtojų tarybos nariai, Raimondas Rapkevičius ir Audrius Misevičius, bei nepriklausomas narys Gediminas Šiušas (UAB Western Union Processing Lithuania apskaitos direktorius). 2016 m. rugsėjo 29 d. audito komiteto posėdyje komiteto pirmininku išrinktas Raimondas Rapkevičius.

2016 m. rugsėjo 23 d. vienintelio Tetas akcininko sprendimu į bendrovės valdybą likusiai kadencijai išrinkti trys nariai: Tomas Urmanavičius (EPSO-G finansų kontrolės vadovas), Mindaugas Vinkus (EPSO-G organizacijos vystymo vadovas) ir Edvardas Tarasevičius (PLS generalinis direktorius). Valdyboje taip pat yra nepriklausomas valdybos narys bei valdybos pirmininkas Darius Masionis (UAB „CIE LT Forge“ direktorius) ir nepriklausoma valdybos narė - Lina Morkūnaitė (UAB „Konekesko Lietuva“ direktorė).

2016 m. rugsėjo 26 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, atsižvelgdama į Lenkijos Respublikos energetikos ministerijos pranešimą apie Dujotiekių jungties tarp Lenkijos ir Lietuvos (toliau - GIPL) projekto dalies Lenkijos Respublikos teritorijoje įgyvendinimo termino nukėlimą, nutarė pratęsti GIPL projekto dalies Lietuvos Respublikos teritorijoje įgyvendinimo terminą iki 2021 m. gruodžio 31 d.

Spalio mėn.

2016 m. spalio 3 d. AB „Klaipėdos nafta“ perleidus visas UAB LITGAS valdomas akcijas „Lietuvos energija“, UAB, buvo įgyvendintas Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2015 m. balandžio 10 d. nutarimas 03-242, kuriuo Amber Grid paskirta perdavimo sistemos operatoriumi su sąlyga, kad Lietuvos Respublikos energetikos ministerija atliks veiksmus dėl AB „Klaipėdos nafta“ turimų UAB LITGAS akcijų perleidimo ūkio subjektui, kuris tiesiogiai ar netiesiogiai nėra valdomas Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos.

2016 m. spalio 21 d. vykusiame Baltpool neeiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime išrinkta valdyba. Valdybos nariais tapo: Nemunas Biknius (EPSO-G strategijos ir plėtros direktorius), Tomas Urmanavičius (EPSO-G finansų kontrolės vadovas), Renata Navikaitė (AB „Klaipėdos nafta“ SGD terminalo departamento reguliuojamos veiklos skyriaus vadovė) ir Vytautas Ruolia (Amber Grid komercijos direktorius). Valdyba bus pilnai suformuota išrinkus nepriklausomą narį.

2016 m. spalio 21 d. Bendrovė sudarė susitarimą su „Lietuvos energija“, UAB, kuriuo, vykdant susitarimo tarp Lietuvos Respublikos energetikos ir finansų ministrų nuostatas, buvo pakartotinai įvertintas EPSO-G rizikingumas bei nustatyta rinkos sąlygas atitinkanti palūkanų norma už įsiskolinimą, susidariusį įsigyjant Litgrid kontrolinį akcijų paketą.

Lapkričio mėn.

2016 m. lapkričio 9 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybė priėmė nutarimą „Dėl UAB „EPSO-G“ mokamų dividendų už valstybei nuosavybės teise priklausančias akcijas“, kuriuo pavedė Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai kasmet už 2016 – 2021 finansinius metus priimti sprendimą skirti dividendams 0,5 procento EPSO-G paskirstytinojo pelno už atitinkamus finansinius metus, jeigu Bendrovė atitinka Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. sausio 14 d. nutarimo Nr. 20 „Dėl dividendų už valstybei nuosavybės teise priklausančias bendrovių akcijas ir valstybės įmonių pelno įmokų“ 2.1 papunktyje nustatytus reikalavimus.

2016 m. lapkričio 10 d. EPSO-G stebėtojų taryba ketverių metų kadencijai išrinko Bendrovės valdybą, sudarytą iš penkių narių. Valdyboje dirbs nepriklausomi nariai Gediminas Almantas (V) „Lietuvos oro uostai“ generalinis direktorius), Valdas Vitkauskas (Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko vyresnysis bankininkas) ir Rytis Ambrazevičius (Asociacijos „Baltic Institute of Corporate Governance“ prezidentas). Valdybos nariais taip pat patvirtinti Rolandas Zukas (EPSO-G generalinis direktorius) ir Algirdas Juozaponis (EPSO-G finansų direktorius).

Gruodžio mėn.

2016 m. gruodžio 5 d. įvykusiame EPSO-G valdybos posėdyje išrinktas valdybos pirmininkas - nepriklausomas valdybos narys Rytis Ambrazevičius.

2016 m. gruodžio 23 d. Amber Grid iš Gasum Oy įsigijo 34 proc. Get Baltic akcijų paketą, nuo šio momento Amber Grid tapo vieninteliu Get Baltic akcininku. Sandoris padės Amber Grid siekti strateginio tikslo – kurti konkurencingą regiono gamtinių dujų rinką. Gasum Oy pardavus akcijas pasikeitė ir Get Baltic valdybos sudėtis, valdybos narys Jouni Pekka Haikarinen pakeitė Gytis Fominas (Amber Grid finansų departamento direktorius).

III. Veiklos strategija ir tikslai

EPSO-G grupė – tai valstybės valdoma įmonių grupė. EPSO-G grupės akcininko teisės ir pareigos įgyvendina Lietuvos Respublikos energetikos ministerija. Pagrindinė Grupės veikla yra užtikrinti nepertraukiamą, stabilų elektros energijos perdavimą aukštos įtampos tinklais ir gamtinių dujų transportavimą aukšto slėgio vamzdynais bei užtikrinti šių perdavimo sistemų valdymą, priežiūrą ir plėtrą.

Patronuojanti Grupės įmonė EPSO-G yra atsakinga už Lietuvos Respublikos elektros ir dujų perdavimo sistemos operatorių akcijų paketų valdymą. Vykdydama savo veiklą, Bendrovė siekia skaidriai valdyti ir koordinuoti Grupės veiklą, didinti efektyvumą, užtikrinti stabilių ir nepertraukiamų Grupės įmonių perdavimo paslaugų teikimą, siekia socialiai atsakingos infrastruktūros plėtros bei didinti socialiai atsakingą ilgalaikę vertę akcininkams, taip pat siekia, kad Grupės įmonių strateginiai projektai būtų įgyvendinti laiku.

Litgrid, Lietuvos elektros perdavimo sistemos operatorius, palaiko stabilų šalies elektros energetikos sistemos darbą, valdo elektros energijos srautus ir sudaro sąlygas konkurencijai atviroje elektros rinkoje. Litgrid atsakingas už Lietuvos elektros energetikos sistemos integraciją į Europos elektros infrastruktūrą ir bendrą elektros rinką.

Dujų perdavimo sistemos operatorius Amber Grid atsakingas už gamtinių dujų perdavimą ir magistralinių dujotiekių eksploatavimą, saugią ir patikimą dujų perdavimo sistemos veiklą bei plėtrą. Amber Grid taip pat atsakingas už strateginių projektų, kuriais siekiama integruoti Baltijos šalių dujų rinkas į bendrą ES dujų rinką, diversifikuoti dujų tiekimo šaltinius ir padidinti dujų tiekimo saugumą, įgyvendinimą.

Energijos išteklių biržos operatorius Baltpool atsakingas už energijos išteklių biržos veikimą bei už viešąjį interesą atitinkančių paslaugų (toliau – VIAP) lėšų administravimą.

Ataskaitiniais metais buvo rengiama pirmoji EPSO-G įmonių grupės penkerių metų veiklos strategija, jos kryptys ir finansiniai tikslai

IV. Svarbiausi infrastruktūros projektai

2016 m. EPSO-G grupėje buvo tęsiami strateginiai infrastruktūros projektai, skirti didinti Lietuvos integraciją į regionines energetikos išteklių rinkas:

Tarpsisteminė elektros jungtis „LitPol Link“

Nuo 2016 metų pradžios įprastu režimu dirba elektros jungtis „LitPol Link“. Svarbiausias ir sudėtingiausias naujosios elektros jungties įrenginys – srovės keitiklių stotis. Keisdama įtampą iš kintamos į nuolatinę ir vėl į kintamąją, ši stotis užtikrina elektros perdavimą tarp Lietuvos ir Lenkijos elektros sistemų, veikiančių skirtingose sinchroninėse zonose.

„LitPol Link“ jungties investicijos Lietuvoje sudarė 109 mln. eurų. Europos Komisija 2015 m. liepos mėnesį patvirtino 27 mln. eurų finansavimą „LitPol Link“ projektui Lietuvos teritorijoje. Iš viso Europos Sąjungos lėšomis finansuota 31 mln. eurų investicijų į „LitPol Link“.

Tarpsisteminė elektros jungtis „NordBalt“

2016 m. birželį pasibaigus bandomajai eksploatacijai pradėta darbinė jungties „NordBalt“ eksploatacija. Vienas ilgiausių jūrinių kabelių pasaulyje gerokai padidina energijos tiekimo saugumą Lietuvai ir Baltijos šalims. Investicijos į „NordBalt“ elektros jungtį Lietuvos pusėje sudarė 221 mln. eurų, iš kurių 65,5 mln. eurų finansavo Europos Sąjunga. Naujųjų jungčių „NordBalt“ ir „LitPol Link“ poveikis rinkai viršijo lūkesčius. 2016 m. Lietuva ir Latvija buvo vienintelės šalys regione, kuriose vidutinė elektros rinkos kaina mažėjo, nes naujosios jungtys leido diversifikuoti elektros importo šaltinius. Dėl to 2016 m. vidutinė elektros kaina „Nord Pool“ Lietuvos prekybos zonoje buvo mažiausia per visą biržos istoriją ir siekė 36,5 euro už megavatvalandę (EUR/MWh). Ataskaitiniais metais elektros kaina rinkoje buvo 13 proc. žemesnė palyginti su 2015 m. ir ketvirtadaliu žemesnė nei 2014 ir 2013 metais.

2016 metais „LitPol Link“ buvo prieinama rinkai 96 proc., o „NordBalt“ - 78 proc. laiko per metus.

Dujotiekis Klaipėda-Kiemėnai

Magistralinio dujotiekio Klaipėda – Kuršėnai (toliau – KKP) eksploatacija pradėta 2015 m. gruodžio mėn., šiuo projektu buvo sudarytos sąlygos pilnai išnaudoti suskystintų gamtinių dujų (toliau – SGD) terminalo Klaipėdoje pajėgumus, užtikrinti gamtinių dujų sistemos darbo saugumą ir patikimumą. Per 2016 m. sistemos naudotojai įvertino sėkmingai išvystytos alternatyvios dujų tiekimo infrastruktūros naudą – esant konkurencingoms SGD kainoms, Lietuvos ir kitų Baltijos šalių vartotojams 60 proc. perduotų gamtinių dujų Amber Grid sistema buvo importuota per SGD terminalą Klaipėdoje.

Projekto investicijos siekė 57,9 mln. Eur, iš kurių didžiausią dalį 28,5 mln. Eur finansavo „Amber Grid“, 27,6 mln. Eur – Europos sąjunga, 1,8 mln. Eur – Latvijos perdavimo sistemos operatorius. Europos Komisijos atstovai šį projektą pavadino pavyzdiniu dėl greitesnių nei planuota įgyvendinimo terminų ir gero biudžeto valdymo.

Dujotiekių jungtis tarp Lenkijos ir Lietuvos

Projektu siekiama integruoti Baltijos šalių dujų rinkas į bendrą ES dujų rinką, diversifikuoti dujų tiekimo šaltinius ir padidinti dujų tiekimo saugumą. Amber Grid įgyvendina dujotiekio projekto dalį LR teritorijoje, o projekto dalį Lenkijos Respublikos teritorijoje įgyvendina Lenkijos dujų perdavimo sistemos operatorius GAZ-SYSTEM S.A. 2016 m. buvo tęsiami GIPL projekto teritorijų planavimo dokumentų ir specialiojo plano bei techninio projekto parengimas, vykdomas sutarčių sudarymas su žemės sklypų savininkais dėl servitutų nustatymo, paskelbti rangos darbų ir vamzdynų viešieji pirkimai, patvirtintas projekto specialusis planas.

Bendra numatoma GIPL projekto vertė yra 558 mln. Eur, iš jų Lenkijos teritorijoje – 422 mln. Eur, Lietuvos teritorijoje – 136 mln. Eur. Projektui įgyvendinti naudojama ES finansinė parama. Pagal Europos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūros tarpvalstybinį sąnaudų paskirstymo sprendimą, dalį projekto infrastruktūros kaštų Lenkijos teritorijoje padengs Lietuvos, Latvijos ir Estijos perdavimo sistemų operatoriai. Likusi projekto dalis Lietuvos ir Lenkijos teritorijose bus finansuojama atitinkamai Amber Grid ir GAZ-SYSTEM S.A. lėšomis. Atsižvelgus į Lenkijos teritorijoje įgyvendinimo projekto termino nukėlimą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė projekto įgyvendinimo terminą nukėlė iki 2021 m. gruodžio 31 d.

Elektros energetikos sistemos perorientavimas sinchroniniam darbui su kontinentinės Europos tinklais

2012 m. Lietuvos Respublikos Seimo priimtu įstatymu iškeltas strateginis uždavinys perorientuoti šalies elektros energetikos sistemą sinchroniniam darbui su kontinentinės Europos elektros tinklais. Visavertis Lietuvos elektros energetikos sistemos integravimas į Europos elektros infrastruktūrą ir bendrą elektros rinką, užtikrinant sistemos valdymo savarankiškumą, yra vienas strateginių Litgrid tikslų, kuriuos įgyvendinant ypatingai svarbus nacionalinių ir tarptautinių interesų supratimas, suderinimas, ir nuoseklus koordinavimas.

Europos Komisijos Jungtinis tyrimų centras atliko Baltijos valstybių sinchronizacijos su Europos Sąjungos valstybių tinklais scenarijų palyginimo studiją, kurios rezultatus planuojama patvirtinti per 2017 m. pirmąjį pusmetį. Priėmus galutinį sprendimą dėl sinchronizavimo, Europos elektros perdavimo sistemos operatorių asociacija ENTSO-E išduotų technines prisijungimo sąlygas, kurias įgyvendinus Baltijos šalys galėtų sinchronizuoti savo tinklus su Vakarų Europa iki 2025 m.. Projekto vertė, priklausomai nuo detalių scenarijų, gali svyruoti nuo 435 iki 1 071 mln. Eur Baltijos šalims, šis projektas yra įtrauktas į Europos Komisijos Bendrojo intereso projektų sąrašą.

2017 m. vyks pasiruošimas rekonstruoti du svarbius elektros perdavimo mazgus Vilniuje ir Šiaurės rytų Lietuvoje. Lygiagrečiai bus ruošiamasi atlikti Baltijos elektros sistemų savarankiško darbo bandymą. Norint įvertinti Baltijos šalių izoliuoto darbo technines galimybes bei sąnaudas, 2017 m. bus atliekama Baltijos šalių izoliuoto darbo tyrimo studija, o 2018 m. trijų Baltijos šalių elektros sistemos žengs vieną svarbiausių žingsnį sinchronizacijos link - trumpam nutraukusios ryšius su kaimyninėmis energetikos sistemomis, bandymo metu trys Baltijos šalys taps savarankiška energetikos sistema.

V. Veiklos ir finansiniai rodikliai

Svarbiausi EPSO-G grupės įmonių veiklos rodikliai:

	2016 m.	2015 m.	Pokytis	
			+/-	Proc.
Elektros energija				
Perduotas elektros energijos kiekis, GWh	9 729	9 220	509	5,5%
ENS (neperduotas elektros energijos kiekis dėl atsijungimų), MWh *	1,03	4,54		
AIT (vidutinis nutraukimų laikas), min. *	0,04	0,22		
Gamtinės dujos				
Dujų kiekis, transportuotas į vidinį išleidimo tašką, GWh	23 336	26 183	-2 847	-10,9%
Dujų kiekis, transportuotas į gretimas perdavimo sistemas, GWh**	23 985	22 808	1 177	5,2%

*Tik dėl operatoriaus atsakomybei priskiriamų ir dėl nenustatytų priežasčių.

**Latvijos ir Rusijos Federacijos Kaliningrado srities perdavimo sistemos.

Augant šalies ekonomikai ir didėjant elektros energijos vartojimui perduotas elektros energijos kiekis per 2016 m. išaugo 5,5 proc., lyginant su 2015 metais. Skirstomųjų tinklų operatoriaus (AB „Energijos skirstymo operatorius“) vartotojams perduota 8 842 GWh elektros energijos, t. y. 5,1 proc. daugiau nei pernai, o kitiems vartotojams, prijungtiems prie perdavimo tinklo – 886 GWh arba 9,9 proc. daugiau nei 2015 m.

2016 m. Lietuvos vartotojams į dujų skirstymo ar tiesiogiai prijungtas vartotojų sistemas buvo bendrai transportuota 23 336 GWh gamtinių dujų. Palyginus su 2015 metais, kai buvo perduota 26 183 GWh gamtinių dujų, perdavimo kiekiai sumažėjo 10,9 proc. Mažesnius perduodamus dujų kiekius labiausiai lėmė sumažėjęs dujų suvartojimas trąšų ir elektros gamyboje. Palyginti su 2015 m. trąšų įmonėms perduota 12 436 GWh arba 11,9 proc. mažiau nei 2015 m. Tiekimo įmonėms perduotas gamtinių dujų kiekis išaugo 40,8 proc. iki 5 509 GWh. Transportavimas energetikos įmonėms mažėjo 5 076 GWh (2015 m. – 6 984 GWh), pramonės įmonėms buvo perduota 315 GWh arba 73,2 proc. mažiau nei ankstesniais metais.

Perdavimo sistema į Latvijos Respubliką per Kiemėnų DAS sistemos naudotojams buvo perduota 474 GWh gamtinių dujų (2015 m. – 1 029 GWh). Į Rusijos Federacijos Kaliningrado sritį transportuota 23 511 GWh gamtinių dujų (2015 m. – 21 779 GWh).

Svarbiausi EPSO-G grupės finansiniai rodikliai:

Finansiniai rodikliai, tūkst. EUR	2016 m.	2015 m.	2014 m.*
Pajamos	234 522	156 342	147 105
Veiklos sąnaudos	-189 639	-140 252	-270 945
EBITDA ¹	90 496	55 980	49 577
Grynasis pelnas	39 074	12 226	-13 291
Turtas	1 093 424	1 152 123	901 073
Nuosavybė	240 413	201 966	191 530
Grynoji skola ²	468 238	567 989	410 007

Santykiniai finansiniai rodikliai

EBITDA marža ³	38,6%	35,8%	33,7%
Nuosavo kapitalo grąža (ROE) ⁴	17,7%	6,2%	-6,3%
Grynosios skolos ir nuosavybės santykis	1,9	2,8	2,1
Grynosios skolos ir EBITDA santykis	5,2	10,1	8,3
Nuosavo kapitalo ir turto santykis	22,0%	17,5%	21,3%
Bendrojo likvidumo koeficientas ⁵	0,9	0,8	0,8

* nuo 2014 metų liepos mėnesio Grupėje apskaitomas Amber Grid.

1) EBITDA = pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą + palūkanų sąnaudos - palūkanų pajamos + nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos + vertės sumažėjimo sąnaudos + ilgalaikio materialaus turto nurašymai + ilgalaikio materialaus turto perkainojimas - LG įsigijimo kainos priedas

2) Grynoji skola = ilgalaikė finansinė skola + trumpalaikė finansinė skola + įsipareigojimas „Lietuvos energija“, už Litgrid akcijų įsigijimą. - Trumpalaikės investicijos - Terminuoti indėliai - Pinigai ir pinigų ekvivalentai

3) EBITDA marža = EBITDA/Pajamos

4) Nuosavo kapitalo grąža = Grynasis pelnas/(Nuosavas kapitalas laikotarpio pradžioje+Nuosavas kapitalas laikotarpio pabaigoje)/2

5) Bendrojo likvidumo koeficientas = Trumpalaikis turtas/Trumpalaikiai įsipareigojimai

Pajamos

2016 m. EPSO-G grupės pajamos siekė 234,5 mln. Eur arba 50,0 proc. didesnės lyginant su 2015 m.

Pajamos už elektros energijos perdavimą, palyginus su 2015 m., padidėjo 34,8 proc. iki 68,0 mln. eurų ir sudarė 29,0 proc. visų Grupės pajamų. Didžiausią įtaką pajamų augimui turėjo išaugęs perduotos elektros energijos kiekis bei didesnis elektros perdavimo paslaugos tarifas. Gamtinių dujų perdavimo pajamos 2016 m. sudarė 59,9 mln. Eur (transportavimas Lietuvos vartotojams - 49,7 mln., transportavimas į Latviją ir Kaliningrado sritį - 10,1 mln. Eur).

Palyginti su 2015 m., jos išaugo 20,1 proc. ir sudarė 25,5 proc. visų Grupės pajamų. Pagrindinės priežastys nulėmusios šių pajamų augimą – išaugę tranzito kiekiai ir didesni nei planuota trumpalaikių perdavimo pajėgumų pardavimai.

Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nuo 2016 m. sausio 1 d. nustatyto 3,8 karto didesnio sisteminių paslaugų tarifo pajamos už sisteminės elektros energijos paslaugas padidėjo 3,6 karto iki 33,9 mln. Eur (nuo 2016 m. rugpjūčio 1d. sisteminių paslaugų tarifas buvo sumažintas 22,7 proc.). Balansavimo (reguliavimo) elektros energijos pardavimo pajamos išaugo 51,5 proc. iki 22,1 mln. Eur. Tam didžiausios įtakos turėjo 56,5 proc. didesnis parduotos balansavimo (reguliavimo) elektros energijos kiekis.

Pradėjus eksploatuoti tarptautines elektros jungtis Lietuva – Lenkija ir Lietuva – Švedija, per 2016 m. buvo gauta 11,4 mln. Eur perkrovų įplaukų. Perkrovų įplaukos atsiranda dėl nepakankamo tarpsteminė elektros linijų pralaidumo ir dėl to susiformuojančių skirtingų elektros rinkos kainų Lietuvos ir Švedijos, Lenkijos, Latvijos elektros biržose. Vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentu (EB) Nr. 714/2009 „Dėl prieigos prie tarpvalstybinių elektros energijos mainų tinklo sąlygų, panaikinantį Reglamentą (EB) Nr. 1228/2003“ Litgrid perkrovos pajamomis pripažįsta tik dalį gautų įplaukų t.y. tik panaudotas paskirstytojo jungčių pralaidumo užtikrinimui. Likusios pajamos apskaitomos kaip būsimųjų laikotarpių pajamos. 2016 m. perkrovos pajamomis buvo pripažinta 3,4 mln. Eur.

Likusios grupės pajamos sudarė 47,2 mln. Eur.

Veiklos sąnaudos

Grupės sąnaudos per 2016 m. sudarė 189,6 mln. Eur arba 49,4 mln. Eur daugiau lyginant su 2015 metais. Augimą nulėmė išaugusios elektros energijos ir susijusių paslaugų bei nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos.

Didžiausią dalį sąnaudų sudarė energetinių išteklių ir susijusių paslaugų pirkimas – 87,8 mln. Eur (elektros energijos ir susijusių paslaugų pirkimo sąnaudos padidėjo 42,8 mln. Eur iki 80,6 mln. Eur, gamtinių dujų sąnaudos sumažėjo 1,4 mln. Eur ir siekė 7,2 mln. Eur) arba 41,4 mln. Eur daugiau nei 2015 m., dėl didesnio nupirkto balansavimo (reguliavimo) elektros kiekio ir kainos, išaugusio rezervinės galios poreikio (dėl naujų elektros jungčių su Švedija ir Lenkija eksploatacijos) ir aukštesnės šių paslaugų kainos, didesnių technologinių nuostolių elektros energijos perdavimo tinkle bei paskirstyto jungčių su Švedija ir Lenkija pralaidumo užtikrinimo sąnaudų. Dėl 2015 m. pabaigoje įvesto į eksploataciją turto nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos išaugo 5,8 mln. Eur ir sudarė 42,5 mln. Eur. Darbo užmokestis ir susijusios sąnaudos – 23,0 mln. Eur, remontų ir priežiūros sąnaudos – 9,5 mln. Eur, telekomunikacijų ir ITT sąnaudos – 3,9 mln. Eur, likusios sąnaudos sudarė – 22,9 mln. Eur.

Veiklos rezultatas

2016 m. grynas pelnas buvo 39,1 mln. Eur, t. y. 3,2 karto didesnis nei 2015 m., kuomet buvo uždirbta 12,2 mln. Eur grynojo pelno. Grupės ROE rodiklis siekė – 17,7 proc. (2015 m. – 6,2 proc.). Grupės pelningumo rodiklius gerino 4,2 mln. Eur sumažėjęs įsiskolinimas už Litgrid įsigijimą (detali informacija pateikta 2016 m. Grupės finansinių ataskaitų 2.27 pastaboje). Nevertinant šių nebūdingų finansinės veiklos pajamų, Grupės grynas pelnas 2016 m. siektų 34,9 mln. Eur (ROE – 15,9 proc.).

2016 m. Grupės EBITDA buvo 90,5 mln. Eur. Palyginti su 2015 m., EBITDA padidėjo 61,7 procento. EBITDA marža pakilo iki 38,6 proc. (2015 m. buvo 35,8 proc.).

2016 m. finansinės atskaitomybės rezultatai rodo vienus geriausių nuosavo kapitalo grąžos ir pelningumo rodiklius tarp Lietuvos valstybės valdomų įmonių.

Investicijos

Per 2016 m. elektros energijos perdavimo sistemos operatoriaus Litgrid investicijos siekė 36,7 mln. Eur. Iš jų po 50 proc. skirta strateginių elektros energetikos projektų įgyvendinimui ir šalies perdavimo tinklo rekonstrukcijai bei plėtrai. Amber Grid investicijos 2016 m. sudarė 13,1 mln. Eur. Naujų dujų sistemų statyba sudarė 6,6 mln. Eur, investicijos į rekonstrukciją ir modernizavimą siekė 6,1 mln. Eur, o investicijos į finansinį turtą 2016 m. buvo 453 tūkst. Eur (2016 m. I ketv. padidintas Get Baltic įstatinis kapitalas, o IV ketv. išpirkos 34,0 proc. akcijų paketas iš Gasum Oy).

Finansinės būklės ataskaita

2016 m. gruodžio 31 d. Grupės turtas buvo 1 093,4 mln. Eur, Grupės ilgalaikis turtas siekė 947,0 mln. Eur ir sudarė 86,6 proc. viso Grupės turto. Akcininkų nuosavybės dalis Grupės turte sudarė 22,0 procentus.

2016 m. gruodžio 31 d. Grupės finansiniai įsipareigojimai kredito institucijoms siekė 485,0 mln. Eur (įskaitant 205,8 mln. Eur įsipareigojimą „Lietuvos energija“ už UAB Litgrid akcijų įsigijimą), pinigai ir pinigų ekvivalentai sudarė 16,7 mln. Eur. Grynosios skolos santykis su nuosavybe sudarė 194,8 proc.

VI. Personalias

2016 m. pasiruošta vienodų atlygio principų įdiegimui visose EPSO-G grupės įmonėse. Remiantis tarptautinėje praktikoje pripažinta Hay Group metodika, įvertintos visos Grupės įmonių vadovaujančios pareigybės ir jų atsakomybės lygiai, pagal kuriuos nustatomas atlygio dydis.

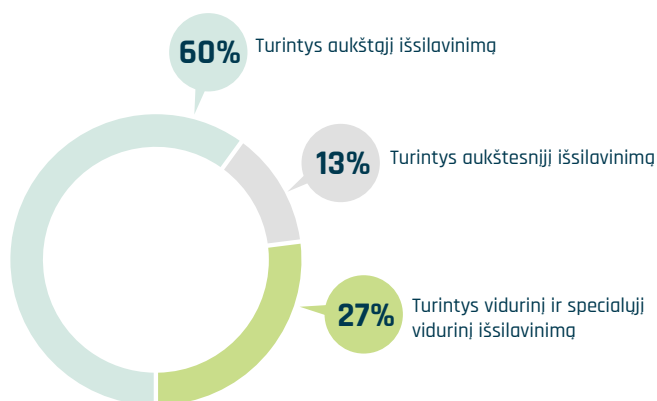
Numatoma, kad tais pačiais atsakomybės ir atskaitingumo principais pagrįsta EPSO-G grupės įmonių atlygio politika, jai pritarus atlygio skyrimo komitetui ir valdybai, pilna apimtimi bus taikoma 2017 metais.

EPSO-G grupėje 2016 m. gruodžio 31 d. dirbo 1 078 darbuotojai: EPSO-G – 17, Amber Grid – 362, Litgrid – 235, Tetras – 421, Baltpool – 11, PLS – 29 ir Get Baltic – 3.

EPSO-G grupės darbo užmokesčio fondas ataskaitiniais metais buvo 17 037 tūkst. Eur.

	Darbuotojų skaičius		Vidutinis darbo užmokestis (prieš mokesčius)	
	2016-12-31	2015-12-31	2016-12-31	2015-12-31
Visi darbuotojai	1 078	1 033	1 363	1 310
Vadovaujantys darbuotojai	24	23	5 283	5 228
Specialistai	673	660	1 513	1 467
Darbininkai	381	350	813	818

EPSO-G grupės darbuotojai pagal išsilavinimą laikotarpio pabaigoje:

VII. Korporatyvinis valdymas

Korporatyvinio valdymo gairės

EPSO-G korporatyvinis valdymas atspindi 2015 m. rugsėjo 7 d. LR Energetikos ministro patvirtintas „Valstybės valdomų energetikos sektoriaus įmonių grupės korporatyvinio valdymo gaires“, kurias nustatė įmonių grupei taikomus korporatyvinio valdymo principus, valdymo organizavimo modelį, valdymo struktūrą bei atskaitomybės ir veiklos priežiūros bei kontrolės sistemą.

2016 m. EPSO-G tęsė gerosios valdysenos praktikos įgyvendinimą laikantis skaidrumo, efektyvumo, profesionalumo, nuoseklumo ir atskaitomybės principų. EPSO-G rėmėsi geriausia tarptautine patirtimi išdėstyta Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) gairėse, Jungtinių Tautų bei NASDAQ vertybinių popierių biržos rekomendacijose, kurių svarbiausias tikslas - užtikrinti, kad valstybės įmonės būtų valdomos efektyviai, aiškiai atskiriant valstybės kontrolės bei profesionalaus valdymo funkcijas.

Įgyvendinant šiuos tikslus 2016 m. buvo naujai suformuotos patronuojančios bendrovės stebėtojų taryba, valdyba, atlygio ir skyrimo bei audito komitetai, atnaujintos ir performuotos visų septynių įmonių grupę sudarančių įmonių valdybos.

Įskaitant kolegialius EPSO-G įmonių valdymo organus, nepriklausomi nariai sudaro trečdalį kolegialių valdymo organų narių skaičiaus. Be to, EPSO-G tapo pirmąja valstybės valdoma įmone šalyje, kurios valdybos nariu tapo tarptautinis ekspertas (Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko atstovas). Į EPSO-G kolegialius organus vykdytų atrankų skaidrumas ir profesionalumas viešojoje erdvėje yra priskiriamas prie sektinų pavyzdžių kitoms VVI.

Įstatai

2015 m. gruodžio 17 d. įregistruoti nauji EPSO-G įstatai (*atnaujinta redakcija 2016 m. gegužės 20 d.*), kurie parengti atsižvelgiant į 2015 m. paskelbtas EBPO rekomendacijas dėl korporatyvinio valdymo principų diegimo Lietuvos valstybės valdomose įmonėse. EBPO ataskaitoje, be kita ko, buvo rekomenduojama pertvarkyti EPSO-G valdymą ir sudaryti valdybą šioje įmonėje.

Siekiant, kad valstybė, kaip savininkė, efektyviai kontroliuotų savo įmones, o šios veiktų skaidriai ir profesionaliai, vienas iš esminių numatytų pokyčių – valstybei priklausančių įmonių atskyrimas nuo politinės įtakos į EPSO-G grupės įmonių valdymą įtraukiant geriausius savo srities nepriklausomus profesionalus.

Valdymo organai

Bendrovės įstatuose numatyti valdymo organai yra šie:

1. Visuotinis akcininkų susirinkimas
2. Stebėtojų taryba
3. Valdyba
4. Bendrovės vadovas – Bendrovės generalinis direktorius

Visuotinis akcininkų susirinkimas

Aukščiausias Bendrovės valdymo organas yra visuotinis akcininkų susirinkimas. Visuotinio akcininkų susirinkimo šaukimo ir sprendimų priėmimo tvarka bei kompetencijas nustato Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas ir Bendrovės įstatai.

Stebėtojų taryba

Stebėtojų taryba yra kolegialus Bendrovės ir jos dukterinių bendrovių priežiūrą atliekantis organas, susidedantis iš penkių narių, kurių bent du privalo būti nepriklausomi. Stebėtojų tarybos pirmininkas renkamas iš nepriklausomų narių. Stebėtojų tarybos kompetencijas nustato Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas ir Bendrovės įstatai.

Bendrovėje taip pat sudaromi šie specializuoti komitetai: audito komitetas bei atlygio ir skyrimo komitetas. Abu komitetai yra pavaldūs ir atskaitingi stebėtojų tarybai.

Audito komitetas sudaromas iš ne mažiau kaip trijų narių, kurių bent du privalo būti nepriklausomi, vieną skiriant iš esamų nepriklausomų stebėtojų tarybos narių. Audito komiteto pirmininkas renkamas iš nepriklausomų narių.

Atlygio ir skyrimo komitetas sudaromas iš nemažiau kaip trijų narių, kurių bent vienas privalo būti nepriklausomas, o kiti du skiriami iš stebėtojų tarybos narių, laikantis principo, kad bent vienas skiriamas iš nepriklausomų stebėtojų tarybos narių.

Stebėtojų taryba skiriama ketverių metų kadencijai, o jai pavaldūs specializuoti komitetai gali būti skiriami ne ilgesnei nei ketverių metų kadencijai. Stebėtojų tarybos ir specializuotų komitetų nepertraukiamos kadencijos laikas yra ne ilgesnis kaip dvi kadencijos iš eilės.

EPSO-G stebėtojų tarybos sudėtis:

Vardas Pavardė	Pareigos	Kadencija	Darbovietė
Viktorija Trimbel	Stebėtojų tarybos nepriklausomas narys Stebėtojų tarybos pirmininkas	Nuo 2016-05-11	Quantum Capital, UAB
Raimondas Rapkevičius	Stebėtojų tarybos nepriklausomas narys	Nuo 2016-05-11	UAB „General Financing“

Audrius Misevičius*	Stebėtojų tarybos narys	Nuo 2016-05-11	Lietuvos Respublikos Vyriausybė
Inga Černiuk	Stebėtojų tarybos narys	Nuo 2016-05-11	Lietuvos Respublikos energetikos ministerija
Agnė Amelija Kairytė	Stebėtojų tarybos narys	Nuo 2016-05-11	Lietuvos Respublikos energetikos ministerija

EPSO-G atlygio ir skyrimo komiteto prie stebėtojų tarybos sudėtis:

Vardas Pavardė	Pareigos	Kadencija	Darbovietė
Viktorija Trimbel	Atlygio ir skyrimo komiteto nepriklausomas narys Komiteto pirmininkas	Nuo 2016-06-10	Quantum Capital, UAB
Agnė Amelija Kairytė	Atlygio ir skyrimo komiteto narys	Nuo 2016-06-10	Lietuvos Respublikos energetikos ministerija
Jolita Lauciuvienė	Atlygio ir skyrimo komiteto nepriklausomas narys	Nuo 2016-08-25	UAB „PERSONALO VERTĖ VERSLUI“

EPSO-G audito komiteto prie stebėtojų tarybos sudėtis:

Vardas Pavardė	Pareigos	Kadencija	Darbovietė
Raimondas Rapkevičius	Audito komiteto nepriklausomas narys Komiteto pirmininkas	Nuo 2016-09-12	UAB „General Financing“
Audrius Misevičius*	Audito komiteto narys	Nuo 2016-09-12	Lietuvos Respublikos Vyriausybė
Gediminas Šiušas	Audito komiteto nepriklausomas narys	Nuo 2016-09-12	Western Union Processing Lithuania, UAB

* 2017 m. sausio 12 d. Audrius Misevičius atsistatydino iš EPSO-G stebėtojų tarybos ir audito komiteto nario pareigų.

Valdyba

Valdyba yra kolegialus Bendrovės valdymo organas, susidedantis iš penkių narių, kurių ne mažiau nei trys privalo būti nepriklausomi, likę yra skiriami iš Bendrovės aukščiausio lygio administracijos vadovaujančių darbuotojų. Valdybos kompetencijas nustato Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas ir Bendrovės įstatatai. Valdyba yra atskaitinga Bendrovės stebėtojų tarybai, ji yra sudaroma ketverių metų kadencijai, nepertraukiamas kadencijos laikas yra ne ilgesnis kaip dvi kadencijos iš eilės.

Bendrovės valdyba buvo suformuota 2016 m. lapkričio 10 d.

EPSO-G valdybos sudėtis:

Vardas Pavardė	Pareigos	Kadencija	Darbovietė
Rytis Ambrazevičius	Nepriklausomas valdybos narys* Valdybos pirmininkas	Nuo 2016-11-10	Asociacija „Baltic Institute of Corporate Governance“
Valdas Vitkauskas	Nepriklausomas Valdybos narys	Nuo 2016-11-10	Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankas

Rolandas Zukas	Valdybos narys	Nuo 2016-11-10	UAB „EPSO-G“
Gediminas Almantas	Nepriklausomas Valdybos narys	Nuo 2016-11-10	VĮ „Lietuvos oro uostai“
Algirdas Juozaponis	Valdybos narys	Nuo 2016-11-10	UAB „EPSO-G“

* nepriklausomu Bendrovės valdybos nariu laikomas nuo jo atsistatydinimo iš AB „Klaipėdos nafta“ valdybos narių momento, t. y. nuo 2016 m. gruodžio 1 d.

Bendrovės generalinis direktorius

Generalinis direktorius yra vienasmenis Bendrovės valdymo organas, atskaitingas valdybai. Bendrovės vadovo kompetencijas nustato Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas ir Bendrovės įstatai.

Nuo 2015 m. vasario 17 d. Bendrovės generalinio direktoriaus pareigas eina Rolandas Zukas.

Skaidrumas

Bendrovė laikosi Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 14 d. nutarimu Nr. 1052 patvirtintų Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašo IV-VII skyrių nuostatų ir viešai skelbia nurodytus EPSO-G grupės rodiklius (<http://vkc.turtas.lt/imonos>).

EPSO-G įmonių grupėje vadovaujamosi Korupcijos prevencijos politika, nustatančia pagrindinius UAB „EPSO-G“ įmonių grupės korupcijos prevencijos principus ir reikalavimus bei jų laikymosi užtikrinimo gaires, kurių įgyvendinimas sudaro prielaidas bei sąlygas įmonių grupės mastu įgyvendinti aukščiausius skaidraus verslo vykdymo standartus (<http://epsog.lt/lt/apie-mus/korupcijos-prevencijos-politika-1>)

VIII. Akcininkai ir dividendai

2016 m. gruodžio 31 d. Bendrovės įstatinis kapitalas buvo lygus 22 482 695 Eur ir padalintas į 0,29 Eur nominaliosios vertės 77 526 533 paprastasias vardines nematerialias akcijas. Visos akcijos yra visiškai apmokėtos, suteikiančios akcininkams vienodas teises.

EPSO-G vienintelis akcininkas yra Lietuvos Respublika (100 proc. akcijų), kurios turtines ir neturtines teises, vadovaujantis 2012 m. liepos 4 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo Nr. 826 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės steigimo ir valstybės turto investavimo“ 2.3 punktu, įgyvendina Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, atstovaujama Lietuvos Respublikos energetikos ministro.

EPSO-G savo akcijų nėra įsigijusi, per ataskaitinį laikotarpį savo akcijų neįsigijo ir neperleido. Bendrovės dukterinės įmonės taip pat nėra įsigijusios Bendrovės akcijų.

EPSO-G valdomų Litgrid ir Amber Grid akcijomis prekiaujama vertybinių popierių biržoje NASDAQ Vilnius:

Bendrovė	ISIN kodas	VP trumpinys	Prekybos sąrašas
LITGRID AB	LT0000128415	LGD1L	BALTIC SECONDARY LIST
AB „Amber Grid“	LT0000128696	AMG1L	BALTIC SECONDARY LIST

Kitų EPSO-G valdomų įmonių vertybiniais popieriais vertybinių popierių biržoje neprekiuojama.

Dividendai

2016 metais Bendrovė skyrė ir į valstybės biudžetą sumokėjo 425 tūkst. Eur dividendų.

IX. Rizikos ir rizikų valdymas

„EPSO-G“ grupės įmonės vykdydamos savo veiklą susiduria su šiomis pagrindinėmis rizikomis:

Politinė ir reguliacinė rizika

Energetikos sektorius yra ypač svarbi ūkio sritis, turinti didelės įtakos nacionaliniams politiniams ir ekonominiams interesams. Elektros ir gamtinių dujų energetikos sektoriaus sandarą, valdymą, sektoriaus įmonių veiklą reglamentuoja Lietuvos Respublikos įstatymai ir įgyvendinantieji teisės aktai. Bet kokie nacionaliniai ar Europos Sąjungos energetikos sektorių reguliuojančių teisės aktų pakeitimai gali turėti įtakos EPSO-G grupės veiklos rezultatams. Siekiant sumažinti šios rizikos įtaką veiklos rezultatams, bendrovių atstovai aktyviai dalyvauja svarstymuose, informuoja apie būtinus priimti sprendimus ir/ar teikia pasiūlymus teisės aktus rengiančioms institucijoms.

Elektros energijos ir gamtinių dujų paslaugų kainos yra reguliuojamos, kainų viršutinės ribas nustato Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (toliau – Komisija). Nuo šių regulatoriaus sprendimų tiesiogiai priklauso ne tik EPSO-G grupės įmonių veiklos rezultatai, bet ir bendrovių skiriamos lėšos būtinoms veiklos sąnaudoms, investicijoms perdavimo tinklo patikimumui išlaikyti, taip pat galimybės finansuoti strateginius projektus iš nuosavų ar skolintų lėšų. Siekdamas mažinti reguliacinės rizikos įtaką veiklos rezultatams, bendrovės aktyviai bendradarbiauja su Komisija, dalyvauja svarstant rengiamus teisės aktų pakeitimus, savo siūlymus argumentuodama būsimų sprendimų poveikiu bei ilgalaikių, strateginių bendrovių tikslų svarba.

Veiklos ir technologinė rizika

EPSO-G grupės įmonių viena svarbiausių funkcijų ir atsakomybių – užtikrinti saugų, patikimą ir efektyvų gamtinių dujų ir elektros energijos perdavimo sistemų funkcionavimą. Siekiant užtikrinti patikimą perdavimo sistemų darbą, bendrovėse diegiamos specializuotos informacinės sistemos, šiuolaikinės verslo valdymo sistemos, nuolat atnaujinami ekstremalių situacijų valdymo planai, keliama aukšti reikalavimai rangovams.

Bendrovių valdomų perdavimo sistemų priežiūra ir palaikymas reikalauja ypatingo dėmesio (daugiau nei pusė magistralinių dujotiekių yra senesni nei 25 metai, daugiau nei pusė aukštosios įtampos perdavimo įrenginių yra senesni nei 45 metai). Siekiant išvengti perdavimo sistemų veiklos sutrikimų bendrovės vykdo nuolatinę sistemų stebėseną, atitinkamai sudaro priežiūros planus ir laiku planuoja reikalingas naujas investicijas į tinklą. Bendrovės reitinguoja investicijas į tinklą, atsižvelgdamos į objektyvius kriterijus bei specialią vertinimo metodiką, taip jas optimizuodamos bei užtikrindamos tolygų investavimą.

Finansinė rizika

EPSO-G grupės įmonės, vykdydamos veiklą, patiria šias finansines rizikas: kredito rizika, likvidumo rizika ir rinkos rizika (užsienio valiutos kurso ir palūkanų normų rizika). Informacija apie finansines rizikas pateikta 2016 m. Grupės finansinėse ataskaitose.

Konkurencinė rizika

EPSO-G grupės įmonių veiklos rezultatams įtakos turi konkurencija tarp skirtingų energetinių išteklių. Ženklaus gamtinių dujų poreikio mažėjimas numatomas Lietuvos energetikos sektoriaus įmonėse dėl šiluminės energijos gamybos būdų

efektyvinimo, alternatyvių kuro rūšių (biomasės, saulės, vėjo, geoterminės energijos) naudojimo, turi neigiamos įtakos Amber Grid finansiniams rezultatams. Bendrovė, įgyvendindama uždavinius, suformuotus pagal nustatytas strategines kryptis (transformacija į perdavimo sistemos operatorių, veikiantį vieningoje dujų rinkoje; reikiamos infrastruktūros sukūrimas), siekia ateityje sumažinti gamtinių dujų vartojimo ir transportuojamų dujų srautų mažėjimo riziką ir jos pasekmes.

X. Socialinės iniciatyvos ir aplinkosauga

Aplinkos apsauga ir socialinė atsakomybė yra neatsiejama „EPSO-G“ valdomų įmonių strateginių tikslų ir uždavinių dalis, jos rezultatyvumas ir efektyvumas vertinamas reguliariai ir metodiškai.

Aplinkosauga

EPSO-G grupės bendrovės vykdydamos savo veiklą laikosi aukščiausių aplinkosaugos standartų. Amber Grid 2016 m. iš naujo sertifikavo aplinkos apsaugos vadybos sistemą ir gavo naują aplinkosaugos vadybos sertifikatą ISO 14001:2015, be to bendrovė sėkmingai įdiegė ir sertifikavo darbuotojų saugos ir sveikatos vadybos sistemą OHSAS 18001 integruojant į jau veikiančią aplinkos apsaugos sistemą. Litgrid reikalauja, kad rangovai turėtų įsdiegę Aplinkos vadybos sistemas pagal standartą ISO 14001. Visos bendrovės priimdamos atliktus darbus patikrina, ar rangovai įvykdė reikalavimus, ar tinkamai sutvarkė atliekas ir ar turi tai patvirtinančius dokumentus.

Numatomiems vystyti infrastruktūriniais projektams atliekamos poveikio aplinkai vertinimo ar atrankos procedūros, kurių išvados įvertinamos rengiant techninius projektus. Rengiant projektavimo užduotis nustatomi aplinkosaugos reikalavimai. Visais atvejais stengiamasi parinkti mažiau kenksmingus aplinkai sprendimus.

Socialinės iniciatyvos

„EPSO-G“ grupės bendrovių veikla grindžiama socialinės atsakomybės ir skaidrumo principais. Įmonių veikla yra neatsiejama šalies ekonomikos sėkmingo funkcionavimo sąlyga, o ilgalaikiai strateginiai tikslai bei vykdomi strateginiai energetikos projektai prisideda siekiant užtikrinti šalies energetinį savarankiškumą. Kaip ir ankstesniais metais, „Litgrid“ ir „Amber Grid“ bendrovės dalyvavo įvairiose rėmimo programose, tapdamos partnerėmis visuomenei naudinguose projektuose, sukurdamas naujas gyvenimo ar veiklos galimybes jų stokojančioms. 2016 m. Amber Grid paremdama daugiau kaip 20 įvairių įstaigų, organizacijų ar jų projektų, reikšmingai prisidėjo, skatindama įvairias iniciatyvas. 2016 m. Litgrid didžiausią dėmesį skyrė visuomenės informavimui apie saugų elgesį šalia elektros linijų.

XI. Svarbūs įvykiai po ataskaitinio periodo pabaigos

2017 m. sausio 12 d. Audrius Misevičius atsistatydino iš EPSO-G stebėtojų tarybos ir audito komiteto nario pareigų.

2017 m. sausio 17 d. pakeistos dujotiekių jungties tarp Lenkijos ir Lietuvos ES paramos sutartys, kuriomis Amber Grid skirta maksimali ES finansinė parama jungties statybos darbams buvo padidinta nuo 55 iki 58 mln. Eur, o projekto įgyvendinimo terminas pratęstas iki 2021 m. gruodžio 31 d. Projekto prengiamiesiems darbams skirta maksimali paramos suma nepasikeitė ir liko 2,5 mln. Eur.

2017 m. sausio 20 d. vykusiam Baltpool neeiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime baigta formuoti valdyba, nepriklausomu nariu išrinkus Viktorą Baltuškonį.

2017 m. sausio 23 d. Baltijos šalių gamtinių dujų operatoriai – Amber Grid, AS „Conexus Baltic Grid“, Elering AS pasirašė bendradarbiavimo susitarimą dėl netiesioginio pajėgumų paskirstymo modelio įgyvendinimo. Tokio modelio taikymas – konkretus žingsnis integruojant Baltijos šalių dujų rinkas.

2017 m. vasario 3 d. Tetos valdybos posėdyje dėl prarasto pasitikėjimo buvo atšauktas Tetos generalinis direktorius – Žydrūnas Matuzas. Laikinu vadovu paskirtas Edvardas Tarasevičius, PLS generalinis direktorius.

2017 m. vasario 6 d. įvykusiame Baltpool valdybos posėdyje išrinktas valdybos pirmininkas – EPSO-G strategijos ir plėtros direktorius Nemunas Biknius.

2017 m. kovo 1 d. įsigaliojo paskolos sutartis su AB SEB bankas, kuria EPSO-G turi galimybę pasiskolinti iki 4 000 tūkst. Eur efektyvesniam išdo valdymui užtikrinti.

2017 m. kovo 7 d. pristatyta EPSO-G grupės veiklos strategija. Strategijoje įvardintos keturios svarbiausios įmonių veiklos grupės kryptys – tai tvarus įmonių grupės augimas ir ilgalaikė nauda akcininkams, regioninės veiklos plėtra ir strateginių projektų įgyvendinimas. Ne mažiau svarbios kryptys yra efektyvi veikla bei kuriančios ir pažangios organizacijos suformavimas. Vidutinė grupės nuosavybės grąža per artimiausius penkis metus sieks 6,4 proc., o EBITDA periodo pabaigoje bus ne mažesnis nei 70 mln. eurų. Šie tikslai nustatyti įvertinus reguliacinę aplinką, numatančią, kad didesnė nei ribinė grąža yra skiriama mažinti energijos perdavimo kainą vartotojams kitais metais bei įsipareigojimą atsiskaityti už grupei priklausančio energijos perdavimo operatoriaus Litgrid nuosavybės teisę.

NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA

UAB „EPSO-G“ akcininkams

Nepriklausomo auditoriaus išvada

UAB „EPSO-G“ akcininkams

Mūsų nuomonė

Mūsų nuomone, atskiros ir konsoliduotosios finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais teisingai parodo UAB „EPSO-G“ (toliau – Bendrovė) ir jos dukterinių įmonių (toliau visos kartu – Grupė) 2016 m. gruodžio 31 d. atskirą ir konsoliduotąją finansinę būklę ir tuomet pasibaigusį metų jų atskirus ir konsoliduotuosius finansinius veiklos rezultatus bei atskirus ir konsoliduotuosius pinigų srautus pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, patvirtintus taikyti Europos Sąjungoje.

Mūsų audito apimtis

Bendrovės ir Grupės atskiras bei konsoliduotąsias finansines ataskaitas sudaro:

- 2016 m. gruodžio 31 d. atskira bei konsoliduotoji finansinės būklės ataskaita;
- tuomet pasibaigusį metų atskiros bei konsoliduotosios bendrųjų pajamų ataskaitos;
- tuomet pasibaigusį metų atskira bei konsoliduotoji nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita;
- tuomet pasibaigusį metų atskira bei konsoliduotoji pinigų srautų ataskaita; ir
- atskirų bei konsoliduotųjų finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas, apimantis apibendrintus reikšmingus apskaitos principus.

Nuomonės pagrindas

Auditą atlikome pagal Tarptautinius audito standartus (TAS). Mūsų atsakomybė pagal TAS toliau aprašyta mūsų išvados pastraipoje „Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą“.

Manome, kad gauti audito įrodymai suteikia pakankamą ir tinkamą pagrindą mūsų audito nuomonei.

Nepriklausomumas

Esame nepriklausomi nuo Bendrovės ir Grupės vadovaujantis Tarptautinių buhalterijų etikos standartų valdybos Buhalterijų profesionalų etikos kodeksu (TBESV kodeksas) ir Lietuvos Respublikos Audito įstatymu, kurie taikytini atliekant atskirų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų auditą Lietuvos Respublikoje. Taip pat laikomės kitų TBESV kodekse bei Lietuvos Respublikos Audito įstatyme numatytų etikos reikalavimų.

Kita informacija

Už kitą informaciją yra atsakinga vadovybė. Kita informacija apima konsoliduotąjį metinį pranešimą (tačiau neapima atskirų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų ir mūsų auditoriaus išvados apie šias ataskaitas).

Mūsų nuomonė apie atskiras ir konsoliduotąsias finansines ataskaitas (toliau – finansinės ataskaitos) neapima kitos informacijos ir mes nepateikiame jokios formos užtikrinimo išvados dėl tokios kitos informacijos.

UAB „PricewaterhouseCoopers“, J. Jasinskio g. 16B, LT-03163 Vilnius, Lietuva
Tel. +370 (5) 239 2300, faks. +370 (5) 239 2301, el. p. vilnius@lt.pwc.com, www.pwc.com/lt

UAB „PricewaterhouseCoopers“, įmonės kodas 111473315, įregistruota LR juridinių asmenų registre.

Mums atliekant finansinių ataskaitų auditą mūsų atsakomybė – perskaityti pirmiau minėtą kitą informaciją ir įvertinti, ar yra reikšmingas nesuderinamumas tarp kitos informacijos ir finansinių ataskaitų ar per auditą mūsų įgytų žinių, ir ar kitaip nepaaiškėja, kad šioje kitoje informacijoje yra reikšmingų iškraipymų. Jeigu, remdamiesi savo atliktu darbu, padarome išvadą, kad šioje kitoje informacijoje yra reikšmingų iškraipymų, privalome apie tokį faktą informuoti. Šiuo atžvilgiu nėra nieko, apie ką turėtume informuoti.

Vadovybės ir už valdymą atsakingų asmenų atsakomybė už finansines ataskaitas

Vadovybė yra atsakinga už finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą pateikimą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, patvirtintus taikyti Europos Sąjungoje, bei už tokią vidaus kontrolės sistemą, kuri, vadovybės nuomone, yra būtina finansinių ataskaitų parengimui be reikšmingų iškraipymų, galinčių atsirasti dėl apgaulės ar klaidos.

Rengdama finansines ataskaitas vadovybė privalo įvertinti Bendrovės ir Grupės gebėjimą toliau tęsti veiklą ir atitinkamai atskleisti dalykus, susijusius su veiklos tęstinumu ir veiklos tęstinumo apskaitos principo taikymu, išskyrus tuos atvejus, kai vadovybė ketina likviduoti Bendrovę ir Grupę ar nutraukti jų veiklą, arba yra priversta tą padaryti, neturėdama jokios kitos realios alternatyvos.

Už valdymą atsakingi asmenys privalo prižiūrėti Bendrovės ir Grupės finansinių ataskaitų rengimo procesą.

Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą

Mūsų tikslas – gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar finansinės ataskaitos kaip visuma nėra reikšmingai iškraipytos dėl apgaulės ar klaidos, ir parengti auditoriaus išvadą, kurioje pateikiama mūsų nuomonė. Pakankamas užtikrinimas – tai aukšto lygio užtikrinimas, tačiau jis nėra garantija, kad auditas, atliktas pagal TAS, visada atskleis reikšmingą iškraipymą, jei toks yra. Iškraipymai, galintys atsirasti dėl apgaulės ar klaidos, laikomi reikšmingais, jei galima pagrįstai numatyti, kad kiekvienas atskirai ar visi kartu jie gali turėti įtakos finansinių ataskaitų naudotojų priimamiems ekonominiams sprendimams remiantis šiomis finansinėmis ataskaitomis.

Atlikdami auditą pagal TAS, viso audito metu priėmėme profesinius sprendimus ir vadovavomės profesinio skepticizmo principu. Taip pat:

- nustatėme ir įvertinome finansinių ataskaitų reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės ar klaidos rizikas, suplanavome ir atlikome procedūras kaip atsaką į tokią riziką ir surinkome audito įrodymus, kurie suteikia pakankamą ir tinkamą pagrindą mūsų audito nuomonei. Reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės neaptikimo rizika yra didesnė nei reikšmingo iškraipymo dėl klaidos neaptikimo rizika, nes apgaule gali būti sukčiavimas, klastojimas, tyčinis praleidimas, klaidingas aiškinimas arba vidaus kontrolių nepaisymas.
- išsiaiškinome su auditu susijusią vidaus kontrolę, kad galėtume parengti esant konkrečioms aplinkybėms tinkamas audito procedūras, tačiau ne tam, kad galėtume pareikšti nuomonę apie Bendrovės ir Grupės vidaus kontrolės efektyvumą.
- įvertinome taikomų apskaitos principų tinkamumą bei vadovybės naudojamų apskaitinių įvertinimų ir susijusių atskleidimų pagrįstumą.
- padarėme išvadą dėl vadovybės taikomo veiklos tęstinumo apskaitos principo tinkamumo ir dėl to, ar, remiantis surinktais audito įrodymais, egzistuoja su įvykiais ar sąlygomis susijęs reikšmingas neapibrėžtumas, dėl kurio gali kilti reikšmingų abejonių dėl Bendrovės ir Grupės gebėjimo tęsti veiklą. Jeigu padarome išvadą, kad toks reikšmingas neapibrėžtumas egzistuoja, auditoriaus išvadoje privalome atkreipti dėmesį į susijusius atskleidimus finansinėse ataskaitose arba, jei tokių

atskleidimų nepakanka, privalome modifikuoti savo nuomonę. Mūsų išvados pagrįstos audito įrodymais, surinktais iki auditoriaus išvados išleidimo dienos. Tačiau būsimi įvykiai ar sąlygos gali lemti, kad Bendrovė ir Grupė negalės toliau tęsti savo veiklos.

- įvertiname bendrą finansinių ataskaitų pateikimą, struktūrą ir turinį, įskaitant atskleidimus, ir tai, ar finansinėse ataskaitose pateikti pagrindžiantys sandoriai bei įvykiai taip, kad atitiktų teisingo pateikimo koncepciją.
- surinkome pakankamų ir tinkamų audito įrodymų apie įmonių finansinę informaciją ar jų vykdomą veiklą Grupėje, kad galėtume pareikšti nuomonę apie konsoliduotąsias finansines ataskaitas. Atsakome už vadovavimą Grupės auditui, jo priežiūrą ir atlikimą. Tik mes atsakome už pareikštą audito nuomonę.

Mes, be kitų dalykų, informavome už valdymą atsakingus asmenis apie planuojamą audito apimtį, audito atlikimo laiką ir reikšmingus pastebėjimus audito metu, įskaitant visus svarbius vidaus kontrolės trūkumus, kuriuos nustatėme audito metu.

UAB „PricewaterhouseCoopers“ vardu

Rimvydas Jogėla
Partneris
Auditoriaus pažymėjimo Nr.000457

Vilnius, Lietuvos Respublika
2017 m. balandžio 10 d.

KONSOLIDUOTOS IR BENDROVĖS 2016 M.
FINANSINĖS ATASKAITOS, PARENGTOS
PAGAL TARPTAUTINIUS FINANSINĖS
ATSKAITOMYBĖS STANDARTUS, PRIIMTUS
TAIKYTI EUROPOS SĄJUNGOJE

TURTAS	Pastabos	Grupė 2016 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2016 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2015 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2015 m. gruodžio 31 d.
Ilgalaikis turtas					
Nematerialusis turtas	4	2 138	1	1 701	1
Materialusis turtas	5	940 649	54	887 394	2
Išankstiniai apmokėjimai už ilgalaikį materialųjį turtą		727	-	56 298	-
Investicijos į dukterines įmones	6	675	344 132	-	343 744
Investicijos į asocijuotas įmones	6	-	-	942	-
Atidėto pelno mokesčio turtas	20	100	30	66	1
Finansinis turtas, galimas parduoti	7	2 693	-	2 273	-
Ilgalaikio turto iš viso		946 982	344 217	948 674	343 748
Trumpalaikis turtas					
Atsargos	8	5 271	1	5 467	-
Išankstiniai apmokėjimai		435	2	378	1
Prekybos gautinos sumos	9	25 399	26	22 389	-
Kitos gautinos sumos	10	82 572	44	102 079	563
Iš anksto sumokėtas pelno mokestis		3	-	1 457	-
Kitas finansinis turtas	11	16 044	-	38 021	-
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	12	16 718	1 328	33 655	5 475
Trumpalaikio turto iš viso		146 442	1 401	203 446	6 039
Ilgalaikis turtas, skirtas parduoti		-	-	3	-
TURTO IŠ VISO		1 093 424	345 618	1 152 123	349 787
NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI					
Nuosavas kapitalas					
Įstatinis kapitalas	13	22 483	22 483	22 483	22 483
Perkainojimo rezervas	14	5 468	-	6 072	-
Finansinio turto tikrosios vertės pasikeitimo rezervas	15	639	-	291	-
Privalomasis rezervas	15	16 620	2 248	16 486	2 245
Kiti rezervai	15	61 178	-	61 178	-
Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai)		120 516	101 593	82 630	84 995
Nuosavas kapitalas, tenkantis patrunuojančios įmonės akcininkams		226 904	126 324	189 140	109 723
Nekontroliuojanti dalis		13 509	-	12 826	-
Nuosavo kapitalo iš viso		240 413	126 324	201 966	109 723
Įsipareigojimai					
Ilgalaikiai įsipareigojimai					
Dotacijos	17	258 738	-	190 609	-
Ilgalaikės paskolos	18	208 897	10 240	266 407	29 000
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas	20	13 934	-	14 905	-
Ateinančių laikotarpių pajamos	31	8 461	-	495	-
Kitos ilgalaikės mokėtinos sumos ir įsipareigojimai	19	194 150	193 572	210 599	209 975
Ilgalaikių įsipareigojimų iš viso		684 180	203 812	683 015	238 975
Trumpalaikiai įsipareigojimai					
Ilgalaikių paskolų einamųjų metų dalis	18	22 086	2 560	33 193	-
Trumpalaikės paskolos	18	48 179	-	92 069	-
Išperkamosios nuomos įsipareigojimai		-	-	10	-
Prekybos skolos	21	19 560	24	36 740	92
Gauti išankstiniai apmokėjimai	22	5 247	-	7 336	-
Pelno mokesčio įsipareigojimas		2 237	-	326	-
Kitos trumpalaikės mokėtinos sumos ir įsipareigojimai	23	71 522	12 898	97 468	997
Trumpalaikių įsipareigojimų iš viso		168 831	15 482	267 142	1 089
Įsipareigojimų iš viso		853 011	219 294	950 157	240 064
NUOSAVO KAPITALO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ IŠ VISO		1 093 424	345 618	1 152 123	349 787

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

	Pastabos	Grupė 2016 m.	Bendrovė 2016 m.	Grupė 2015 m.	Bendrovė 2015 m.
Pajamos					
Elektros ir susijusių paslaugų pajamos	24	143 215	-	82 985	-
Gamtinių dujų perdavimo ir susijusių paslaugų pajamos	25	66 491	-	55 246	-
Kitos pajamos	26	24 816	29	18 111	-
Pajamų iš viso		234 522	29	156 342	-
Veiklos sąnaudos					
Elektros energijos ir susijusių paslaugų sąnaudos	24	(80 615)	-	(37 793)	-
Gamtinių dujų sąnaudos		(7 180)	-	(8 603)	-
Nusidėvėjimas ir amortizacija	4,5,17	(42 532)	(8)	(36 769)	-
Darbo užmokesčiai ir susijusios sąnaudos		(23 009)	(956)	(20 870)	(330)
Remontų ir priežiūros sąnaudos		(9 509)	-	(9 799)	-
Telekomunikacijų ir IT sistemų sąnaudos		(3 862)	(26)	(4 028)	(14)
Ilgalaikio materialiojo turto nurašymo sąnaudos	5	(913)	(1)	(2 571)	-
Ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimas		(1 181)	-	-	-
Kitos sąnaudos		(20 838)	(358)	(19 819)	(228)
Veiklos sąnaudų iš viso		(189 639)	(1 349)	(140 252)	(572)
Veiklos pelnas (nuostoliai)		44 883	(1 320)	16 090	(572)
Finansinė veikla					
Finansinės pajamos		183	16 839	359	56 020
LITGRID AB įsigijimo kainos priedo pajamos	2,27	4 181	4 181	-	-
Palūkanų sąnaudos		(4 731)	(2 692)	(5 033)	(3 971)
Kitos finansinės sąnaudos		(60)	(13)	(191)	(30)
Finansinės veiklos iš viso		(427)	18 315	(4 865)	52 019
Asocijuotų ir bendrai valdomų įmonių pelno/(nuostolių) dalis	6	32	-	(57)	-
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą		44 488	16 995	11 168	51 447
Pelno mokestis					
Ataskaitinių metų pelno mokesčio sąnaudos	20	(6 485)	-	(3 139)	-
Atidėtojo pelno mokesčio pajamos (sąnaudos)	20	1 071	31	4 197	1
Pelno mokesčio iš viso		(5 414)	31	1 058	1
Grynasis pelnas (nuostoliai)		39 074	17 026	12 226	51 448
Kitos bendrosios pajamos, kurios nebus perkeltos į pelną (nuostolius) ateityje					
Finansinio turto tikrosios vertės pasikeitimas		420	-	350	-
Atidėtojo pelno mokesčio įtaka		(63)	-	(52)	-
Kitos bendrosios pajamos, kurios nebus perkeltos į pelną (nuostolius) ateityje, iš viso		357	-	298	-
Laikotarpio bendrosios pajamos (išlaidos), iš viso		39 431	17 026	12 524	51 448
Grynasis pelnas (nuostoliai) priskirtini:					
Patronuojančios įmonės akcininkams		37 841	17 026	11 621	51 448
Nekontroliuojančiai daliai		1 233	-	605	-
		39 074	17 026	12 226	51 448
Bendrosios pajamos priskirtinos:					
Patronuojančios įmonės akcininkams		38 189	17 026	11 912	51 448
Nekontroliuojančiai daliai		1 242	-	612	-
		39 431	17 026	12 524	51 448

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Grupė	Pasta- bos	Nuosavas kapitalas, priskirtinas Grupės akcininkams								Iš viso
		Istatinis kapitalas	Perkaino- jimo rezervas	Finansinio turto tikrosios vertės pasikeitimo rezervas	Privalo- masis rezervas	Kiti rezervai	Nepaskir- stytasis pelnas	Tarpinė suma	Nekontro- liuojanti dalis	
Likutis 2015 m. sausio 1 d.		22 453	6 669	-	15 982	167 071	(34 805)	177 371	14 159	191 529
Bendrosios pajamos										
Ataskaitinio laikotarpio bendrosios pajamos (sąnaudos)		-	-	291	-	-	12 031	12 322	623	12 945
Perkainojimo rezervo nusidėvėjimas ir nurošytos sumos	14	-	(597)	-	-	-	597	-	-	-
Laikotarpio bendrosios pajamos (sąnaudos) iš viso		-	(597)	291	-	-	12 628	12 322	623	12 945
Pervesta į nepaskirstytąjį pelną		-	-	-	(3)	(105 893)	105 896	-	-	-
Pervesta į rezervus		-	-	-	507	-	(507)	-	-	-
Istatinio kapitalo perskaičiavimas eurai		30	-	-	-	-	-	30	-	-
Dividendai	16	-	-	-	-	-	(172)	(172)	(1 983)	(2 155)
Dalies dukterinėje įmonėje pasikeitimas		-	-	-	-	-	-	-	38	38
Likutis 2015 m. gruodžio 31 d.		22 483	6 072	291	16 486	61 178	83 040	189 551	12 837	202 387
Apskaitos politikos keitimas							(410)	(410)	(11)	(421)
Likutis 2015 m. gruodžio 31 d. (perskaičiuotas)		22 483	6 072	291	16 486	61 178	82 630	189 140	12 826	201 967
Likutis 2016 m. sausio 1 d.		22 483	6 072	291	16 486	61 178	82 630	189 140	12 826	201 967
Bendrosios pajamos										
Ataskaitinio laikotarpio bendrosios pajamos (sąnaudos)		-	-	348	-	-	37 841	38 189	1 242	39 431
Perkainojimo rezervo nusidėvėjimas ir nurošytos sumos	14	-	(604)	-	-	-	604	-	-	-
Laikotarpio bendrosios pajamos (sąnaudos) iš viso		-	(604)	348	-	-	38 445	38 189	1 242	39 431
Pervesta į nepaskirstytąjį pelną		-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pervesta į rezervus		-	-	-	134	-	(134)	-	-	-
Istatinio kapitalo perskaičiavimas eurai		-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dividendai	16	-	-	-	-	-	(425)	(425)	-	(425)
Dalies dukterinėje įmonėje pasikeitimas		-	-	-	-	-	-	-	(560)	(560)
Likutis 2016 m. gruodžio 31 d.		22 483	5 468	639	16 620	61 178	120 516	226 904	13 509	240 413
Bendrovė		Istatinis kapitalas	Privalomasis rezervas	Nepaskirstytasis pelnas	Iš viso					
Likutis 2015 m. sausio 1 d.		22 453	1 738	34 226	58 417					
Ataskaitinio laikotarpio bendrosios pajamos (sąnaudos)		-	-	51 448	51 448					
Pervesta į rezervus		-	507	(507)	-					
Istatinio kapitalo perskaičiavimas eurai	13	30	-	-	30					
Dividendai		-	-	(172)	(172)					
Likutis 2015 m. gruodžio 31 d.		22 483	2 245	84 995	109 723					
Likutis 2016 m. sausio 1 d.		22 483	2 245	84 995	109 723					
Ataskaitinio laikotarpio bendrosios pajamos (sąnaudos)		-	-	17 026	17 026					
Pervesta į rezervus		-	-	-	-					
Istatinio kapitalo perskaičiavimas eurai	13	-	3	(3)	-					
Dividendai		-	-	(425)	(425)					
Likutis 2016 m. gruodžio 31 d.		22 483	2 248	101 593	126 324					

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

	Pastabos	Grupė 2016 m.	Bendrovė 2016 m.	Grupė 2015 m.	Bendrovė 2015 m.
Pagrindinės veiklos pinigų srautai					
Grynasis pelnas (nuostoliai)		39 074	17 026	12 226	51 448
Nepiniginių sąnaudų (pajamų) atstatymas:					
Nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos	4,5	48 845	8	36 846	1
Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimas	5,17	-	-	-	-
Turto vertės sumažėjimas (sumažėjimo atstatymas)		1 693	-	431	-
Finansinio turto pardavimo nuostolis		-	-	62	-
Asocijuotų ir bendrai valdomų įmonių pelno dalis	6	(32)	-	57	-
Pelno mokesčio sąnaudos	20	5 414	(31)	(1 058)	(1)
Dotacijų (nusidėvėjimas)	17	(6 414)	-	(416)	-
Atidėjinių padidėjimas (sumažėjimas)		-	-	12	-
(Pelnas) nuostoliai iš ilgalaikio materialiojo turto perleidimo/nurašymo	5	928	1	2 208	-
Finansinės ir investicinės veiklos rezultatų eliminavimas:					
Palūkanų pajamos		(78)	-	(36)	(7)
Palūkanų sąnaudos		4 806	2 692	5 894	3 971
Dividendų pajamos		(59)	(16 839)	(122)	(56 013)
Kitos finansinės veiklos sąnaudos (pajamos)		(4 247)	(4 168)	70	30
Apyvartinio kapitalo pasikeitimai:					
Pirkėjų įsiskolinimo ir kitų gautinų sumų (padidėjimas) sumažėjimas		(13 748)	493	(14 141)	(2)
Atsargų, išankstinių apmokėjimų ir kito trumpalaikio turto (padidėjimas) sumažėjimas		(1 502)	(2)	323	-
Mokėtinų sumų, dotacijų, ateinančių laikotarpių pajamų ir gautų išankstinių apmokėjimų padidėjimas (sumažėjimas)		(21 042)	(4 022)	59 184	80
Kito finansinio turto pasikeitimai		22 730	-	(20 142)	-
(Sumokėtas) pelno mokestis		(3 126)	-	(2 474)	-
Grynieji pagrindinės veiklos pinigų srautai		73 242	(4 842)	78 924	(493)
Investicinės veiklos pinigų srautai					
Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto (įsigijimas)		(69 594)	(61)	(263 330)	(3)
Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto perleidimas		13	-	10	-
Padėtas terminuotas indėlis	12	-	-	6 000	6 000
Gautos dotacijos	17	86 542	-	33 452	-
Dukterinių (asocijuotų) įmonių (įsigijimas) perleidimas, įstatinio kapitalo mažinimas	6	(452)	(388)	(131)	-
Gautos perkrovų valdymo pajamos		7 966	-	495	-
Iki išpirkimo termino laikomų investicijų išpirkimas		-	-	15 929	-
Gautos palūkanos		82	-	113	7
Gauti dividendai		59	16 839	122	56 013
Kiti investicinės veiklos pinigų srautai		-	-	126	-
Grynieji investicinės veiklos pinigų srautai		24 616	16 390	(207 214)	62 017
Finansinės veiklos pinigų srautai					
Gautos paskolos		38 772	12 800	203 023	-
Sugrąžintos paskolos		(121 427)	(29 000)	(142 323)	(52 000)
Išperkamosios nuomos mokėjimai		(10)	-	(23)	-
Sąskaitų likučio perviršis (overdraftas)		(29 852)	-	81 490	-
Sumokėtos palūkanos		(5 527)	(3 238)	(5 734)	(4 386)
Išmokėti dividendai		(994)	(425)	(2 042)	(172)
Kiti finansinės veiklos pinigų srautai		4 243	4 168	38	-
Grynieji finansinės veiklos pinigų srautai		(114 795)	(15 695)	134 429	(56 558)
Pinigų ir pinigų ekvivalentų padidėjimas (sumažėjimas)		(16 937)	(4 147)	6 139	4 966
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pradžioje	12	33 655	5 475	27 516	509
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pabaigoje	12	16 718	1 328	33 655	5 475

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

1. Bendroji informacija

UAB „EPSO-G“ yra Lietuvos Respublikoje įregistruota uždaroji akcinė bendrovė. Buveinės adresas - A. Juozapavičiaus g. 13, LT-09311, Vilnius, Lietuva. UAB „EPSO-G“ (toliau - EPSO-G arba Bendrovė, arba Įmonė) - ribotos civilinės atsakomybės pelno siekiantis ūkio subjektas, 2012 m. liepos 25 d. įregistruotas Juridinių asmenų registre, kurio tvarkytojas yra VĮ „Registrų centras“. Bendrovės kodas 302826889, PVM mokėtojo kodas LT100007031415.

EPSO-G pagrindinė veikla yra užtikrinti nepertraukiamą, stabilų elektros energijos perdavimą aukštos įtampos tinklais ir gamtinių dujų transportavimą aukšto slėgio vamzdynais bei užtikrinti šių perdavimo sistemų valdymą, priežiūrą ir plėtrą.

2016 ir 2015 m. gruodžio 31 d. Bendrovės įstatinis kapitalas buvo lygus 22 482 695 Eur. Įstatinis kapitalas 2016 ir 2015 m. gruodžio 31 d. buvo padalintas į 0,29 Eur nominaliosios vertės paprastąsias vardines akcijas. Visos akcijos pilnai apmokėtos.

Bendrovės akcininkas	2016 m. gruodžio 31 d.		2015 m. gruodžio 31 d.	
	Akcinis kapitalas (eurais)	Proc.	Akcinis kapitalas (eurais)	Proc.
Lietuvos Respublika, atstovaujama LR energetikos ministerijos	22 482 695	100	22 482 695	100

Grupę sudaro EPSO-G bei dukterinės įmonės, kurias Bendrovė kontroliuoja:

Įmonė	Įmonės buveinės adresas	Valdomų akcijų efektyvioji dalis (proc.)		Pagrindinė veikla
		2016 m. gruodžio 31 d.	2015 m. gruodžio 31 d.	
LITGRID AB	A. Juozapavičiaus g. 13, Vilnius, Lietuva	97,5	97,5	Elektros energijos perdavimo sistemos operatorius
AB „Amber Grid“	Savanorių pr. 28, Vilnius, Lietuva	96,6	96,6	Gamtinių dujų perdavimo sistemos operatorius
BALTPPOOL UAB*	A. Juozapavičiaus g. 13, Vilnius, Lietuva	67,0	65,3	Energijos išteklių biržos operatorius turintis teisę organizuoti prekybą biokuro produktais, bei VIAP lėšų administratorius
UAB „TETAS“ (valdoma per LITGRID AB)	Senamiesčio g. 102B, Panevėžys, Lietuva	97,5	97,5	Transformatorių pastatų ir skirstymo punktų projektavimo, rekonstrukcijos, remonto ir techninės priežiūros paslaugos
UAB „Litgrid Power Link Service“ (valdoma per LITGRID AB)	A. Juozapavičiaus g. 13, Vilnius, Lietuva	97,5	97,5	Elektros jungčių valdymas ir eksploatavimas
UAB GET Baltic** (valdoma per AB „Amber Grid“)	Savanorių pr. 28, Vilnius, Lietuva	96,6	63,8	Prekybos gamtinių dujų biržoje organizavimas

*2016 m. vasario 5 d. Bendrovė ir LITGRID AB sudarė akcijų pirkimo - pardavimo sutartį. Šia sutartimi Bendrovė įsigijo iš LITGRID AB 478 800 vnt. paprastųjų vardinių nematerialiųjų UAB „Baltpool“ akcijų, sudarančių 67 proc. visų UAB „Baltpool“ akcijų. UAB „EPSO-G“ nuosavybės teisę perėjo 2016 m. kovo 1 d. UAB „Baltpool“ akcijos parduotos už nepriklausomo turto vertintojo nustatytą akcijų paketo rinkos vertę - 387 828 eurus.

**2015 m. lapkričio 6 d. AB „Amber Grid“ ir AB „Lietuvos dujos“ sudarė akcijų pirkimo-pardavimo sutartį, pagal kurią įsigijo 34% UAB GET Baltic akcijų paketą. 2015 m. gruodžio 31 d. AB „Amber Grid“ valdė 66% įstatinio kapitalo. 2016 m. spalio 12 d. AB „Amber Grid“ iš Suomijos gamtinių dujų įmonės Gasum Oy įsigijo papildomą 34% UAB GET Baltic akcijų paketą. AB „Amber Grid“ tapo vieninteliu UAB GET Baltic akcininku, kuris valdo 100% įstatinio kapitalo. GET Baltic įstatinis kapitalas 2016 m. gruodžio 31 d. siekė 580 450 eurų ir jį sudarė 3 055 000 vienetų 0,19 euro vertės akcijų.

Bendrovės investicijos į dukterines įmones plačiau aprašytos 6-oje pastaboje.

Grupės investicijas į asocijuotas ir bendrai valdomas įmones sudaro:

Įmonė	Įmonės buveinės adresas	Grupės valdomų akcijų dalis (proc.)		Pagrindinė veikla
		2016 m. gruodžio 31 d.	2015 m. gruodžio 31 d.	
UAB Duomenų logistikos centras	Žvejų g. 14, Vilnius, Lietuva	20	20	Informacinių technologijų paslaugų teikimas Bendry užduočių, susijusių su esamos tarp sisteminės jungties
LitPol Link Sp.z.o.o	Wojciecha Gorskiego 900-033 Varšuva, Lenkijos Respublika	50	50	Lietuva – Lenkija valdymu, planuojama tinklo plėtra ir kitomis bendradarbiavimo sritimis, vykdymas ir koordinavimas

2017 m. sausio 27 dieną pritarus LITGRID AB valdybai, organizuojamas nuosavybės teise valdomų UAB „Duomenų logistikos centras“ 20,36 procentų akcijų paketo pardavimas kartu su „Lietuvos energija“, UAB valdomų akcijų dalimi. Šiose finansinėse ataskaitose Grupės investicija į asocijuotą įmonę perklasifikuota į finansinį turtą, laikomą pardavimui (11 pastaba).

Grupės investicijos į asocijuotas ir bendrai valdomas įmones plačiau aprašytos 6-oje pastaboje.

Grupės darbuotojų skaičius 2016 m. gruodžio 31 d. buvo 1 078 (2015 m. gruodžio 31 d. – 1 030). Bendrovės darbuotojų skaičius 2016 m. gruodžio 31 d. buvo 17 (2015 m. gruodžio 31 d. – 8).

Bendrovės vadovybė patvirtino šias finansines ataskaitas 2017 m. balandžio 7 d. Bendrovės akcininkas turi įstatyminę teisę patvirtinti šias finansines ataskaitas arba nepatvirtinti jų bei reikalauti, kad vadovybė parengtų naujas finansines ataskaitas.

2. Pagrindinių apskaitos principų apibendrinimas

Pagrindiniai apskaitos principai, pritaikyti rengiant Bendrovės ir Grupės finansines ataskaitas už metus, pasibaigusius 2016 m. gruodžio 31 d.:

2.1 Rengimo pagrindas

Bendrovės ir Grupės finansinės ataskaitos už metus, pasibaigusius 2016 m. gruodžio 31 d., yra parengtos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS), priimtus taikyti Europos Sąjungoje.

Šios finansinės ataskaitos yra parengtos įsigijimo vertės pagrindu, išskyrus dalį ilgalaikio materialiojo turto, kuris yra pateikiamas perkainota verte, atėmus sukaupą nusidėvėjimą ir įvertintus vertės sumažėjimo nuostolius, bei galimą parduoti finansinį turtą, kuris apskaitomas tikrąja verte.

Finansinės ataskaitos yra pateiktos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip.

Dėl atskirų sumų apvalinimo iki tūkst. eurų, lentelėse skaičiai gali nesutapti. Tokios apvalinimo paklaidos šiose finansinėse ataskaitose yra nereikšmingos.

Finansiniai Bendrovės ir kitų Grupės įmonių metai sutampa su kalendoriniais metais.

Apskaitos principai, taikyti rengiant finansines ataskaitas, yra tokie patys kaip ir taikyti ankstesniais finansiniais metais, išskyrus:

Naujų ir/ar pakeistų TFAS ir Tarptautinės finansinės atskaitomybės aiškinimo komiteto (TFAAK) išaiškinimų taikymas

2016 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiais finansiniais metais Grupė ir Bendrovė pirmą kartą pritaikė šiuos TFAS ir jų pakeitimus:

„Apibrėžtųjų išmokų planai: darbuotojų įmokos“ – 19-ojo TAS pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2015 m. vasario 1 d. arba vėliau). Pataisomis ūkio subjektams leidžiama darbuotojų įmokas pripažinti paslaugų savikainos sumažinimu tuo laikotarpiu, kurį buvo suteiktos susijusios darbuotojų paslaugos, o ne priskirti įmokas tarnybos laikotarpiams, jeigu darbuotojų įmokų suma nepriklauso nuo tarnybos metų skaičiaus.

2012 m. Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų metiniai patobulinimai (taikomi metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2015 m. vasario 1 d. arba vėliau). Patobulinimai apima septynių standartų pataisas.

2-ojo TFAS pataisomis patikslintas „teisių suteikimo sąlygų“ apibrėžimas ir atskirai apibrėžtos „veiklos sąlygos“ bei „paslaugų teikimo sąlygos“. Pataisa taikoma mokėjimo akcijomis sandoriams, kurių suteikimo data yra 2014 m. liepos 1 d. arba vėlesnė.

3-ojo TFAS pataisomis patikslinta, kad (1) prievolė sumokėti neapibrėžtąjį atlygį, kuris atitinka finansinės priemonės apibrėžimą, klasifikuojama kaip finansinis įsipareigojimas arba nuosavybė remiantis 32-ojame TAS pateiktais sąvokų apibrėžimais ir kad (2) bet koks ne nuosavybės neapibrėžtasis atlygis – tiek finansinis, tiek nefinansinis – yra vertinamas tikrąja verte kiekvieną finansinių ataskaitų parengimo datą, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelną ar nuostolius. 3-ojo TFAS pataisos taikomos verslo jungimams, kurių įsigijimo data yra 2014 m. liepos 1 d. arba vėlesnė.

8-ojo TFAS pataisomis reikalaujama atskleisti (1) vadovybės sprendimus, susijusius su veiklos segmentų agregavimu, įskaitant segmentų, kurie buvo agreguoti, ir ekonominių rodiklių, kurie buvo vertinami nustatant, ar agreguoti segmentai turi panašias ekonomines charakteristikas, apibūdinimą ir (2) segmento turto sutikrinimą su ūkio subjekto turtu, jeigu ataskaitose pateikiamas segmento turtas.

Išvadų dėl 13-ojo TFAS pagrindas patikslintas siekiant išaiškinti, kad išbraukiant tam tikrus 39-ojo TAS straipsnius po 13-ojo TFAS paskelbimo nebuvo siekiama panaikinti galimybės vertinti trumpalaikes gautinas ir mokėtinas sumas sąskaitoje faktūroje nurodyta suma, jeigu diskontavimo poveikis yra nereikšmingas.

16-ojo TAS ir 38-ojo TAS pataisomis patikslintas bendrosios balansinės vertės ir sukaupto nusidėvėjimo traktavimas, kai ūkio subjektas naudoja perkainojimo modelį.

24-ojo TAS pataisomis reikalaujama kaip susijusią šalį nurodyti ūkio subjektą, kuris ataskaitas teikiančiam ūkio subjektui ar ataskaitas teikiančio ūkio subjekto patrunuojančiai įmonei („vadovaujančiam ūkio subjektui“) teikia pagrindinių vadovaujančių darbuotojų paslaugas ir atskleisti sąnaudas, kurias vadovaujantis ūkio subjektas patyrė, teikdamas paslaugas ataskaitas teikiančiam ūkio subjektui.

„Bendros veiklos dalies įsigijimų apskaita“ – 11-ojo TFAS pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2016 m. sausio 1 d. arba vėliau). Pataisytame standarte pateiktos naujos gairės, kaip apskaityti dalies įsigijimą bendroje veikloje, kurioje bendros veiklos vykdymas sudaro verslą.

„Tinkamų nusidėvėjimo ir amortizacijos metodų paaiškinimas“ – 16-ojo TAS ir 38-ojo TAS pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2016 m. sausio 1 d. arba vėliau). Šia pataisa Tarptautinių apskaitos standartų valdyba (TASV) patikslino, kad pajamomis pagrįstų metodų taikymas turto nusidėvėjimui apskaičiuoti nėra tinkamas, nes pajamos, gaunamos iš veiklos, kuri apima turto naudojimą, paprastai atspindi kitus veiksnius nei turto ekonominės naudos sunaudojimą.

„Žemės ūkis: derliniai augalai“ – 16-ojo TAS ir 41-ojo TAS pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2016 m. sausio 1 d. arba vėliau). Pataisomis keičiama finansinės atskaitomybės tvarka, taikoma derliniams augalams, tokiems kaip vynuogynai, kaučiukmedžiai ir alyvpalmės, kurie dabar turi būti apskaitomi taip pat kaip ir ilgalaikis materialusis turtas, kadangi su jais susijusi veikla panaši į gamybinę veiklą. Dėl šios priežasties šiomis pataisomis šie augalai priskiriami 16-ojo, o ne 41-ojo TAS taikymo sričiai. Ant derlinių augalų augančiai produkcijai ir toliau taikomi 41-ojo TAS reikalavimai.

„Nuosavybės metodo taikymas atskirose finansinėse ataskaitose“ – 27-ojo TAS pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2016 m. sausio 1 d. arba vėliau). Pataisomis bus leidžiama ūkio subjektams taikyti nuosavybės metodą savo atskirose finansinėse ataskaitose apskaitant investicijas į dukterines įmones, bendras įmones ir asocijuotąsias įmones.

2014 m. Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų metiniai patobulinimai (taikomi metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2016 m. sausio 1 d. arba vėliau). Patobulinimai apima keturių standartų pataisas. 5-ojo TFAS pataisomis patikslinta, kad pardavimo būdo pasikeitimas (perklasifikavimas iš "skirto parduoti" į "skirtą paskirstyti" arba atvirkščiai) nėra pardavimo ar paskirstymo plano pasikeitimas ir kaip toks neturi būti apskaitytas. 7-ojo TFAS pataisomis pateiktos gairės, skirtos padėti vadovybei nustatyti, ar susitarimo sąlygos dėl perduoto finansinio turto aptarnavimo gali būti traktuojamos kaip tolesnis ryšys pagal 7-ojo TFAS reikalaujamas atskleisti informacijos tikslams. Šiomis pataisomis taip pat patikslinta, kad 7-ojame TFAS numatyti užskaitos atskleidimo reikalavimai nėra konkrečiai taikomi visiems tarpiniams laikotarpiams, išskyrus atvejus, kai to reikalauja 34-asis TAS.

19-ojo TAS pataisomis patikslinta, kad įvertinant išmokų, mokamų pasibaigus tarnybos laikui, įsipareigojimus, sprendimai dėl diskonto normos, aukštos kokybės įmonių obligacijų stiprios rinkos egzistavimo ar dėl to, kokias vyriausybės obligacijas naudoti kaip pagrindą, turėtų būti priimami remiantis valiuta, kuria išreikšti įsipareigojimai, o ne šalimi, kurioje jie atsirado. 34-ojame TAS bus reikalaujama pateikti nuorodą iš tarpinių finansinių ataskaitų į „informacijos, atskleistos kitur tarpinėje finansinėje ataskaitoje“ vietą.

„Informacijos atskleidimo iniciatyva“ – 1-ojo TAS pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2016 m. sausio 1 d. arba vėliau). Standarto pataisomis patikslinta reikšmingumo sąvoka ir paaiškinta, kad ūkio subjektas neturi specialiai atskleisti informacijos, kurios reikalauja TFAS, jei informacija, susijusi su atskleidimu, nėra reikšminga, net jei TFAS numatytas konkrečių

reikalavimų sąrašas arba jie apibūdinti kaip minimalūs reikalavimai. Standarte pateiktos naujos gairės dėl finansinėse ataskaitose pateikiamų tarpinių sumų, visų pirma tai, kad tokias tarpines sumas (a) turi sudaryti straipsnių eilutės, kuriose nurodytos pagal TFAS pripažintos ir įvertintos sumos; (b) būtina pateikti ir pavadinti taip, kad tarpines sumas sudarančios straipsnių eilutės būtų aiškios ir suprantamos; (c) būtina pateikti nuosekliai visais laikotarpiais; ir kad (d) tokios tarpinės sumos neturi būti labiau išskirtos nei TFAS reikalaujamos pateikti tarpinės ir galutinės sumos.

„Investiciniai ūkio subjektai: konsolidavimo išimties taikymas“ – 10-ojo TFAS, 12-ojo TFAS ir 28-ojo TAS pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2016 m. sausio 1 d. arba vėliau). Standarto pataisomis siekiama patikslinti, kad investicinis ūkio subjektas visas savo dukterines įmones, kurios pačios yra investiciniai ūkio subjektai, turi vertinti tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais. Be to, išimtis, leidžianti nerengti konsoliduotųjų finansinių ataskaitų, jeigu vadovaujanti arba bet kuri tarpinė ūkio subjekto patronuojanti įmonė rengia viešai pateikiamas konsoliduotąsias finansines ataskaitas, buvo iš dalies pakeista, siekiant patikslinti, kad išimtis taikoma neatsižvelgiant į tai, ar dukterinės įmonės konsoliduojamos, ar vertinamos tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais, pagal 10-ąjį TFAS minėtos vadovaujančios arba bet kurios tarpinės patronuojančios įmonės finansinėse ataskaitose.

Šie pakeitimai Grupės ir Bendrovės finansinėms ataskaitoms įtakos neturėjo.

Kiti standartai, pakeitimai ir išaiškinimai, įsigalioję finansiniams metams, prasidedantiems 2016 m. sausio 1 d., nėra aktualūs Grupe ir Bendrovei.

a) Dar neįsigalioję nauji standartai, pakeitimai ir išaiškinimai

Kiti nauji standartai, standartų pataisos ir aiškinimai, kurie taikomi metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2017 m. sausio 1 d. arba vėliau, ir kurie nebuvo taikomi rengiant šias finansines ataskaitas, nurodyti toliau:

9-asis TFAS „Finansinės priemonės: klasifikavimas ir vertinimas“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau, patvirtintas taikyti ES). Pagrindiniai naujajame standarte numatyti reikalavimai:

- Finansinį turtą reikalaujama suskirstyti į tris grupes pagal tai, kaip jis yra vertinamas: finansinis turtas, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas amortizuota savikaina; finansinis turtas, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant kitomis bendrosiomis pajamomis; ir finansinis turtas, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais.
- Skolos priemonių klasifikavimas priklauso nuo ūkio subjekto finansinio turto valdymo verslo modelio ir ar sutartiniai pinigų srautai apima tik pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimus. Jeigu skolos priemonė laikoma sutartiniais pinigų srautams gauti, ji gali būti apskaitoma amortizuota savikaina, jeigu ji taip pat tenkina tik pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimo reikalavimą. Skolos priemonės, kurios tenkina tik pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimo reikalavimą ir kurios sudaro ūkio subjekto portfelio, kuriame pinigų srautams gauti skirtas turtas yra laikomas ir parduodamas, gali būti pripažįstamos finansiniu turtu, vertinamu tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant kitomis bendrosiomis pajamomis. Finansinis turtas, kuris neapima pinigų srautų, tenkinančių tik pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimų reikalavimą, turi būti vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais (pavyzdžiui, išvestinės finansinės priemonės). Įterptosios išvestinės finansinės priemonės nuo šiol neatskiriamos nuo finansinio turto, tačiau į jas atsižvelgiama vertinant, ar vykdomas tik pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimo reikalavimas.
- Investicijos į nuosavybės priemones visada vertinamos tikrąja verte. Tačiau vadovybė gali priimti neatšaukiamą sprendimą pripažinti tikrosios vertės pasikeitimą kitomis bendrosiomis pajamomis je, jeigu priemonė nėra skirta parduoti. Jeigu nuosavybės priemonė klasifikuojama kaip skirta parduoti, tikrosios vertės pasikeitimas pripažįstamas pelnu ar nuostoliais.
- Daugelis 39-jame TAS numatytų reikalavimų, susijusių su finansinių įsipareigojimų klasifikavimu ir vertinimu, buvo perkelti į 9-ąjį TFAS be pakeitimų. Pagrindinis pasikeitimas yra tas, kad ūkio subjektas kitų bendrųjų pajamų straipsnyje turės pateikti kredito rizikos, išskylančios dėl finansinių įsipareigojimų, klasifikuojamų kaip vertinamų tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais, pokyčių poveikį.
- 9-ajame TFAS nustatytas naujas vertės sumažėjimo nuostolių pripažinimo modelis – tikėtinų kredito nuostolių (TKN) modelis. Standarte numatytas trijų etapų metodas, grindžiamas finansinio turto kredito kokybės pokyčiu nuo pirminio pripažinimo momento. Praktikoje naujosios taisyklės reiškia, kad ūkio subjektai, apskaitoje pirmą kartą pripažindami finansinį turtą, kurio kredito kokybė nėra pablogėjusi, apskaitoje turės iš karto registruoti numatomus nuostolius, kurių suma lygi 12 mėnesių tikėtinų kredito nuostolių sumai (prekybos gautinų sumų atveju, tikėtinų kredito nuostolių sumai už visą terminą). Tuo atveju,

jeigu kredito rizika yra labai išaugusi, vertės sumažėjimas vertinamas nustatant tikėtinų kredito nuostolių sumą už visą terminą, o ne už 12 mėnesių. Modelyje numatyti procedūriniai supaprastinimai, apimantys lizingo ir prekybos gautinas sumas.

- Apsidraudimo sandorių apskaitos reikalavimai buvo pakeisti, siekiant juos labiau suderinti su rizikos valdymu. Standarte numatyta galimybė ūkio subjektams pasirinkti, ar taikyti 9-ajame TFAS numatytus apsidraudimo sandorių apskaitos reikalavimus, ar toliau taikyti 39-ąjį TAS visoms apsidraudimo nuo rizikos priemonėms, nes dabartinis standartas šiuo metu neapima makro apsidraudimo sandorių apskaitos.

15-asis TFAS „Pajamos pagal sutartis su klientais“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau, patvirtintas taikyti ES). Naujame standarte pateiktas pagrindinis principas, kuriuo remiantis pajamos turi būti pripažįstamos sandorio kaina tuomet, kai prekės arba paslaugos perduodamos klientui. Kompleksinės prekės ar paslaugos, kurias galima išskirti, turi būti pripažįstamos atskirai ir bet kokios nuolaidos ar lengvatos, taikomos sutarties kainai, paprastai turi būti priskiriamos atskiriems elementams. Jeigu atlygis yra skirtingas dėl tam tikrų priežasčių, turi būti pripažįstamos minimalios sumos, jeigu rizika, kad jos bus atstatytos, nėra reikšminga. Sąnaudos, patirtos siekiant užtikrinti sutarčių su klientais sudarymą, turi būti kapitalizuojamos ir amortizuojamos per sutarties naudos suvartojimo laikotarpį.

16-asis TFAS „Nuoma“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2019 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtintas Europos Sąjungos). Naujajame standarte numatyti nuomos pripažinimo, vertinimo, pateikimo, informacijos atskleidimo principai. Pagal visas nuomos rūšis nuomininkas įgyja teisę naudoti turtą nuomos pradžioje ir, jeigu nuomos mokėjimai atliekami per tam tikrą laikotarpį, taip pat gauna finansavimą. Dėl to, 16-uoju TFAS panaikinamas nuomos skirstymas į veiklos nuomą arba finansinę nuomą, kaip to reikalaujama 17-ajame TAS, o vietoj to pateikiamas bendras nuomininko apskaitos modelis. Nuomininkai turi pripažinti: (a) visų nuomos rūšių, kurių laikotarpis ilgesnis nei 12 mėnesių, turtą ir įsipareigojimus, išskyrus atvejus, kai pagal nuomos sutartį perduodamo turto vertė yra nedidelė; (b) nuomos turto nusidėvėjimą atskirai nuo palūkanų už nuomos įsipareigojimus pelno (nuostolių) ataskaitoje. Į 16-ąjį TFAS iš esmės perkeliama 17-ajame TAS apibrėžti nuomotojo apskaitos reikalavimai. Dėl šios priežasties nuomotojas toliau turi skirstyti nuomą į veiklos nuomą arba finansinę nuomą ir apskaitoje skirtingai registruoti šias dvi nuomos rūšis.

„Informacijos atskleidimo iniciatyva“ – 7-ojo TAS pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2017 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtintos Europos Sąjungos). 7-ojo TAS pataisomis reikalaujama atskleisti iš finansinės veiklos atsirandančių įsipareigojimų pokyčių suderinimą.

„Pajamos pagal sutartis su klientais“ – 15-ojo TFAS pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtintos Europos Sąjungos). Pataisomis nekeičiami pagrindiniai standarto principai, tačiau patikslinamas šių principų taikymas. Pataisomis patikslinama, kaip nustatyti veiklos įsipareigojimą (pasirūpinimas perduoti prekę ar paslaugą klientui) sutartyje; kaip nustatyti, ar įmonė yra savo sąskaita veikiantis subjektas (prekės ar paslaugos teikėjas) ar agentas (atsakingas už prekės ar paslaugos teikimo organizavimą); ir kaip nustatyti, ar licencijos suteikimo pajamos turėtų būti pripažįstamos tam tikru momentu ar per tam tikrą laikotarpį. Be šių patikslinimų pataisose numatytos dvi papildomos išimties, siekiant sumažinti sąnaudas ir sudėtingumą įmonei pirmą kartą taikant naująjį standartą.

„Investicinio turto perkėlimas“ – 40-ojo TAS pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtintos Europos Sąjungos). Pataisomis patikslinama, kad perkėlimas į investicinį turtą arba iš jo gali būti atliekamas tik tada, kai pasikeičia turto naudojimo paskirtis. Šis pasikeitimas turi būti pagrįstas įrodymais: ketinimo pasikeitimas, pats savaime, nėra pakankamas įrodymas perkėlimui pagrįsti.

TFAAK 22-asis aiškinimas „Sandoriai užsienio valiuta ir avansinis mokėjimas“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtintas Europos Sąjungos). Aiškinimas taikomas tuomet, kai ūkio subjektas sumoka arba gauna avansinį mokėjimą pagal sutartį, sudarytas užsienio valiuta. Aiškinimu patikslinama, kad sandorio data, t. y. data, kurią nustatomas valiutų kursas, yra data, kurią ūkio subjektas atlieka pirminį nepiniginio turto ar nepiniginio įsipareigojimo, atsiradusio dėl avansinio mokėjimo, pripažinimą. Tačiau ūkio subjektas turi priimti sprendimą tam, kad nustatytų, ar išankstinis mokėjimas yra piniginis ar nepiniginis turtas, ar įsipareigojimas pagal 21-ojo TAS, 32-ojo TAS gaires ir principų sistemą apskaitos standartams rengti.

Kiti TFAS standartai, jų keitimai ir patobulinimai, TFAAK išaiškinimai, kurie dar neįsigaliojo, Grupė ir Bendrovės vertinimu neturės reikšmingos įtakos arba nėra aktualūs. Šiuo metu Grupė ir Bendrovė vertina, kokios įtakos naujieji aktualūs standartai turės jos finansinėms ataskaitoms.

2.2 Konsolidavimo principai

Dukterinės įmonės – tai įmonės, kur Bendrovė turi galią valdyti ūkio subjektą, į kurį investuojama (t.y. turi galiojančių teisių, kurios jam šiuo metu suteikia galimybę vadovauti svarbiai veiklai), gali arba turi teisę gauti kintamą grąžą iš savo ryšio su ūkio subjektu, į kurį investuojama ir gali naudotis savo galia valdyti ūkio subjektą, į kurį investuojama, kad paveiktų investuotojo grąžos dydį.

Grupės konsoliduotos finansinės ataskaitos apima EPSO-G ir jos dukterines įmones. Dukterinių įmonių finansinės ataskaitos yra parengtos taikant tokias pačias apskaitos politikas ir apima tokį patį ataskaitinį laikotarpį kaip ir patrunuojančios įmonės finansinės ataskaitos.

Dukterinės įmonės yra konsoliduojamos nuo datos, kai jų kontrolė pereina Bendrovei ir nebekonsoliduojamos nuo datos, kai ši kontrolė prarandama. Visi tarpusavio sandoriai, likučiai ir nerealizuotas sandorių pelnas ar nuostoliai tarp Grupės įmonių yra eliminuojami.

2.3 Verslo jungimai

Verslo jungimams, įvykusiems tarp bendro pavaldumo įmonių, nėra taikomas 3-iasis TFAS „Verslo jungimai“. Verslo jungimo sandoriai tarp bendro pavaldumo ūkio subjektų yra apskaityti taikant dalyvavimo (kontrolės) sujungimo (angl. pooling of interest) metodą.

Kitiems verslo jungimams apskaityti yra taikomas įsigijimo metodas. Įsigijimo savikaina yra tikroji vertė, kurią sudaro mainais suteikto turto, išleistų nuosavybės priemonių, gautų ar priimtų įsipareigojimų tikroji vertė mainų dieną. Su įsigijimu susijusios išlaidos pripažįstamos sąnaudomis tuo laikotarpiu, kai yra patiriamos. Įsigyjamojoje įmonėje identifikuojamas įsigytas turtas, įsipareigojimai ir neapibrėžtieji įsipareigojimai, atitinkantys 3 TFAS „Verslo jungimai“ pateiktus pripažinimo kriterijus. Jie yra pripažįstami jų tikrosiomis vertėmis įsigijimo dieną.

Perleisto atlygio ir nekontroliuojančios dalies įsigyjamame ūkio subjekte sumos bei anksčiau turėtos nuosavybės dalies įsigyjamame ūkio subjekte tikrosios vertės perviršis lyginant su įsigyto identifikuojamo grynojo turto tikrąja verte yra pripažįstamas prestižu. Jeigu bendra perleisto atlygio, pripažintos nekontroliuojančios dalies ir anksčiau turėtos nuosavybės dalies suma yra mažesnė už įsigytos dukterinės įmonės grynojo turto tikrąją vertę (perkant pigiau nei rinkos kaina), skirtumas pripažįstamas tiesiogiai bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Nekontroliuojanti dalis įgytoje įmonėje pirminio pripažinimo metu yra įvertinama kaip apskaityto grynojo turto, įsipareigojimų ir neapibrėžtųjų įsipareigojimų tikrosios vertės proporcinga dalis, tenkanti nekontroliuojančiai daliai.

2.4 Parduoti laikomas turtas ir nutraukta veikla

Ilgalaikį turtą ir perleidžiamo turto grupę Grupė klasifikuoja kaip skirtas parduoti, jei jų balansinė vertė bus atgaunama daugiausiai iš pardavimo, o ne toliau jį naudojant. Toks ilgalaikis turtas ir perleidžiamo turto grupės, klasifikuojamos kaip laikomos parduoti, yra įvertinamos mažesne iš jų balansinės vertės ir tikrosios vertės atėmus pardavimo išlaidas.

Klasifikavimo į skirtą parduoti turtą kriterijai laikomi įgyvendintais tik tada, kai labai tikėtina, kad pardavimas įvyks, o turtas ar perleidžiamo turto grupė gali būti nedelsiant parduota esamos būklės. Pardavimui įvykdyti reikalingi veiksmai turėtų parodyti, kad nėra tikėtina, jog pardavimas gali būti nutrauktas. Vadovybė turi būti įsipareigojusi atlikti tikėtiną pardavimą per vienerius metus nuo perkėlimo datos. Turtas ir įsipareigojimai, klasifikuojami kaip skirti parduoti, pateikiami finansinės būklės ataskaitoje atskirai kaip trumpalaikiai straipsniai.

2.5 Nuosavybės dalies dukterinėse įmonėse pasikeitimas, neturintis įtakos kontrolės pasikeitimui

Sandoriai su nekontroliuojančios dalies akcininkais, dėl kurių kontrolė neprarandama, apskaitomi kaip sandoriai, kurie pripažįstami nuosavo kapitalo dalyje, t. y. kaip sandoriai su akcininkais. Skirtumas tarp sumokėto atlygio tikrosios vertės ir įsigytos dukterinės įmonės atitinkamos grynojo turto dalies balansinės vertės apskaitomas nuosavame kapitale. Vykdamas perleidimo nekontroliuojančiai daliai sandorius, pelnas ar nuostoliai taip pat apskaitomi nuosavo kapitalo dalyje.

2.6 Bendrovės investicijos į dukterines įmones

Investicijos į dukterines įmones patrunuojančios įmonės finansinėse ataskaitose yra apskaitomos įsigijimo savikaina atėmus vertės sumažėjimo nuostolius, kai investicijos apskaitinė vertė patrunuojančios įmonės finansinės būklės ataskaitoje viršija tikėtiną atsiperkamąją vertę.

2.7 Investicijos į asocijuotas ir bendrai valdomas įmones

Asocijuota įmonė – tai tokia įmonė, kuriai Grupė ar Bendrovė daro reikšmingą įtaką, tačiau nekontroliuoja. Reikšminga įtaka – tai galimybė dalyvauti priimant ūkio subjekto, į kurį investuojama, finansinės ir veiklos politikos sprendimus, nekontroliuojant ar bendrai nekontroliuojant šios politikos. Ji paprastai susijusi su nuosavybės dalimi nuo 20 iki 50 proc. Bendrai valdoma įmonė yra jungtinės veiklos bendrovė, kurioje dalininkų susitarimu bendrai kontroliuojama vykdoma ekonominė veikla ir su veikla susijusiems strateginiams finansiniams ir veiklos sprendimams priimti būtinas vieningas šalių, kurios dalijasi kontrole, (dalininkų) sutikimas.

Asocijuotos ir bendrai valdomos įmonės Grupės konsoliduotose finansinėse ataskaitose apskaitomos taikant nuosavybės metodą. Taikant nuosavybės metodą investicija į asocijuotą ir bendrai valdomą įmonę pradžioje yra apskaitoma savikaina, o po to apskaitinė vertė yra padidinama arba sumažinama po įsigijimo datos įvykusiais Grupės grynojo turto asocijuotoje ir bendrai valdomoje įmonėje dalies pasikeitimais, atėmus bet kokią investicijų vertės sumažėjimą.

Grupei tenkanti įsigytos asocijuotos ir bendrai valdomos įmonės pelno ar nuostolių dalis po įsigijimo pripažįstama pelne (nuostoliuose) bendrųjų pajamų ataskaitoje, o Grupei tenkanti kitų bendrųjų pajamų pasikeitimų dalis po įsigijimo pripažįstama kitose bendrosiose pajamose. Šiomis sumomis yra koreguojama investicijų į asocijuotas įmones apskaitinė vertė.

Prestižas, susijęs su investicijomis į asocijuotas ir bendrai valdomas įmones, yra įtraukiamas į investicijos balansinę vertę ir vertinamas dėl vertės sumažėjimo kaip investicijos dalis.

Asocijuotos ar bendrai valdomos įmonės nuostoliai, viršijantys Grupės dalį joje, įskaitant bet kurias kitas gautinas sumas neužtikrintas turtu, nėra pripažįstami, išskyrus tuos atvejus, kai Grupė prisiima teisinius arba konstruktyvius įsipareigojimus arba padaro mokėjimus asocijuotos ar bendrai valdomos įmonės vardu.

Nerealizuotas pelnas iš sandorių tarp Grupės ir jos asocijuotų ir bendrai valdomų įmonių yra eliminuojamas iki Grupės turimos investicijos dalies asocijuotoje ir bendrai valdomoje įmonėje. Nerealizuotas nuostolis taip pat eliminuojamas, jeigu sandoris nėra perleisto turto vertės sumažėjimo įrodymas.

Jeigu Grupės dalis asocijuotoje ar bendrai valdomoje įmonėje sumažėja, tačiau reikšminga įtaka yra išlaikoma, tik proporcinga praradimui dalis sumų, anksčiau pripažintų kitose bendrosiose pajamose, yra perklasifikuojama į pelną (nuostolius).

Pelnas ir nuostoliai, atsiradę iš dalies asocijuotoje įmonėje sumažėjimo, yra pripažįstami bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Investicijos į asocijuotas ir bendrai valdomas įmones patrunuojančios įmonės finansinėse ataskaitose yra apskaitomos įsigijimo savikaina atėmus vertės sumažėjimo nuostolius, kai investicijos apskaitinė vertė patrunuojančios įmonės finansinės būklės ataskaitoje viršija tikėtiną atsiperkamąją vertę.

2.8 Ilgalaikis materialusis ir nematerialusis turtas

Turtas priskiriamas ilgalaikiam turtui, jeigu jo tarnavimo trukmė yra ilgesnė nei vieneri metai.

Ilgalaikis materialusis turtas

Ilgalaikis materialusis turtas yra apskaitomas įsigijimo arba perkainota verte. Ilgalaikio materialiojo turto grupės, kurias sudaro magistraliniai dujotiekiai ir jų įrenginiai, skirstomieji dujotiekiai ir jų įrenginiai bei dujų technologinė įranga ir įrenginiai apskaitomi savikaina atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimą. Kitas ilgalaikis materialusis turtas apskaitomas perkainota verte, nustatyta remiantis periodiškais, ne rečiau kaip kartą per 5 metus, atliekamais turto vertinimais, sumažinta sukaupto nusidėvėjimo bei vertės sumažėjimo suma. Visas sukauptas nusidėvėjimas bei vertės sumažėjimas perkainojimo metu yra sudengiamas su bendrąja turto verte ir likusi suma koreguojama iki perkainotos turto vertės.

Pirmojo ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo metu susidariusia apskaitinės vertės padidėjimo suma yra didinamas perkainojimo rezervas nuosavame kapitale, o vertės sumažėjimo suma yra apskaitoma per pelno (nuostolių) straipsnį. Dėl vėlesnio turto perkainojimo susidariusi apskaitinės turto vertės sumažėjimo suma, kuri padengia ankstesnius to paties turto vertės padidėjimus, tiesiogiai mažina perkainojimo rezervą nuosavame kapitale; visi kiti sumažėjimai apskaitomi per pelno (nuostolių) straipsnį. Vertės padidėjimas, kuris padengia ankstesnius vertės sumažėjimus, apskaitomas per pelno (nuostolių) straipsnį. Visi kiti turto vertės padidėjimai vėlesnių perkainojimų metu yra apskaitomi perkainojimo rezerve. Kiekvienais metais skirtumas tarp perkainoto turto nusidėvėjimo, parodyto bendrųjų pajamų ataskaitoje, bei nusidėvėjimo, apskaičiuoto remiantis turto pradine verte, perkeliamas iš perkainojimo rezervo į nepaskirstytąjį pelną, įvertinus atidėtojo pelno mokesčio poveikį. Taip pat pardavus arba nurašius turto vienetą bet koks su šiuo turtu susijęs perkainojimo rezervo likutis yra perkeliamas į nepaskirstytąjį pelną.

Ilgalaikiam materialiajam turtui priskiriamas minimalus gamtinių dujų kiekis vamzdyne, kuris yra reikalingas užtikrinti perdavimo sistemos funkcionalumą (t. y. turi būti įpūstas, tam, kad perdavimo sistema pradėtų funkcionuoti) prie skaičiuotinių bazinių sąlygų (sistemos naudotojams visuose išėjimo taškuose užtikrinamas 25 bar slėgis). Šios turto dalies nusidėvėjimas neskaičiuojamas, nes vamzdyno naudingo tarnavimo pabaigoje didžiąją dalį šių gamtinių dujų bus galima parduoti ir todėl jų vertė sudaro vamzdyno likvidacinę vertę.

Nebaigtos statybos straipsnyje yra apskaitomas statomas ilgalaikis materialusis turtas. Tokio turto įsigijimo savikaina apima projektavimo, statybos darbus, montavimui perduotus įrengimus ir įrangą bei kitas tiesiogines išlaidas.

Ilgalaikis nematerialusis turtas

Ilgalaikis nematerialusis turtas yra pripažįstamas įsigijimo verte. Nematerialusis turtas yra pripažįstamas, jei yra tikėtina, kad Grupė ir Bendrovė gaus su šiuo turtu susijusią ekonominę naudą ateityje ir jei turto vertė gali būti patikimai įvertinta.

Po pradinio pripažinimo nematerialusis turtas yra apskaitomas įsigijimo verte, atėmus sukauptą amortizaciją ir sukauptus vertės sumažėjimo nuostolius, jei tokių yra (Grupė ir Bendrovė neturi neriboto tarnavimo laikotarpio nematerialiojo turto).

Nusidėvėjimas ir amortizacija

Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto, išskyrus žemę ir nebaigtą statybą, nusidėvėjimas (amortizacija) yra skaičiuojamas per įvertintus naudingo tarnavimo laikotarpius, taikant tiesiogiai proporcingą metodą. Kiekvienų metų pabaigoje Grupė ir Bendrovė peržiūri ilgalaikio turto naudingo tarnavimo laikotarpius, likvidacines vertes bei nusidėvėjimo (amortizacijos) metodą, užtikrinant, kad jie atitiktų numatomą ilgalaikio turto naudojimo pobūdį. Įvertinimo pakeitimo įtaka, jei tokia yra, pripažįstama perspektyviai.

Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto įvertinti naudingo tarnavimo laikotarpiai yra tokie:

Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto grupės	Naudingo tarnavimo laikotarpiai (metais)
Pastatai	20 - 75
Statiniai ir įrenginiai	5 - 55
Magistraliniai dujotiekiai ir jų įrenginiai	18 - 55
Skirstomieji dujotiekiai ir jų įrenginiai	55
Dujų technologinė įranga ir įrenginiai	5 - 20
Transporto priemonės	4 - 10
Kitas materialusis turtas	3 - 10
Nematerialusis turtas	3 - 4

Pelnas ar nuostolis, susidarantis dėl ilgalaikio turto pardavimo, apskaičiuojamas kaip skirtumas tarp pardavimo pajamų ir turto likutinės vertės ir yra pripažįstamas ataskaitinių metų Bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Remonto išlaidos yra pridėamos prie apskaitinės ilgalaikio materialiojo turto vertės, jei yra tikėtina, kad Grupė ar Bendrovė gaus ateityje ekonominę naudą iš šių išlaidų, ir jei jas galima patikimai įvertinti. Pakeistos dalies apskaitinė vertė yra nurašoma. Visos kitos remonto ir priežiūros išlaidos yra pripažįstamos sąnaudomis Bendrųjų pajamų ataskaitoje tuo metu, kai jos yra patiriamos.

2.9 Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto vertės sumažėjimas

Kiekvieną metinių finansinių ataskaitų datą Grupė ir Bendrovė peržiūri ilgalaikį materialųjį ir nematerialųjį turtą, kad nustatytų, ar yra kokių nors požymių, kad šio turto vertė gali būti sumažėjusi. Jei tokių požymių yra, Grupė ir Bendrovė įvertina šio turto atsiperkamąją vertę tam, kad būtų galima įvertinti ilgalaikio turto vertės sumažėjimą (jei toks yra).

Atsiperkamoji vertė yra didesnioji iš tikrosios vertės, atėmus pardavimo sąnaudas, ir naudojimo vertės. Įvertinant naudojimo vertę, numatomi būsimieji pinigų srautai yra diskontuojami iki dabartinės vertės, naudojant diskonto normą, įvertintą pagal dabartines rinkos sąlygas, egzistuojančią pinigų laiko vertę bei su turtu susijusią riziką, į kurią nebuvo atsižvelgta įvertinant būsimuosius pinigų srautus.

Jei turto (ar pinigų kuriančio vieneto) įvertinta atsiperkamoji vertė yra mažesnė nei šio turto apskaitinė vertė, apskaitinė turto vertė sumažinama iki atsiperkamosios šio turto (ar pinigų kuriančio vieneto) vertės. Nuostoliai dėl vertės sumažėjimo pripažįstami iš karto pelno (nuostolių) straipsnyje, nebent šis turtas anksčiau buvo perkainotas. Tuo atveju, nuostoliai dėl vertės sumažėjimo yra apskaitomi kaip perkainojimo rezervo sumažėjimas.

Jei po nuostolių dėl vertės sumažėjimo pripažinimo turto vertė vėliau padidėja, apskaitinė turto (pinigus kuriančio vieneto) vertė padidinama iki naujai paskaičiuotos turto atsiperkamosios vertės, bet taip, kad padidėjimas neviršytų apskaitinės šio turto (pinigus kuriančio vieneto) vertės, jei nuostoliai dėl vertės sumažėjimo ankstesniais metais nebūtų buvę pripažinti. Turto vertės sumažėjimo atstatymas pripažįstamas per pelno (nuostolių) straipsnį iš karto, nebent šis turtas anksčiau buvo perkainotas. Pastaruoju atveju, jo vertės sumažėjimo panaikinimas yra apskaitomas kaip perkainojimo rezervo padidėjimas (neviršijant buvusio vertės sumažėjimo sumos dydžio).

2.10 Finansinis turtas

Finansinis turtas yra skirstomas į finansinį turtą, vertinamą tikrąja verte (vertės pokytis apskaitomas per pelną (nuostolius) bendrųjų pajamų ataskaitoje), galimą parduoti finansinį turtą, finansinį turtą, laikomą iki išpirkimo termino, suteiktas paskolas ir gautinas sumas. Finansinio turto priskyrimas yra nustatomas pirminio pripažinimo metu.

Finansinio turto įsigijimai ir pardavimai apskaitoje atvaizduojami sandorio sudarymo dieną – dieną, kuomet įsipareigojama pirkti ar parduoti turtą. Pirminio pripažinimo metu finansinis turtas yra įvertinamas tikrąja verte. Jei investicijos apskaitytos ne tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas per pelną (nuostolius), prie investicijų pridedamos tiesioginės išlaidos, susijusios su sandoriu.

Grupės ir Bendrovės finansinis turtas apima pinigus ir pinigų ekvivalentus, trumpalaikius indėlius bankuose, investicijas į vertybinius popierius, iš pirkėjų ir kitas gautinas sumas.

Finansinio turto apskaita po pirminio pripažinimo priklauso nuo to, kuriai grupei finansinis turtas yra priskirtas.

Galimas parduoti finansinis turtas

Galimas parduoti finansinis turtas yra neišvestinis finansinis turtas arba priskirtas šiai kategorijai arba nepriskirtas jokiai kitai kategorijai. Jis yra priskiriamas ilgalaikiam turtui, išskyrus tuos atvejus, kai sueina investicijos terminas ar vadovybė ketina jį parduoti per 12 mėnesių nuo finansinių ataskaitų sudarymo dienos.

Galimas parduoti finansinis turtas pradžioje apskaitomas tikrąja verte pridėjus sandorio išlaidas, o vėliau – tikrąja verte. Tikrosios vertės pasikeitimai yra apskaitomi kitose bendrosiose pajamose.

Kai investicijos klasifikuojamos kaip galimos parduoti yra parduodamos ar sumažėja jų vertė, sukauptas tikrosios vertės koregavimas yra pripažįstamas bendrųjų pajamų ataskaitoje kaip pelnas arba nuostolis.

Investicijų, kuriomis yra prekiaujama aktyvioje finansų rinkose, tikroji vertė yra nustatoma pagal tuo metu kotiruojamą uždarymo rinkos kainą, artimiausią finansinių ataskaitų datai. Investicijoms, kurioms nėra aktyvios rinkos, tikroji vertė yra nustatoma naudojant vertinimo metodus. Šie metodai apima vertės nustatymą remiantis rinkos sąlygomis pastaruoju metu rinkoje įvykdytais sandoriais, kitų iš esmės panašių finansinių priemonių kaina, diskontuotų pinigų srautų analize ar kitais vertinimo modeliais.

Finansinis turtas, laikomas iki išpirkimo

Finansinis turtas, laikomas iki išpirkimo – neišvestinis finansinis turtas, kuriuo prekiaujama aktyvioje rinkoje, turintis nustatytą galiojimo terminą su fiksuotais arba galimais nustatyti mokėjimais, kurį ūkia subjektas neabejotinai ketina ir gali laikyti iki galiojimo pabaigos. Finansinis turtas, laikomas iki išpirkimo, apskaitomas amortizuota savikaina, naudojant efektyviosios palūkanų normos metodą.

Paskolos ir gautinos sumos

Paskolos ir gautinos sumos yra neišvestinis finansinis turtas, kuriam nustatyti fiksuoti ar kitaip nustatomi mokėjimai ir kuris nekotiruojamas aktyviojoje rinkoje. Po pirminio pripažinimo toks finansinis turtas yra apskaitomas amortizuota savikaina, naudojant efektyviosios palūkanų normos metodą (išskyrus trumpalaikes gautinas sumas, kurių palūkanų pajamų pripažinimas būtų nereikšmingas), atėmus bet kokią pripažintą vertės sumažėjimo nuostolį, kuris atspindi neatgautinas sumas. Pelnas arba nuostoliai pripažįstami bendrųjų pajamų ataskaitoje tada, kai toks turtas yra nurašomas, sumažėja jo vertė ar jis yra amortizuojamas.

Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigus ir pinigų ekvivalentus sudaro gryniesi pinigai kasoje ir pinigai bankų sąskaitose, indėliai iki pareikalavimo ir kitos trumpalaikės likvidžios investicijos (pradinis terminas iki 3 mėnesių), kurios gali būti lengvai iškeičiamos į aiškias pinigų sumas ir kurioms būdinga nereikšminga vertės pasikeitimo rizika.

Pinigų srautų ataskaitoje pinigus ir jų ekvivalentus sudaro gryniesi pinigai bankų sąskaitose, indėliai einamosiose sąskaitose ir kitos trumpalaikės labai likvidžios investicijos, kurių pradinis terminas iki 3 mėnesių.

Efektyvios palūkanų normos metodas

Efektyvios palūkanų normos metodas – tai finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų amortizuotos savikainos skaičiavimo ir palūkanų pajamų ir sąnaudų paskirstymo per atitinkamą laikotarpį metodas. Efektyvi palūkanų norma – tai palūkanų norma, tiksliai diskontuojanti numatomas būsimas grynujų pinigų išmokas ar įplaukas iki finansinio turto ar finansinio įsipareigojimo grynosios balansinės vertės per numatytą finansinės priemonės galiojimo laikotarpį ar, jeigu būtina, per trumpesnį laikotarpį.

Finansinio turto vertės sumažėjimas

Kiekvieną finansinių ataskaitų datą Grupė ir Bendrovė įvertina finansinį turtą, kad nustatytų, ar yra kokių nors požymių, kad šio turto vertė sumažėjo. Finansinio turto vertė sumažėja tada, kai yra objektyvių požymių, tokių kaip vienas ar keli įvykiai, įvykę po finansinio turto pirminio pripažinimo, kurie turi įtakos įvertintiems finansinio turto būsimiems pinigų srautams. Vertės sumažėjimo požymių pavyzdžiu gali būti požymiai, kai skolininkas ar grupė skolininkų susiduria su reikšmingais finansiniais sunkumais, nemoka ar vėluoja mokėti palūkanas ar pagrindinę skolos sumą; tikimybė, kad jie bankrutuos ar bus vykdoma kita finansinė reorganizacija; akivaizdūs faktoriai, tokie kaip įsiskolinimų pokyčiai ar verslo sąlygų pokyčiai, sutampantys su finansinių įsipareigojimų nevykdymu, rodantys, jog egzistuoja įvertinamas būsimų pinigų srautų sumažėjimas. Finansinio turto, apskaitomo amortizuota savikaina, vertės sumažėjimo nuostolių suma yra skirtumas tarp finansinio turto apskaitinės vertės ir įvertintų būsimųjų pinigų srautų dabartinės vertės, apskaičiuotos naudojant pradinę efektyvią palūkanų normą.

Viso finansinio turto apskaitinė vertė yra tiesiogiai sumažinama įvertintais vertės sumažėjimo nuostoliais, išskyrus prekybos gautinas sumas, kurių apskaitinė vertė yra sumažinama naudojant abejotinių gautinų sumų sąskaitą. Nuvertėjusios gautinos sumos yra nurašomos, kai jos yra įvertinamos kaip nebeatgautinos.

Jei po finansinės būklės ataskaitos datos įvertintų vertės sumažėjimo nuostolių suma sumažėja ir šis sumažėjimas gali būti objektyviai susietas su įvykiais, kurie įvyko po įvertintų vertės sumažėjimo nuostolių pripažinimo, tuomet šie anksčiau pripažinti vertės sumažėjimo nuostoliai yra atstatomi per Bendrųjų pajamų ataskaitą, bet taip, kad vertės sumažėjimo nuostolių atstatymo dieną turto apskaitinė vertė neviršytų amortizuotos savikainos, kuri būtų buvusi, jei nuostoliai dėl vertės sumažėjimo ankstesniais laikotarpiais nebūtų buvę pripažinti.

Finansinio turto pripažinimo nutraukimas

Finansinio turto (ar, kur tinkama, dalies finansinio turto ar dalies panašaus finansinio turto grupės) pripažinimas yra nutraukiamas, kai:

- baigiasi teisės į finansinio turto pinigų srautus galiojimo laikas;
- išlaikoma teisė į pinigų srautus, bet prisiimamas įsipareigojimas sumokėti visą sumą trečiajai šaliai pagal perleidimo sutartį per trumpą laiką; arba
- perleidžiama teisė gauti pinigines įplaukas iš turto ir/arba (a) perleidžiama iš esmės visa su finansinio turto nuosavybe susijusi rizika ir nauda, arba (b) nei perleidžiama, nei išlaikoma su finansiniu turtu susijusi rizika ir nauda, bet perleidžiama šio turto kontrolė.

Kai Grupė ir Bendrovė perleidžia teises į turto pinigų srautus, bet nei perleidžia nei išlaiko su turto nuosavybe susijusias rizikas ir naudas ir neperleidžia turto kontrolės, turtas yra pripažįstamas ta dalimi, su kuria Grupė ir Bendrovė yra vis dar susijusi. Sąsaja su turtu, kuris buvo perleistas kaip garantija, apskaitoma mažesniąja suma iš apskaitinės turto vertės, ir didžiausios numanomos sumos, kurią Grupei ir Bendrovei gali tekti sumokėti.

2.11 Atsargos

Atsargos pirminio pripažinimo metu yra apskaitomos įsigijimo savikaina. Vėlesniais laikotarpiais atsargos yra apskaitomos grynąja galimo realizavimo verte arba įsigijimo savikaina – priklausomai nuo to, kuri yra mažesnė. Atsargų savikaina apima įsigijimo kainą ir susijusius mokesčius, kurie vėliau nėra atgaunami iš mokesčių institucijų, bei tas pridėtines išlaidas, kurias susidarė gabenant atsargas į dabartinę jų buvimo vietą ir suteikiant joms dabartinę būklę. Atsargų, išskyrus gamtines dujas, savikaina nustatoma naudojant FIFO metodą. Gamtinių dujų likučio savikaina nustatoma pagal svertinį vidurkį. Atsargos, kurios neb gali būti realizuotos, yra nurašomos.

2.12 Ilgalaikis turtas, skirtas parduoti

Ilgalaikis turtas klasifikuojamas kaip skirtas pardavimui tuomet, jeigu jo apskaitinė vertė bus atgauta jį pardavus ir kai turto pardavimas yra labai tikėtinas. Pardavimui skirtas turtas yra apskaitomas žemesne iš apskaitinės vertės ir tikrosios vertės, sumažintos numatomomis pardavimo išlaidomis.

2.13 Prekybos skolos ir kiti finansiniai įsipareigojimai, paskolos

Finansiniai įsipareigojimai, paskolos

Finansiniai įsipareigojimai, įskaitant paskolas, pradinio pripažinimo metu yra apskaitomi tikrąja verte, atėmus sandorio sudarymo išlaidas.

Vėlesniais laikotarpiais finansiniai įsipareigojimai yra apskaitomi amortizuota savikaina, apskaičiuota naudojant efektyvios palūkanų normos metodą. Palūkanų sąnaudos yra pripažįstamos, naudojant efektyvios palūkanų normos metodą, kaip tai yra aprašyta šio aiškinamojo rašto 2.10 punkte.

Finansiniai įsipareigojimai priskiriami ilgalaikiams, jei iki finansinės būklės ataskaitos datos sudaryta finansavimo sutartis įrodo, kad įsipareigojimas finansinės būklės ataskaitos sudarymo datai pagal pobūdį buvo ilgalaikis.

Finansinių įsipareigojimų pripažinimo nutraukimas

Finansinio įsipareigojimo pripažinimas nutraukiamas, kai jis yra padengiamas, atšaukiamas ar baigiasi jo terminas. Kai vienas esamas finansinis įsipareigojimas pakeičiamas kitu įsipareigojimu tam pačiam skoliniojo, bet kitomis sąlygomis, arba kai esamo įsipareigojimo sąlygos iš esmės pakeičiamos, toks pokytis laikomas pirminio įsipareigojimo nutraukimu ir naujo įsipareigojimo atsiradimu. Skirtumas tarp atitinkamų finansinių įsipareigojimų verčių pripažįstamas Bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Prekybos skolos

Prekybos skolos yra įsipareigojimas apmokėti už prekes ir paslaugas, įsigytas iš tiekėjų įprastinės veiklos metu.

Prekybos skolos yra klasifikuojamos kaip trumpalaikiai įsipareigojimai jeigu apmokėjimo terminas sueina per vienerius metus. Priešingu atveju jos yra parodomos kaip ilgalaikiai įsipareigojimai.

2.14 Dividendų paskirstymas

Dividendų paskirstymas Bendrovės akcininkams pripažįstamas įsipareigojimu Grupės ir Bendrovės finansinėse ataskaitose tuo laikotarpiu, kuomet dividendus patvirtina Bendrovės akcininkai.

2.15 Užsienio valiuta

2015 metų sausio 1 d. – euro įvedimo Lietuvos Respublikoje dieną – pasikeitė Grupės funkcinė valiuta. Perskaičiuojant litus į eurus buvo taikomas euro ir lito perskaičiavimo kursas lygus 3,45280 lito už 1 eurą, kurį neatšaukiamai nustatė ES taryba.

Konsoliduotose finansinėse ataskaitose kiekvienos Grupės įmonės finansiniai veiklos rezultatai bei finansinė būklė yra pateikti eurai, kurie yra Bendrovės funkcinė valiuta ir Grupės konsoliduotų finansinių ataskaitų pateikimo valiuta. Visa finansinė informacija, pateikta eurai, yra suapvalinta iki artimiausio tūkstančio, jeigu nenurodyta kitaip. Kadangi šiose ataskaitose sumos yra suapvalintos iki tūkstančių eurų, tai dėl apvalinimo sumos lentelėse gali nesutapti.

Sandoriai užsienio valiuta apskaitoje atvaizduojami eurai pagal sandorio atlikimo dieną Lietuvos banko skelbiamą euro ir užsienio valiutos santykį. Piniginis turtas ir įsipareigojimai yra perskaičiuojami į eurus finansinių ataskaitų sudarymo datos kursu. Pelnas ir nuostoliai, patirti dėl atsiskaitymų pagal šiuos sandorius bei dėl piniginio turto ar įsipareigojimų perskaičiavimo į eurus, yra įtraukiami į ataskaitinio laikotarpio pelną (nuostolius).

Nuo 2002 m. vasario 2 d. iki 2014 m. gruodžio 31 d. litas buvo susietas su euru santykiu 3,4528 lito už 1 eurą, o lito kursą kitų valiutų atžvilgiu kasdien nustatindavo Lietuvos bankas.

2.16 Dotacijos

Dotacijos yra pripažįstamos apskaitoje, kai yra pakankamas užtikrinimas, kad Grupės įmonės atitiks dotacijų skyrimo sąlygas ir tokia dotacija bus gauta.

Dotacijos, susijusios su turtu

Jeigu Valstybės ir Europos Sąjungos dotacijos yra gautos ilgalaikio turto forma arba yra skirtos ilgalaikiam turtui įsigyti, jos yra laikomos dotacijomis, susijusiomis su turtu. Dotacijos yra apskaitomos gauto turto tikrąja verte kaip įsipareigojimas ir vėliau pripažįstamos pajamomis mažinant turto nusidėvėjimo sąnaudas per atitinkamo ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laikotarpį.

Strateginių projektų rengimui ir įgyvendinimui Grupei skirtos viešuosius interesus atitinkančių paslaugų (VIAP) lėšos apskaitomos kaip dotacijos, susijusios su turtu.

2.17 Atidėjiniai

Atidėjiniai apskaitomi tada, kai dėl įvykio praeityje Grupė ir Bendrovė turi teisinį įsipareigojimą ar neatšaukiamą pasižadėjimą, ir tikėtina, kad jam įvykdyti bus reikalingi ekonominę naudą teikiantys išteklių, ir įsipareigojimo suma gali būti patikimai įvertinta. Jei pinigų laiko vertė yra reikšminga, atidėjiniai yra diskontuojami naudojant efektyvią laikotarpio palūkanų normą (prieš mokesčius), jei reikia, atsižvelgiant į konkrečią įsipareigojimui specifinę riziką. Kai naudojamas diskontavimo metodas, atidėjinio balansinė vertė didėja kiekvieną laikotarpį, siekiant atspindėti praėjusį laiką. Toks didėjimas pripažįstamas kaip skolinimosi išlaidos.

2.18 Išmokos darbuotojams

Socialinio draudimo įmokos

Bendrovė ir Grupė moka socialinio draudimo įmokas į Valstybinį socialinio draudimo fondą (toliau - Fondas) už savo darbuotojus pagal nustatytą įmokų planą ir vadovaujantis šalies įstatymų reikalavimais. Nustatytą įmokų planą - tai planas, pagal kurį Bendrovė ir Grupė moka nustatyto dydžio įmokas ir ateityje neturės jokio teisinio ar konstruktyvaus įsipareigojimo ir toliau mokėti šias įmokas, jeigu Fondas neturės pakankamai turto, kad galėtų visiems darbuotojams sumokėti išmokas, susijusias su tarnyba dabartiniu ar ankstesniais laikotarpiais. Socialinio draudimo įmokos pripažįstamos sąnaudomis pagal kaupimo principą ir priskiriamos darbuotojų darbo užmokesčio sąnaudoms.

Premijų planai

Bendrovė ir Grupė pripažįsta įsipareigojimą ir premijų sąnaudas, kuomet turi sutartinį įsipareigojimą arba praeityje buvo taikoma praktika, sukūrusi konstruktyvų įsipareigojimą.

Išmokos darbuotojams išeinant į pensiją sulaukus pensinio amžiaus

Kiekvienam Grupės ir Bendrovės darbuotojui, išeinančiam iš darbo sulaukus pensinio amžiaus, pagal Lietuvos Respublikos įstatymus bei LITGRID AB ir AB „Amber Grid“ kolektyvines sutartis priklauso vienkartinė išmoka. Išmokų darbuotojams įsipareigojimas pripažįstamas balanse ir atspindi tų išmokų dabartinę vertę finansinių ataskaitų sudarymo dieną. Aprašytas ilgalaikis išmokų darbuotojams įsipareigojimas finansinių ataskaitų sudarymo dieną yra apskaičiuojamas remiantis aktuariniais įvertinimais, taikant planuojamo sąlyginio vieneto metodą. Nustatytos ilgalaikės išmokos įsipareigojimo dabartinė vertė nustatoma diskontuojant įvertintus būsimus pinigų srautus, naudojant palūkanų normas, nustatytas vyriausybės obligacijoms, kurias išreikštos tokia valiuta, kuria bus sumokėtos išmokos darbuotojams ir kurių terminas panašus į susijusio įsipareigojimo terminą.

2.19 Nuomos apskaita

Nuoma yra pripažįstama išperkamąja, kai pagal nuomos sąlygas nuomininkui iš esmės perduodama visa rizika ir nauda, susijusi su turto nuosavybe. Veiklos nuoma - tai į išperkamosios nuomos sąvoką neįeinanti nuoma. Vertinimas ar sutartis atitinka išperkamosios ar veiklos nuomos sąlygas atliekamas pasirašant sutartį.

Grupė ir Bendrovė kaip nuomotojas

Pajamos pagal veiklos nuomos sutartis yra pripažįstamos tiesiogiai proporcingu metodu per visą nuomos laikotarpį.

Grupė ir Bendrovė kaip nuomininkas

Veiklos nuomos mokėjimai yra pripažįstami sąnaudomis bendrųjų pajamų ataskaitoje tiesiogiai proporcingu metodu per visą nuomos laikotarpį.

2.20 Pajamų ir sąnaudų pripažinimas

Pajamos pripažįstamos, kai tikėtina, jog Grupė ir Bendrovė gaus su sandoriu susijusią ekonominę naudą, ir kai galima patikimai įvertinti pajamų sumą. Pajamos įvertinamos gauto ar gautino atlygio tikrąja verte, neįskaitant pridėtinės vertės mokesčio, atėmus nuolaidas. Pajamų pripažinimui taip pat taikomi šie kriterijai:

Pajamos iš elektros energijos perdavimo, galios rezervavimo ir prekyba reguliavimo bei balansavimo elektros energija

Pajamos iš elektros energijos perdavimo, galios rezervavimo ir prekyba reguliavimo bei balansavimo elektros energija yra pripažįstamos suteikus paslaugą arba pardavus elektros energiją, t.y. kai pirkėjui perduodama rizika ir su sandoriu susijusi ekonominė nauda.

Elektros energijos perdavimo ir susijusių paslaugų kainų reguliavimas

Perdavimo paslaugų kainos reguliuojamos Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai (toliau - Komisija) nustatant perdavimo paslaugos viršutines kainų ribas. Konkrečias perdavimo kainas ir tarifus nustato paslaugos teikėjas, neviršydamas Komisijos patvirtintų ribų.

Gamintojų ir nepriklausomų tiekėjų parduodamos elektros energijos ir rezervinės galios kainos nereguliuojamos, išskyrus atvejus, kai gamintojas ar nepriklausomas tiekėjas užima daugiau kaip 25 procentus rinkos. Tokiu atveju kainų reguliavimo tvarką nustato Komisija.

Grupė perka galios rezervavimo paslaugą iš elektros energijos tiekėjų pagal galios rezervavimo sutartis, o vėliau teikia šią paslaugą skirstomojo tinklo operatoriams bei elektros energijos vartotojams pagal Komisijos nustatytą tarifą. Grupė apskaito pajamas bendrąja verte, nes teikdama šias paslaugas veikia kaip pagrindinis paslaugos teikėjas.

Naujų vartotojų ar gamintojų prijungimas prie elektros energijos ar dujų perdavimo tinklo

Grupė gautas mokesčius už naujų vartotojų ar gamintojų prijungimą prie elektros tinklo pripažįsta pajamomis iš karto, kai naujas vartotojas ar gamintojas yra prijungiamas tais atvejais, kai naujo vartotojo ar gamintojo ateityje mokama elektros energijos kaina už Bendrovės/Grupės teikiamas paslaugas nesiskiria nuo kitų vartotojų ar gamintojų, kurie nėra sumokėję tokių prijungimo mokesčių.

Iki 2009 m. liepos 1 d. AB „Lietuvos energija“ gauti mokesčiai už naujų vartotojų ar gamintojų prijungimą prie tinklo apskaitomi ilgalaikiame turte mažinant susijusio turto apskaitinę vertę. Šie mokesčiai bendrųjų pajamų ataskaitoje yra pripažįstami per susijusio turto gyvavimo laikotarpį mažinant nusidėvėjimo sąnaudas.

Pajamos už gamtinių dujų perdavimo paslaugą

Pajamos pripažįstamos, kai tikėtina, jog Grupė gaus su sandoriu susijusią ekonominę naudą, ir kai galima patikimai įvertinti pajamų sumą. Pardavimų pajamos apskaitomos atėmus PVM ir suteiktas nuolaidas.

Pajamos iš sistemos naudotojų už gamtinių dujų perdavimo paslaugą pripažįstamos kas mėnesį, remiantis pateiktais duomenimis apie prie skirstymo sistemos prijungtiems sistemos naudotojams paskirstytus gamtinių dujų kiekius ir su sistemos naudotojais, kurie tiesiogiai prijungti prie perdavimo sistemos, pasirašytais perduotų gamtinių dujų aktais.

Suskystintų gamtinių dujų terminalo finansavimo pajamų administravimas

Pagal Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo (toliau – SGGT) įstatymo 5 straipsnio 2 dalies nuostatas Grupė vykdo SGGT lėšų administratoriaus funkcijas. SGGT lėšų administravimas vykdomas vadovaujantis Komisijos 2012 m. spalio 9 d. nutarimu Nr. 03-294 patvirtintu Suskystintų gamtinių dujų terminalo, jo infrastruktūros ir jungties įrengimo bei pastoviosioms eksploatavimo sąnaudoms kompensuoti skirtų lėšų administravimo tvarkos aprašu su vėlesniais pakeitimais ir papildymais (pavadinimas pakeistas 2015 m. gruodžio 17 d. Komisijos nutarimu Nr. 03-653 nuo 2015 m. gruodžio 18 d.).

Grupė, vykdydama minėtų teisės aktų reikalavimus, renka ir administruoja SGGT lėšas. Grupė, rinkdama ir administruodama SGGT lėšas veikia tik kaip tarpininkas valstybės vardu ir ši veikla Grupei nesukuria pajamų/pelno įprastinės veiklos metu, išskyrus SGGT lėšų dalį, skirtą SGGT lėšų administravimo sąnaudoms padengti, laikomą Grupės pajamomis. Iš SGGT lėšų mokėtojų surenkamos ir SGGT lėšų gavėjams (SGGT projekto įgyvendinimo Grupei arba SGGT operatoriui) pervedamos SGGT lėšos nelaikomos Grupės pajamomis/sąnaudomis, bet apskaitomos kaip kitos gautinos/kitos mokėtinos sumos ir kitas finansinis turtas.

Remonto paslaugų pajamos

Grupės vykdomų individualių sutarčių/projektų su klientais, pvz. remonto paslaugų, pajamos pripažįstamos proporcingai atliktam darbui, kuris įvertinamas palyginant realiai patirtas projekto sąnaudas su bendromis numatytais projekto sąnaudomis. Tikėtinas pelningumo pokytis apskaitomas bendrųjų pajamų ataskaitoje, kai tokie pokyčiai nustatomi. Projektai reguliariai peržiūrimi ir nustatoma, kad sandoris bus nuostolingas, apskaitomi atitinkami atidėjiniai.

Kitos pajamos

Palūkanų pajamos pripažįstamos kaupimo principu, atsižvelgiant į skolas likutį ir taikomą palūkanų normą. Gautos palūkanų įplaukos pinigų srautų ataskaitoje pateiktos kaip investicinės veiklos pinigų srautai.

Pelną iš ilgalaikio materialiojo turto pardavimo bei nuomos pajamas Grupė ir Bendrovė apskaito kaip kitas pajamas.

Dividendų pajamos

Dividendų pajamos pripažįstamos, kuomet nustatoma teisė gauti jų išmokėjimą.

Sąnaudų pripažinimas

Sąnaudos pripažįstamos bendrųjų pajamų ataskaitoje kaupimo principu, kai patiriamos.

Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų pajamų ir sąnaudų pripažinimas

Pagal viešuosius interesus atitinkančių paslaugų teikimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1-283, Grupė yra Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų (toliau – VIAP) lėšų administratorius, t.y. tik surenka ir išmoka VIAP lėšas.

VIAP lėšos – tai lėšos, sumokamos viešuosius interesus atitinkančių paslaugų teikėjams, kurių sąrašą nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė arba jos įgaliota institucija. Metinės VIAP lėšas nustato Komisija. VIAP lėšos surenkamos iš elektros energijos vartotojų, taikant Komisijos nustatytą VIAP kainą, kurią nustatant Komisija įvertina skirtumą tarp praėjusiais kalendoriniais metais Grupės surinktų ir išmokėtų VIAP lėšų.

Grupė VIAP pajamomis pripažįsta:

- Komisijos Grupei skirtas VIAP lėšas už elektros energijos gamybos įrenginių, elektros energijos gamybai naudojančių vėjo, biomasės, saulės energiją ar hidroenergią, prijungimą prie perdavimo tinklų, perdavimo tinklų optimizavimą, plėtrą ir (ar) rekonstrukciją, susijusią su atsinaujinančios energijos išteklių naudojančių gamintojų pagamintos elektros energijos priėmimu ir persiuntimu;
- Komisijos Grupei skirtas VIAP lėšas už elektros energijos, gaminamos naudojant atsinaujinančius energijos išteklius, balansavimą;
- Komisijos Grupei skirtas VIAP lėšas VIAP lėšų administravimo sąnaudoms padengti.

Visos kitos Grupės surinktos ar išmokėtos VIAP lėšos pajamomis ar sąnaudomis nepripažįstamos.

VIAP ir SGGT paslaugų apskaita, kai Grupė veikia kaip lėšų administratorius

Grupė vykdydama VIAP ir SGGT veiklą veikia kaip lėšų administratorius Komisijos/valstybės vardu ir ši veikla Grupei nesukuria pajamų/pelno įmonės įprastinės veiklos metu. Taip pat yra priimtas atitinkamas LR Vyriausybės nutarimas, numatantis, kad Grupė veikia kaip administratorius ir Grupė bei Komisija turi atskiras sistemas šiems sandoriams apskaityti bei juos kontroliuoti.

Grupė pajamomis pripažįsta tik 2.20 pastaboje išvardintas pajamas, o skirtumą tarp gautų ir išmokėtų administruojamų VIAP lėšų atvaizduoja gautinose (mokėtinose) sumose.

Komisija nustatė, kad nesurinktos VIAP ir SGGT lėšos turi būti kompensuojamos ateityje. Dėl šios priežasties Grupės ataskaitose gautinoms VIAP ir SGGT lėšoms nėra apskaitomos vertės sumažėjimas.

2.21 Ateinančių laikotarpių pajamos

Perkrovų pajamos susidaro dėl nepakankamo elektros linijų pralaidumo formuojantis skirtingoms elektros rinkos kainoms Lietuvoje, Švedijoje, Lenkijoje ir Latvijoje. Biržos operatorius (Nord Pool AS) dėl kainų skirtumų skirtingose prekybos zonose gautas pajamas lygiomis dalimis paskirsto tarp sistemines jungtis eksploatuojančių šalių perdavimo sistemų operatoriams.

2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos Reglamento (EB) Nr. 714/2009 „Dėl prieigos prie tarpvalstybinių elektros energijos mainų tinklo sąlygų, panaikinantį Reglamentą (EB) Nr. 1228/2003“ nustato, kad perkrovų pajamos gali būti naudojamos: a) užtikrinti, kad paskirstytuoju jungčių pralaidumu iš tikrųjų būtų galima pasinaudoti; b) išlaikyti ar išplėsti tinklų pralaidumą investicijomis į tinklą, visų pirma investicijomis į naujas jungiamąsias linijas; c) jeigu pajamų negalima veiksmingai panaudoti a) ir (arba) b) punktuose nustatytiems tikslams, pritarus atitinkamų valstybių narių reguliavimo institucijoms jas galima panaudoti neviršijant didžiausios sumos, kurią turi nustatyti tos reguliavimo institucijos, kaip pajamas, į kurias turi atsižvelgti reguliavimo institucijos, tvirtindamos tinklo tarifų apskaičiavimo ir (arba) tinklo tarifų nustatymo metodiką.

Priklausomai nuo ES Reglamente numatytos paskirties, perkrovų pajamos pripažįstamos:

- a) užtikrinti, kad paskirstytuoju jungčių pralaidumu būtų galima pasinaudoti - pajamomis tuo laikotarpiu, kuriuo patiriamos susijusios sąnaudos. Kai tarp sisteminė jungtis neplanuotai atsijungia, o jungties pajėgumai jau yra suprekiauti elektros biržoje (t.y. jie jau yra paskirstyti), liniją valdantys operatoriai užtikrina, kad rinkos dalyviai pasinaudotų suprekiautais pajėgumais. Tokiu atveju, operatoriai patiria kaštus, kurie susidaro dėl kainų skirtumo tarp operatorių suprekiautos elektros energijos kainos ir Grupės pirktos/parduotos reguliavimo ir/ar balansavimo elektros energijos kainos.
- b) išlaikyti ar išplėsti jungčių pralaidumą - finansinėse ataskaitose perkrovų pajamos pripažįstamos remiantis dotacijų apskaitos principais - t. y. pradžioje perkrovų pajamos pripažįstamos ateinančių laikotarpių pajamomis, o vėliau pripažįstamos pajamomis mažinant susijusio turto nusidėvėjimo sąnaudas per turto naudingo tarnavimo laikotarpį.
- c) sumažinti tarifą - pripažįstama pajamomis tuo laikotarpiu, kurį Grupė gauna mažiau pajamų dėl nustatytų mažesnių tarifų.

2.22 Skolinimosi kaštai

Skolinimosi kaštai, tiesiogiai susiję su turto, kuriam pagaminti ar jį paruošti naudojimui ar pardavimui reikia pakankamai daug laiko, pasigaminimu ar paruošimu naudojimui ar pardavimui, yra pridedami prie šio turto įsigijimo vertės tol, kol šis turtas visiškai parengiamas naudojimui ar pardavimui. Palūkanų pajamos, susijusios su laikinu skolinų lėšų investavimu iki jos bus panaudotos turto įsigijimui, yra atimamos iš turto įsigijimo vertės.

Kiti skolinimosi kaštai yra pripažįstami sąnaudomis bendrųjų pajamų ataskaitoje, kai patiriami.

2.23 Pelno mokestis

Pelno mokesčio sąnaudas sudaro einamųjų metų pelno mokesčio ir atidėtojo pelno mokesčio sąnaudos.

Pelno mokestis

Einamųjų metų pelno mokesčio sąnaudos yra apskaičiuotos nuo einamųjų metų pelno prieš apmokestinimą, pakoreguoto tam tikromis apmokestinamojo pelno nemažinančiomis/nedidinančiomis sąnaudomis/pajamomis. Pelno mokesčio sąnaudos apskaičiuojamos naudojant pelno mokesčio tarifą, galiojusį finansinių ataskaitų datą. 2016 metais ir 2015 metais pelno mokesčio tarifas buvo 15 proc.

Mokestiniai nuostoliai gali būti keliami neribotą laikotarpį išskyrus nuostolius, kurie susidarė dėl vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo. Toks perkėlimas nutraukiamas, jeigu Grupė nebetęsia veiklos, dėl kurios šie nuostoliai susidarė, išskyrus atvejus, kai Grupė veiklos nebetęsia dėl nuo jos nepriklausančių priežasčių. Nuostoliai iš vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo gali būti keliami 5 metus ir padengiami tik iš tokio paties pobūdžio sandorių pelno. Nuo 2014 m. sausio 1 d. perkeliama atskaitomų mokestinių nuostolių suma negali būti didesnė kaip 70 proc. atskaitinių metų apmokestinamo pelno sumos.

Atidėtas pelno mokestis

Atidėtas pelno mokestis apskaitomas balansinių įsipareigojimų metodu. Atidėtųjų mokesčių turtas ir įsipareigojimai yra pripažįstami būsimų mokesčių tikslais, pažymint skirtumus tarp turimo turto ir įsipareigojimų apskaitinės vertės finansinėse ataskaitose ir jų atitinkamos mokestinės bazės. Atidėtųjų mokesčių įsipareigojimai yra pripažįstami visiems laikiniams skirtumams, kurie vėliau didins apmokestinamąjį pelną, o atidėtųjų mokesčių turtas pripažįstamas tik ta dalimi, kuri tikėtina ateityje sumažins apmokestinamąjį pelną. Toks turtas ir įsipareigojimai yra nepripažįstami, jei nesusijusio su verslo jungimu sandorio metu pripažintas turtas ar įsipareigojimai nedaro įtakos nei apmokestinamajam, nei finansiniam pelnui.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas yra peržiūrimas finansinių ataskaitų sudarymo datai ir yra sumažinamas, jei nėra tikėtina, kad Grupė ir Bendrovė ateityje turės pakankamai apmokestinamojo pelno šiam turtui realizuoti, iki sumos, kuri tikėtina ateityje sumažins apmokestinamąjį pelną. Atidėtojo pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai yra įvertinami naudojant mokesčio tarifą, kuris taikomas metų, kuriais šiuos laikinus skirtumus numatoma padengti arba apmokėti, pelno mokesčiui apskaičiuoti.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai užskaitomi tarpusavyje, kai jie yra susiję su pelno mokesčiais, nustatytais tos pačios mokesčių institucijos ir kuomet egzistuoja pagal įstatymą įgyvendinama teisė užskaityti atskaitinio laikotarpio mokesčių turtą su atskaitinio laikotarpio mokesčių įsipareigojimu.

Pelno mokestis ir atidėtas pelno mokestis už atskaitinį laikotarpį

Atskaitinio laikotarpio ir atidėtas pelno mokestis pripažįstami pajamomis ar sąnaudomis ir įtraukiami į laikotarpio grynąjį pelną ar nuostolį, išskyrus atvejus, kai mokestis atsiranda iš sandorio ar įvykio, kuris pripažįstamas tiesiogiai nuosavame kapitale ar kitose bendrosiose pajamose. Tuomet mokesčiai taip pat apskaitomi, atitinkamai, nuosavame kapitale ar kitose bendrosiose pajamose.

2.24 Neapibrėžtumai

Neapibrėžti įsipareigojimai nėra pripažįstami finansinėse ataskaitose. Jie yra aprašomi finansinėse ataskaitose, išskyrus tuos atvejus, kai tikimybė, kad ištekliai, duodantys ekonominę naudą, bus prarasti, yra labai maža.

Neapibrėžtas turtas finansinėse ataskaitose nėra pripažįstamas, tačiau jis yra aprašomas finansinėse ataskaitose tuomet, kai yra tikėtina, kad bus gautos pajamos arba ekonominė nauda.

2.25 Pabalansiniai įvykiai

Pabalansiniai įvykiai, kurie suteikia papildomos informacijos apie Grupės ir Bendrovės padėtį finansinių ataskaitų datą (koreguojantys įvykiai), atspindimi finansinėse ataskaitose. Pabalansiniai įvykiai, kurie nėra koreguojantys įvykiai, yra aprašomi pastabose, kai jų įtaka yra reikšminga.

2.26 Tarpusavio užskaitos

Sudarant finansines ataskaitas turtas ir įsipareigojimai bei pajamos ir sąnaudos nėra sudengiami, išskyrus atvejus, kai atskiras standartas specifiškai tokio sudengimo reikalauja.

2.27 Pagrindiniai apskaitiniai vertinimai ir prielaidos

Rengiant finansines ataskaitas pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, vadovybei reikia padaryti tam tikras prielaidas ir įvertinimus, kurie įtakoja taikomą apskaitos politiką bei pateiktas turto, įsipareigojimų, pajamų bei sąnaudų sumas bei neapibrėžtumų atskleidimus. Faktiniai rezultatai gali skirtis nuo tokių vertinimų. Rengiant šias finansines ataskaitas, reikšmingi vadovybės vertinimai ir prielaidos bei pagrindiniai neapibrėžtumų šaltiniai, dėl kurių kyla rizika, kad susijusio turto ir įsipareigojimų apskaitinė vertė ateinančiais finansiniais metais bus reikšmingai pasikeitusi, buvo tokie:

LITGRID AB Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimas

Informacija apie 2014 m. gruodžio 31 d. atliktą ilgalaikio materialiojo turto vertinimą

LITGRID AB 2014 metais atliko ilgalaikio materialiojo turto vertinimą 2014 m. gruodžio 31 d. datai ir perkainojo turtą bei apskaitė turto vertės sumažėjimą.

2015 m. gruodžio 31 d. LITGRID AB, įvertinusi ar nepasikeitė turto ankstesnio vertinimo prielaidos ir ar nereikia atlikti naujo vertinimo ar vertės sumažėjimo testo, konstatavo:

- Komisija 2015 m. rugsėjo 21 d. nutarimu Nr. 03-509 iš esmės pakeitė elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos nustatymo metodikos (toliau – Metodika) nuostatas ir įtvirtino ilgo laikotarpio vidutinių padidėjimo sąnaudų (toliau – LRAIC) modelio taikymą perdavimo kainos viršutinės ribos nustatyme;
- Metodikoje neatsižvelgiama į Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. rugsėjo 24 d. nutarimu Nr. 1026 patvirtintą „Valstybės reguliuojamų kainų elektros energetikos sektoriuje nustatymo principų aprašą“ nuostatą, kad nustatant turto vertę nuo kurios skaičiuojama investicijų grąža „elektros perdavimo sistemos operatoriui 2015–2019 metų laikotarpiu kasmet papildomai įtraukiant po 1/5 įmonės balansinės turto vertės ir reguliuojamos turto bazės skirtumo, susidariusio 2014 m. birželio 30 d., taip, kad visas susidaręs skirtumas 2019 metais būtų įtrauktas į paslaugai ir (ar) produktui priskirtą reguliuojamo turto vertę (RAB)“ ir Bendrovė nemano kad minėta nuostata būtų įgyvendinta;
- Komisija 2015 m. rugsėjo 22 d. nutarimu Nr. 03-510 patvirtino investicijų grąžos normos nustatymo metodiką ir pagal ją Bendrovei suskaičiavo 5,23 proc. investicijų grąžos normą (ji sumažėjo palyginus su ankstesnio vertinimo prielaidomis);
- Komisija 2015 m. spalio 19 d. nutarimu Nr. 03-548 nustatė perdavimo paslaugos aukštos įtampos tinklais kainos viršutinę ribą 2016–2020 metams;
- 2015 m. gruodžio mėn. į eksploataciją įvedamas tarpsisteminių jungčių su Švedija ir Lenkija turtas, kuris ženkliai padidina bendrą bendrovės turtą;
- Tarpsisteminių jungtys dėl elektros energijos kainų skirtumo skirtingose kainų zonose generuos ženkliai perkovų pajamas (vidutiniškai po 16 mln. eurų kasmet 2016–2025 m.), kurios bus naudojamos investicijoms į perdavimo tinklą finansuoti. Šios investicijos yra prilyginamos investicijoms finansuojamoms iš dotacijų, t. y. nėra traukiamos į reguliuojamos veiklos sąnaudas ir turto vertę;
- Pasikeitė dėmenys, naudojami vidutinės svertinės kapitalo kainos (diskonto normos) skaičiavime.

LITGRID AB nusprendusi, kad visi šie pakeitimai gali turėti reikšmingos įtakos ilgalaikio materialaus turto vertei, atliko naują ilgalaikio turto vertinimą. Vertinimas atitinka trečią tikrosios vertės vertinimo hierarchijos lygį (pastaba 2.28).

LITGRID AB turto tikrąją vertę 2015 m. gruodžio 31 d. įvertino pajamų metodu, taikant diskontuotų pinigų srautų skaičiavimo būdą. Turto vertė buvo apskaičiuota kaip gryųjų būsimųjų pinigų srautų dabartinė vertė.

LITGRID AB turtą vertino kaip verslą, tačiau vertinime eliminavo visą veiklą, susijusią su perdavimo tinklo plėtra (ir nesusijusią su vertinamu dabartiniu turtu) – investicijas į plėtos projektus, naujų vartotojų/gamintojų prijungimą, dotacijas plėtos projektams.

Turto vertė buvo apskaičiuota sekančiai:

- Suskaičiuoti 2016-2025 m. pinigų srautai iš įmonės veiklos;
- Šie srautai buvo koreguoti Nordbalt ir LitPol Link projektams gautų dotacijų ir VIAP lėšų bei atitinkamai šių projektų mokėjimų pinigų srautais, nes Bendrovės finansinėje apskaitoje Turto vertė yra mažinama gautų dotacijų verte ir Nordbalt ir LitPol Link projektų turto vertė vertinimo datai jau yra sumažinta sukauptomis, bet dar negautomis dotacijomis;
- Sudėti koreguoti 2016-2025 m. pinigų srautai;
- Pridėta diskontuota tęstinumo vertė (po 2025 m.). Bendrovės vadovybė remiasi prielaida kad ilgame laikotarpyje pinigų srautą turėtų generuoti tik reguliuojamo turto investicijų grąža. Normalizuotas pinigų srautas apskaičiuotas reguliuojamo turto vertę 2025 m. pabaigai padauginus iš investicijų grąžos normos ir atėmus pelno mokestį;
- Atimta ilgalaikio nematerialaus turto vertė.

Turto generuojami grynieji pinigų srautai buvo diskontuoti Bendrovės suskaičiuota diskonto norma (WACC po mokesčių), kuri lygi 4,38 proc.

Atlikus ilgalaikio materialiojo turto tikrosios vertės vertinimą buvo gautas rezultatas - 403 259 tūkst. Eur. Suskaičiuota LITGRID AB turto vertė yra didesnė už balansinę turto vertę 396 179 tūkst. eurų, tačiau skirtumas nereikšmingas ir apskaičiuota turto vertė patenka į turto vertės intervalą nuo 425 543 tūkst. eurų iki 382 472 tūkst. eurų diskonto normai kintant -1%/+1% intervale. Todėl Bendrovė neapskaitė turto vertinimo rezultato.

Turto vertinimo rezultato jautrumas diskonto normos bei perkrovų pajamų dydžiui pateiktas lentelėse:

Diskonto normos pokytis (atitinkamai nuo 2021 m. perskaičiuojant investicijų grąžos normą), proc.	Turto vertė, tūkst. Eur
-1,0%	425 543
-0,5%	414 206
0,0%	403 259
0,5%	392 686
1,0%	382 472

Perkrovų pajamų dalis, proc. nuo prognozuojamų pajamų	Turto vertė, tūkst. Eur
0%	399 156
25%	400 182
50%	401 208
100%	403 259
125%	404 285

2016 m. gruodžio 31 d. LITGRID AB, naujai įvertinusi ar nepasikeitė turto ankstesnio vertinimo prielaidos ir ar nereikia atlikti naujo vertinimo ar vertės sumažėjimo testo, konstatavo:

- Per 2016 m. nebuvo jokių teisės aktų pokyčių ir/ar įvykių, kurie galėjo reikšmingai įtakoti turto vertės pokyčius ir reikėtų atlikti naują turto vertinimą.
- Pagal LITGRID AB apskaitos politiką kiekvienais metais reikia nustatyti ar nėra turto vertės sumažėjimo požymių. Turto vertės sumažėjimo testui LITGRID AB naudojo tą patį turto vertinimo modelį kaip ir vertinant turtą 2015 m. gruodžio 31 d.

Todėl LITGRID AB atliko Turto vertės sumažėjimo testą 2016 m. gruodžio 31 d. ir jam atlikti naudojo tą patį turto vertinimo modelį kaip ir vertinant turtą 2015 m. gruodžio 31 d. Vertinimas (vertės sumažėjimo testas) atitiko trečią tikrosios vertės vertinimo hierarchijos lygį (pastaba 2.28).

LITGRID AB turto tikrąją vertę 2016 m. gruodžio 31 d. įvertino pajamų metodu, taikant diskontuotų pinigų srautų skaičiavimo būdą. Turto vertė buvo apskaičiuota kaip gryųjų būsimųjų pinigų srautų dabartinė vertė.

LITGRID AB turtą vertino kaip verslą, tačiau vertinime eliminavo visą veiklą, susijusią su perdavimo tinklo plėtra (ir nesusijusią su vertinamu dabartiniu turtu) - investicijas į plėtrą projektus, naujų vartotojų/gamintojų prijungimą, dotacijas plėtrą projektams.

Turto vertė buvo apskaičiuota sekančiai:

- Suskaičiuoti 2017-2025 m. pinigų srautai iš įmonės veiklos;
- Šie srautai koreguoti Nordbalt projektui gautų dotacijų ir VIAP lėšų pinigų srautais, nes LITGRID AB finansinėje apskaitoje;
- Nordbalt projekto turto vertė vertinimo datai jau yra sumažinta sukauptomis, bet dar negautomis dotacijomis;

- Sudėti koreguoti 2017-2025 m. pinigų srautai;
- Pridėta diskontuota testinumo vertė (po 2025 m.);
- Atimta ilgalaikio nematerialaus turto vertė.

Turto generuojami grynieji pinigų srautai buvo diskontuoti LITGRID AB suskaičiuota diskonto norma (WACC po mokesčių), kuri lygi 4,38 proc.

Atlikus ilgalaikio materialiojo turto tikrosios vertės vertinimą 2016 m. gruodžio 31 d. buvo gautas rezultatas – 398 777 tūkst. Eur. Suskaičiuota turto vertė yra didesnė už balansinę Turto vertę (384 819 tūkst. eurų) – turto vertės sumažėjimo nėra ir balansinė turto vertė patenka į turto vertės intervalą nuo 384 792 tūkst. eurų iki 412 762 tūkst. eurų 2021-2025 m. suskaičiuotai optimizuoto turto vertei kintant 75-125% intervale bei į turto vertės intervalą nuo 382 460 tūkst. eurų iki 411 153 tūkst. eurų perkrovų pajamų daliai lyginant su prognoze kintant 50-125% intervale. Įvertinus prielaidų jautrumą LITGRID AB neapskaitė turto vertinimo rezultato.

Turto vertinimo rezultato jautrumas LRAIC modeliu optimizuoto turto vertės, diskonto normos bei perkrovų pajamų dydžiui pateiktas lentelėse:

2021-2025 m. LRAIC modeliu optimizuoto turto vertės dalis, proc. nuo suskaičiuotos vertės	Turto vertė, tūkst. Eur
25%	356 822
50%	370 807
75%	384 792
100%	398 777
125%	412 762

Diskonto normos pokytis (atitinkamai nuo 2021 m. perskaičiuojant investicijų grąžos normą) , proc.	Turto vertė, tūkst. Eur
-1,0%	412 546
-0,5%	405 567
0,0%	398 777
0,5%	392 168
1,0%	385 733

Perkrovų pajamų dalis, proc. nuo prognozės	Turto vertė, tūkst. Eur
0%	377 418
25%	378 534
50%	382 460
100%	398 777
125%	411 153

2016 m. gruodžio 31 d. Grupė ir Bendrovė turėjo 37 608 tūkst. Eur (2015 m. gruodžio 31 d. - 25 556 tūkst. Eur) ilgalaikio materialiojo turto pirkimo įsipareigojimų, kuriuos turės vykdyti ateinančiais laikotarpiais.

AB „Amber Grid“ Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimas

Pagal Grupės apskaitos politiką 2014 m. gruodžio 31 d. buvo perkainotas Grupės įmonės AB „Amber Grid“ ilgalaikis materialusis turtas nepriklausantis magistralinių dujotiekių ir jų įrenginių, skirstomųjų dujotiekių ir jų įrenginių bei dujų technologinės įrangos ir įrengimų klasėms. Perkainojimas buvo atliktas diskontuotų pinigų srautų metodu (tai yra 3-čio lygio tikrosios vertės nustatymas (2.28 pastaba)).

Sudarant 2016 ir 2015 m. finansines ataskaitas, ir siekiant nustatyti, ar neatsirado naujų ilgalaikio turto vertės sumažėjimo požymių, AB „Amber Grid“ įvertino vidinius ir išorinius galimo vertės sumažėjimo požymius, taip pat ar 2016 m. ir 2015 m. įvykę ir būsimi įvykiai gali pakeisti prielaidas, naudotas anksčiau atliktam ilgalaikio turto atsiperkamosios vertės įvertinimui. AB „Amber Grid“ įvertinimu jokių esminių pasikeitimų nei dėl diskonto normos dydžio, nei reguliavimo aplinkoje, nei būsimuose numatytuose pinigų srautuose neįvyko ir, turimais duomenimis, nenumatoma, kad artimiausioje ateityje gali įvykti, todėl turto vertės sumažėjimo požymių nėra, o ilgalaikio turto vertė 2016 m. ir 2015 m. gruodžio 31 d. atitinka ilgalaikio turto atsiperkamąją vertę.

Investicijos į LITGRID AB vertinimas ir neapibrėžtas pirkimo kainos korekcijos įsipareigojimas

Igyvendinant 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/72/EB, elektros energetikos įstatymo reikalavimus, Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2012 m. liepos 4 d. priėmė nutarimą Nr. 826 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės steigimo ir valstybės turto investavimo“, kuriuo nurodė Energetikos ministerijai įsteigti uždaroją akcinę bendrovę ir priimti visus reikalingus sprendimus, kad „Lietuvos energija“, UAB (buvusi UAB „Visagino atominė elektrinė“) valdomos LITGRID AB akcijos būtų

atlygintinai perduotos naujai įsteigta uždarajai akcinei bendrovei UAB „EPSO-G“, atsižvelgiant į nepriklausomų vertintojų nustatytą akcijų rinkos vertę.

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija 2012 m. liepos 10 d. raštu Nr. (11.2-13)3-2428 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo įgyvendinimo“ įpareigojo „Lietuvos energija“, UAB užtikrinti, kad būtų priimti visi LITGRID AB atskyrimui reikalingi sprendimai. 2012 m. rugsėjo mėn. buvo sudaryta tarp „Lietuvos energija“, UAB ir Bendrovės elektros perdavimo sistemos operatorės LITGRID AB akcijų pardavimo sutartis. Šia sutartimi 97,5 proc. LITGRID AB akcijų „Lietuvos energija“, UAB įvertinta rinkos verte pardavė Bendrovei.

2012 m. rugsėjo mėn. buvo atliktas LITGRID AB akcijų nepriklausomas vertinimas. LITGRID AB akcijų pirkimo pardavimo sutartyje nustatyta akcijų pardavimo kaina lygi nepriklausomų vertintojų nustatytai rinkos vertei, kuri sudarė 217 215 tūkst. Eur (750 000 tūkst. Lt), bei, atsižvelgiant į neapibrėžtumus dėl būsimų reguliuojamos veiklos paslaugų kainų nustatymo principų pasikeitimų, numatytam galutinės kainos priedui. Atsižvelgiant į nepriklausomo vertinimo rezultatus, naudotas vertinimo prielaidas bei neapibrėžtumus dėl būsimų reguliuojamos veiklos paslaugų kainų nustatymo principų pasikeitimų, kurių įgyvendinimą numato 2012 m. sausio 17 d. priimto Lietuvos Respublikos Elektros energetikos įstatymo naujosios nuostatos, LITGRID AB akcijų pirkimo-pardavimo sutartyje yra numatytas galutinės kainos priedas, kurio realizavimas susietas su galimu reguliavimo aplinkos pasikeitimu ateityje.

Priedo skaičiavimas yra paremtas būsimos 2015-2018 m. investicijų grąžos skaičiavimo prielaidomis. Aukščiau aprašytose LITGRID AB turto vertinimo prielaidose yra įtraukta tiek LRV nutarimu nustatyto RAB priedo investicijų grąža, tiek 2011-2013 m. investicijų grąžos viršpelnio korekcija. Pagal sutartį „Galutinės kainos priedas nustatomas atsižvelgiant į LITGRID AB reguliuojamos veiklos paslaugų kainų nustatymo principų esminius pakeitimus“. Vadovybės vertinimu, tiek papildoma investicijų grąža nuo RAB priedo, tiek investicijų grąžos viršpelnio korekcija yra esminiai kainų nustatymo principų pakeitimai, kurie nebuvo numatyti skaičiuojant LITGRID AB pirminę akcijų vertę, todėl šios prielaidos turėtų būti įtrauktos į priedo skaičiavimo prielaidas.

Atsižvelgdama į šias prielaidas, Bendrovė atliko kainos priedo įvertinimą ir nustatė, kad 2016 m. gruodžio 31 d. kainos priedo vertė pakito ir yra lygi 4 181 tūkst. eurų ir buvo apskaityta mažinant už akcijas mokėtiną sumą, apskaitytą balanso Kitų ilgalaikių mokėtinų sumų ir įsipareigojimų eilutėje. Pokytis apskaitytas pelno (nuostolių) ataskaitoje prie finansinės veiklos.

Investicijų vertės sumažėjimas

Grupės asocijuotų ir bendrai valdomų įmonių akcijomis nėra prekiaujama viešai, todėl vadovybė galimą jų atsiperkamąją vertę įvertina (atsižvelgiant į nepriklausomų vertintojų paruoštas ataskaitas, jeigu toks vertinimas buvo atliktas) atsižvelgus į diskontuotas būsimas pinigines įplaukas pagal kelerių metų finansines prognozes ir netiesiogiai rinkoje prieinamus duomenimis apie panašius sandorius.

Investicijos į UAB „TETAS“ atsiperkamoji vertė 2015 m. gruodžio 31 d. buvo apskaičiuota diskontuotų pinigų srautų metodu atsižvelgus į sumažėjusius finansinius įsipareigojimus ir 2015 m. veiklos rezultatų įtakotas geresnę UAB „TETAS“ generuojamų pinigų srautų prognozę. Investicijai buvo apskaitytas vertės sumažėjimo atstatymas lygus 1 540 tūkst. Eur. Naudota diskonto norma (WACC po mokesčių) sudarė 8,19 proc.

Kitų investicijų atsiperkamoji vertė buvo vertinama remiantis netiesiogiai rinkoje prieinamais duomenimis.

Perkrovų pajamos

Vadovaujantis apskaitos principais, aprašyta 2.21 pastaboje, perkrovų pajamų pripažinimas priklauso nuo paskirties, kuriai naudojamos šios pajamos. Šios paskirtys aprašytos Europos Parlamento ir Tarybos Reglamente (EB) Nr. 714/2009. Remiantis Bendrovės sprendimu, ateinančių laikotarpių perkrovų pajamos 2016 m. gruodžio 31 d. bus panaudotos investicijoms į jungtis būsimais laikotarpiais. 2016 m. Bendrovė patyrė 3 439 tūkst. Eur sąnaudų, kad užtikrintų paskirtojo pralaidumo panaudojimą, ir bendrųjų pajamų ataskaitoje pripažino tokią pačią sumą perkrovų pajamų (taip pat žr. 31 pastabą).

2.28 Tikrosios vertės vertinimas

Tikroji vertė – tai kaina, kuri būtų gauta pardavus turtą arba kuri būtų sumokėta perdavus įsipareigojimą įprasto tarp rinkos dalyvių įvykusio sandorio metu nustatymo dieną. Tikrosios vertės nustatymas paremtas prielaida, kad turto pardavimo ar įsipareigojimų perdavimo sandoris vyksta arba: pagrindinėje turto ar įsipareigojimų rinkoje, ar jei nėra pagrindinės rinkos – turtui ar įsipareigojimams pačioje palankiausioje rinkoje.

Pagrindinė ar pati palankiausia rinka turi būti Grupei ir Bendrovei prieinama.

Turto ar įsipareigojimų tikroji vertė nustatoma naudojant tas prielaidas, kurias naudotų rinkos dalyviai norėdami nustatyti turto ar įsipareigojimų kainą, darant prielaidą, kad rinkos dalyviai turi geriausių ekonominių interesų.

Nefinansinio turto tikroji vertė nustatoma atsižvelgiant į rinkos dalyvio gebėjimą generuoti ekonominę naudą, naudojant turtą efektyviausiai ir geriausiai arba parduodant jį kitam rinkos dalyviui, kuris turtą naudotų efektyviausiai ir geriausiai.

Grupė ir Bendrovė naudoja vertinimo metodikas, kurios esamomis aplinkybėmis yra tinkamos ir apie kurias turima pakankamai duomenų tikrajai vertei nustatyti, naudodama kuo daugiau svarbių rinkose stebimų duomenų ir kuo mažiau rinkose nestebimų duomenų.

Visas turtas ir įsipareigojimai, kurių tikroji vertė yra nustatoma ar atskleidžiama finansinėje ataskaitoje, yra suskirstomi pagal toliau aprašomą tikrosios vertės hierarchiją, kuri paremta tikrajai vertei nustatyti naudojamais reikšmingais žemiausio lygio duomenimis:

1 lygis – tokių pačių turto vienetų arba įsipareigojimų kotiruojamos (nekoreguotos) kainos aktyviosiose rinkose;

2 lygis – vertinimo metodikos, kuriose tiesiogiai ar netiesiogiai rinkose stebimi žemiausio lygio duomenys, kurie yra reikšmingi nustatant tikrąją vertę;

3 lygis – vertinimo metodikos, kuriose rinkose nestebimi žemiausio lygio duomenys, kurie yra reikšmingi nustatant tikrąją vertę.

Turtą ir įsipareigojimus, kurie finansinėse ataskaitose pripažįstami pakartotinai, Grupė ir Bendrovė pakartotinai vertindama skirstymą nusprendžia, ar perkeliama suma vyko tarp hierarchijos lygių (pagal žemiausio lygio duomenis, kurie yra reikšmingi nustatant tikrąją vertę apskritai) kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje.

Vertinimus atlieka vadovybė kiekvieną ataskaitinę dieną. Siekdama atskleisti informaciją apie tikrąją vertę Grupė ir Bendrovė nustatė turto ir įsipareigojimų klases pagal turto ir įsipareigojimų pobūdį, ypatybes bei riziką ir anksčiau apibūdintą tikrosios vertės hierarchijos lygį.

2016 m. ir 2015 m. gruodžio 31 d. finansinėse ataskaitose Grupė ir Bendrovė neturėjo reikšmingo pakartotinai arba vieną kartą tikrąją vertę įvertinto turto ar įsipareigojimų, išskyrus galimą parduoti finansinį turtą (2.10 ir 7 pastabos) ir ilgalaikį materialųjį turtą (2.8, 2.26 ir 5 pastabos).

Turtą ir įsipareigojimus, kurių tikroji vertė atskleidžiama finansinėse ataskaitose, sudaro pinigai ir pinigų ekvivalentai, iš pirkėjų ir kitos gautinos sumos, prekybos ir kitos skolos bei paskolos. Vadovybė įvertino, kad paskolų tikroji vertė 2016 m. ir 2015 m. gruodžio 31 d. buvo apytikriai lygi jų balansinei vertei, kadangi už jas buvo mokamos kintamos palūkanų normos, o kito minėto finansinio turto ir įsipareigojimų tikroji vertė apytiksliai prilygsta jų apskaitinei vertei daugiausiai dėl šių priemonių trumpalaikio termino 2016 m. ir 2015 m. gruodžio 31 d.

3. Palyginamųjų duomenų koregavimas

2016 metais LITGRID AB vadovybė priėmė sprendimą pakeisti apskaitos politiką, susijusią su perkrovų pajamų apskaita (2.21 pastaba), ir iki 2016 metų gautas perkrovų pajamas, kurios buvo pripažintos bendrųjų pajamų ataskaitoje (nors jos nebuvo panaudotos paskirstytojo jungčių pralaidumo užtikrinimui) pripažinti ateinančių laikotarpių pajamomis. Dėl apskaitos politikos pasikeitimo sudarant 2016 metų finansines ataskaitas palyginamieji skaičiai buvo pakoreguoti taip: finansinės padėties ataskaitoje 2015 m. gruodžio 31 d. Ateinančių laikotarpių pajamų vertė padidėjo 495 tūkst. eurų, atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas sumažėjo 74 tūkst. eurų ir nepaskirstytasis pelnas sumažėjo 421 tūkst. eurų, bendrųjų pajamų ataskaitoje pajamos sumažėjo 495 tūkst. eurų, atidėtojo pelno mokesčio pajamos padidėjo 74 tūkst. eurų ir grynasis pelnas sumažėjo 421 tūkst. eurų bei pinigų srautų ataskaitoje sumažėjo grynasis pelnas 421 tūkst. eurų, sumažėjo pelno mokesčio sąnaudos 74 tūkst. eurų ir padidėjo perkrovų valdymo pajamos 495 tūkst. eurų.

4. Ilgalaikis nematerialusis turtas

Grupė	Patentai ir licencijos	Programinė įranga	Kitas nematerialusis turtas	Iš viso
Likutinė vertė 2014 m. gruodžio 31 d.	205	1 389	3	1 597
Įsigijimai	58	556	64	678
Nurašymai	-	(4)	(1)	(5)
Perklasifikavimas iš ilgalaikio materialiojo turto (toliau - IMT)	-	66	-	66
Amortizacija	(88)	(536)	(11)	(635)
Likutinė vertė 2015 m. gruodžio 31 d.	175	1 471	55	1 701
2015 m. gruodžio 31 d.				
Įsigijimo vertė	310	3 348	120	3 778
Sukaupta amortizacija ir vertės sumažėjimas	(135)	(1 877)	(65)	(2 077)
Likutinė vertė	175	1 471	55	1 701
Likutinė vertė 2015 m. gruodžio 31 d.	175	1 471	55	1 701
Įsigijimai	44	1 335	-	1 379
Perklasifikavimas tarp grupių	80	(80)	-	-
Perklasifikavimas iš IMT	20	(166)	-	(146)
Amortizacija	(99)	(681)	(16)	(796)
Likutinė vertė 2016 m. gruodžio 31 d.	220	1 879	39	2 138
2016 m. gruodžio 31 d.				
Įsigijimo vertė	564	4 282	108	4 954
Sukaupta amortizacija ir vertės sumažėjimas	(344)	(2 403)	(69)	(2 816)
Likutinė vertė	220	1 879	39	2 138

5. Ilgalaikis materialusis turtas

Grupė										
	Žemė	Pastatai	Statiniai ir mašinos	Magistraliniai dujotiekiai ir jų įrenginiai	Skirstomieji dujotiekiai ir jų įrenginiai	Dujų technologinė įranga ir įrenginiai	Transporto priemonės	Kitas materialus ilgalaikis turtas	Nebaigta statyba	Iš viso
2014 m. gruodžio 31 d.										
Įsigijimo vertė	647	15 871	288 901	190 658	109	62 867	1 495	11 071	73 331	644 950
Sukauptas nusidėvėjimas	-	-	-	(3 482)	(2)	(2 396)	-	-	-	(5 880)
Sukauptas vertės sumažėjimas	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Likutinė vertė	647	15 871	288 901	187 176	107	60 471	1 495	11 071	73 331	639 070
Likutinė vertė 2014 m. gruodžio 31 d.	647	15 871	288 901	187 176	107	60 471	1 495	11 071	73 331	639 070
Įsigijimai	-	-	14	-	-	102	300	1 673	282 635	284 724
Nurašymai	-	(189)	(2 426)	-	-	-	-	-	-	(2 615)
Perklasifikavimas į (iš) atsargas (u)	-	-	-	2 482	-	-	(3)	-	13	2 492
Perklasifikavimas į INT	-	-	-	-	-	-	-	(7)	(59)	(66)
Perklasifikavimas tarp grupių	-	3 728	276 391	51 830	-	1 715	-	3 579	(337 243)	-
Nusidėvėjimas	-	(840)	(19 285)	(7 344)	(2)	(4 843)	(483)	(3 414)	-	(36 211)
Likutinė vertė 2015 m. gruodžio 31 d.	647	18 570	543 595	234 144	105	57 445	1 309	12 902	18 677	887 394
2015 m. gruodžio 31 d.										
Įsigijimo vertė	647	19 566	562 761	241 488	107	62 288	2 412	17 057	18 677	925 003
Sukauptas nusidėvėjimas	-	(996)	(19 166)	(7 344)	(2)	(4 843)	(1 103)	(4 155)	-	(37 609)
Sukauptas vertės sumažėjimas	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Likutinė vertė	647	18 570	543 595	234 144	105	57 445	1 309	12 902	18 677	887 394
Likutinė vertė 2015 m. gruodžio 31 d.	647	18 570	543 595	234 144	105	57 445	1 309	12 902	18 677	887 394
Įsigijimai	12	32	11	1	-	147	323	1 101	100 480	102 107
Pardavimai	-	(8)	-	-	-	-	-	-	-	(8)
Nurašymai	-	-	(1 182)	(7)	-	-	-	(47)	-	(1 236)
Vertės sumažėjimas	-	(25)	(434)	(102)	-	-	-	-	(620)	(1 181)
Perklasifikavimas į (iš) atsargas (u)	-	-	-	-	-	-	-	1 488	-	1 488
Perklasifikavimas į turtą skirtą parduoti	-	-	-	(12)	-	-	-	-	-	(12)
Perklasifikavimas į INT	-	-	-	-	-	-	-	(28)	174	146
Perklasifikavimas tarp grupių	-	5 958	87 205	1 052	-	482	30	2 157	(96 884)	-
Nusidėvėjimas	-	(940)	(29 221)	(8 552)	(2)	(4 831)	(455)	(4 048)	-	(48 049)
Likutinė vertė 2016 m. gruodžio 31 d.	659	23 587	599 974	226 524	103	53 243	1 207	13 525	21 827	940 649
2016 m. gruodžio 31 d.										
Įsigijimo vertė	659	25 519	648 299	242 420	107	62 916	2 765	21 644	21 827	1 026 156
Sukauptas nusidėvėjimas	-	(1 932)	(48 325)	(15 896)	(4)	(9 673)	(1 558)	(8 119)	-	(85 507)
Sukauptas vertės sumažėjimas	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Likutinė vertė	659	23 587	599 974	226 524	103	53 243	1 207	13 525	21 827	940 649
Bendrovė										
Likutinė vertė 2014 m. gruodžio 31 d.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Įsigijimai	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2
Nusidėvėjimas	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Likutinė vertė 2015 m. gruodžio 31 d.	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2
2015 m. gruodžio 31 d.										
Įsigijimo vertė	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2
Sukauptas nusidėvėjimas	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Likutinė vertė	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2
Likutinė vertė 2015 m. gruodžio 31 d.	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2
Įsigijimai	-	-	-	-	-	-	-	61	-	61
Nurašymai	-	-	-	-	-	-	-	(1)	-	(1)
Nusidėvėjimas	-	-	-	-	-	-	-	(8)	-	(8)
Likutinė vertė 2016 m. gruodžio 31 d.	-	-	-	-	-	-	-	54	-	54

Nurašymus daugiausia sudaro turto dalių, kurios pakeičiamos turto rekonstrukcijos metu, nurašymai.

Grupė per 2016 metus ilgalaikiam turtui priskyrė (kapitalizavo) dalį su skolinimusi susijusių palūkanų sąnaudų. Bendra kapitalizuotų palūkanų suma 2016 metais sudarė 177 tūkst. Eur (2015 metais – 1 262 tūkst. Eur).

2016 m. gruodžio 31 d. Grupė buvo sudariusi sutarčių dėl ilgalaikio turto įsigijimo, kuris nėra pripažintas šiose finansinėse ataskaitose, už 52 320 tūkst. Eur (2015 m. gruodžio 31 d. – 32 170 tūkst. eurų).

Grupė 2016 m. atliko materialiojo turto vertinimą, o 2014 m. atliko materialiojo turto perkainojimą ir nustatė ilgalaikio materialiojo turto tikrąją vertę (3 tikrosios vertės nustatymo lygis). Nustatant turto tikrąją vertę, pagrindinę įtaką darė naudojamas prielaidas vertinant būsimųjų laikotarpių perdavimo paslaugos tarifas. Ilgalaikio materialiojo turto tikrajai vertei nustatyti naudotos prielaidos plačiau atskleistos 2.28 pastaboje.

6. Investicijos į dukterines ir asocijuotas bei bendrai valdomas įmones

Bendrovės investicijos į dukterines įmones

2016 m. gruodžio 31 d. Bendrovė turėjo akcijų šiose Grupės įmonėse:

Grupės įmonės	Įsigijimo vertė	Vertės sumažėjimas	Apskaitinė vertė	Dalyvavimas (akcijų proc.)
LITGRID AB	217 215	-	217 215	97,5
AB „Amber Grid“	126 529	-	126 529	96,6
BALTPOOL UAB	388	-	388	67,0
Iš viso	344 132	-	344 132	

2015 m. gruodžio 31 d. Bendrovė turėjo akcijų šiose Grupės įmonėse:

Grupės įmonės	Įsigijimo vertė	Vertės sumažėjimas	Apskaitinė vertė	Dalyvavimas (akcijų proc.)
LITGRID AB	217 215	-	217 215	97,5
AB „Amber Grid“	126 529	-	126 529	96,6
Iš viso	343 744	-	343 744	

2016 m. vasario 5 d. Bendrovė ir LITGRID AB sudarė akcijų pirkimo – pardavimo sutartį. Šia sutartimi Bendrovė įsigijo iš LITGRID AB 478 800 vnt. paprastųjų vardinių nematerialiųjų BALTPOOL UAB akcijų, sudarančių 67 proc. visų BALTPOOL UAB akcijų. Sutartyje nustatyta, kad UAB „EPSO-G“ nuosavybės teisė pereis nuo 2016 m. kovo 1 d. BALTPOOL UAB akcijos parduotos už nepriklausomo turto vertintojo nustatytą akcijų paketo rinkos vertę – 387 828 eurus.

Dukterinių įmonių, turinčių reikšmingą mažumos dalį, finansinė informacija pateikiama žemiau:

LITGRID AB

Sutrumpinta finansinės būklės ataskaita

	2016 m. gruodžio 31 d.	2015 m. gruodžio 31 d.
Ilgalaikis materialusis turtas	634 284	408 757
Kitas ilgalaikis turtas	4 977	230 927
Trumpalaikis turtas	58 954	36 890
Dotacijos	235 889	170 685
Finansiniai įsipareigojimai	124 517	132 600
Kiti ilgalaikiai įsipareigojimai	16 334	10 507
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	66 670	118 807
Iš viso nuosavo kapitalo	254 805	243 975
Priskirtina:		
Bendrovės akcininkams	248 435	237 876
Mažumos daliai	6 370	6 099

Sutrumpinta pelno (nuostolių) ataskaita

	2016 metai	2015 metai
Pajamos	167 055	85 070
Sąnaudos	(145 874)	(80 897)
Finansinė veikla, grynoji vertė	(1 387)	(496)
Pelnas prieš apmokestinimą	19 794	3 677
Pelno mokestis	(2 066)	(307)
Grynasis pelnas (nuostoliai)	17 728	3 370
Mažumos dalis	443	84

Sutrumpinta grynujų pinigų ataskaita	2016 metai	2015 metai
Grynieji pagrindinės veiklos pinigų srautai	23 211	41 019
Grynieji investicinės veiklos pinigų srautai	20 964	(148 586)
Grynieji finansinės veiklos pinigų srautai	(44 168)	83 047
Grynasis pinigų srautų (sumažėjimas) padidėjimas	7	(24 520)

AB „Amber Grid“

Sutrumpinta finansinės būklės ataskaita	2016 m. gruodžio 31 d.	2015 m. gruodžio 31 d.
Ilgalaikis materialusis turtas	306 303	311 422
Kitas ilgalaikis turtas	1 306	1 023
Trumpalaikis turtas	42 583	98 442
Dotacijos	23 344	20 419
Finansiniai įsipareigojimai	93 666	138 010
Kiti ilgalaikiai įsipareigojimai	6 144	4 968
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	24 228	52 826
Iš viso nuosavo kapitalo	202 810	194 664
Priskirtina:		
Bendrovės akcininkams	195 871	188 004
Mažumos daliai	6 939	6 660

Sutrumpinta pelno (nuostolių) ataskaita	2016 metai	2015 metai
Pajamos	66 742	55 800
Sąnaudos	(41 978)	(40 671)
Finansinė veikla, grynoji vertė	(484)	(442)
Pelnas prieš apmokestinimą	24 280	14 687
Pelno mokestis	(3 352)	1 291
Grynasis pelnas (nuostoliai)	20 928	15 978
Mažumos dalis	716	547

Sutrumpinta grynujų pinigų ataskaita	2016 metai	2015 metai
Grynieji pagrindinės veiklos pinigų srautai	40 986	26 407
Grynieji investicinės veiklos pinigų srautai	3 642	(41 498)
Grynieji finansinės veiklos pinigų srautai	(57 631)	40 346
Grynasis pinigų srautų (sumažėjimas) padidėjimas	(13 003)	25 255

BALTPOL UAB

Sutrumpinta finansinės būklės ataskaita	2016 m. gruodžio 31 d.	2015 m. gruodžio 31 d.
Ilgalaikis materialusis turtas	8	7
Kitas ilgalaikis turtas	19	25
Trumpalaikis turtas	48 401	43 843
Kiti ilgalaikiai įsipareigojimai	-	2
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	47 822	43 470
Iš viso nuosavo kapitalo	606	403
Priskirtina:		
Bendrovės akcininkams	406	273
Mažumos daliai	200	130

Sutrumpinta pelno (nuostolių) ataskaita

	2016 metai	2015 metai
Pajamos	726	533
Sąnaudos	(469)	(413)
Finansinė veikla, grynoji vertė	(0)	-
Pelnas prieš apmokestinimą	257	120
Pelno mokestis	(27)	(6)
Grynasis pelnas (nuostoliai)	230	114
Mažumos dalis	76	38

Sutrumpinta grynyjų pinigų ataskaita

	2016 metai	2015 metai
Grynieji pagrindinės veiklos pinigų srautai	14 275	(13 201)
Grynieji investicinės veiklos pinigų srautai	71	(16)
Grynieji finansinės veiklos pinigų srautai	(14 140)	13 434
Grynasis pinigų srautų (sumažėjimas) padidėjimas	206	217

Investicijos į asocijuotas ir bendrai valdomas įmones

Investicijų į asocijuotas ir bendrai kontroliuojamas įmones judėjimas pateikiamas žemiau:

	Grupė 2016 m.	Bendrovė 2016 m.	Grupė 2015 m.	Bendrovė 2015 m.
Apskaitinė vertė laikotarpio pradžioje	942	-	1 211	-
Asocijuotas ar bendro valdymo įmonės įsigijimas	-	-	131	-
Anuliuotos akcijos	-	-	-	-
Asocijuotos įmonės perkėlimas į turtą, skirtą parduoti	(752)	-	-	-
Iš asocijuotos tampa dukterine įmone	(222)	-	(375)	-
Asocijuotų ar bendrai valdomų įmonių rezultatų dalis	32	-	(25)	-
Apskaitinė vertė laikotarpio pabaigoje	-	-	942	-

Kaip aprašyta 1 pastaboje 2017 m. sausio 27 dieną valdyba pritarė visų LITGRID AB nuosavybės teise valdomų UAB „Duomenų logistikos centras“ 20,36 procentų akcijų paketo pardavimo organizavimui kartu su „Lietuvos energija“, UAB valdomų akcijų dalimi. Šiose finansinėse ataskaitose Grupės investicija į asocijuotą įmonę perklasifikuota į finansinį turtą, laikomą pardavimui (11 pastaba).

Asocijuotos įmonės ir bendrai valdomos įmonės finansinė padėtis 2016 m. gruodžio 31 d. ir finansiniai veiklos rezultatai už 2016 metus:

	Turtas	Įsipareigojimai	Pardavimo pajamos	Grynasis pelnas (nuostoliai)
UAB Duomenų logistikos centras	6 233	1 688	4 359	159
"LitPol Link" Sp.z.o.o.		79	242	(222)

Asocijuotos įmonės ir bendrai valdomos įmonės finansinė padėtis 2015 m. gruodžio 31 d. ir finansiniai veiklos rezultatai už 2015 metus:

	Turtas	Įsipareigojimai	Pardavimo pajamos	Grynasis pelnas (nuostoliai)
UAB Duomenų logistikos centras	8 372	3 985	4 893	(161)
"LitPol Link" Sp.z.o.o.	519	172	765	13
UAB GET Baltic	1 016	753	110	(100)

7. Finansinis turtas, galimas parduoti

Finansinį turtą, kuris klasifikuojamas kaip galimas parduoti, sudaro šių įmonių akcijos:

	Grupė 2016 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2016 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2015 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2015 m. gruodžio 31 d.
NordPool Spot (2 proc.)	2 693	-	2 273	-
UAB Technologijų ir inovacijų centras (0,01 proc.)	-	-	-	-
Apskaitinė vertė	2 693	-	2 273	-

Vadovybės vertinimu, tikroji vertė reikšmingai nepasikeitė nuo praeitų metų (3 lygio tikrosios vertės vertinimas).

8. Atsargos

	Grupė 2016 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2016 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2015 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2015 m. gruodžio 31 d.
Medžiagos, atsarginės dalys ir kitos atsargos bei turtas, skirtas parduoti	4 837	1	3 978	-
Gamtinės dujos	1 074	-	1 779	-
Turtas, skirtas parduoti	13	-	-	-
Atimti: vertės sumažėjimas	(653)	-	(290)	-
Apskaitinė vertė	5 271	1	5 467	-

Atsargų, apskaitytų grynąja galimo realizavimo verte, balansinė vertė 2016 m. gruodžio 31 d. Grupėje sudarė 932 tūkst. Eur (2015 m. gruodžio 31 d. – 2 234 tūkst. Eur), sąnaudos per metus pripažinta atsargų savikaina sudarė 14 067 tūkst. Eur (2015 m. gruodžio 31 d. – 13 103 tūkst. Eur).

Atsargų vertės sumažėjimo pasikeitimas 2016 ir 2015 metais:

	Grupė 2016 m.	Bendrovė 2016 m.	Grupė 2015 m.	Bendrovė 2015 m.
Apskaitinė vertė sausio 1 d.	290	-	197	-
Vertės sumažėjimo pasikeitimas	363	-	93	-
Apskaitinė vertė gruodžio 31 d.	653	-	290	-

Vertės sumažėjimo sąnaudos buvo įtrauktos į kitas sąnaudas bendrųjų pajamų ataskaitoje.

9. Prekybos gautinos sumos

Prekybos gautinas sumas sudaro:

	Grupė 2016 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2016 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2015 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2015 m. gruodžio 31 d.
Gautinos sumos už elektros energijos perdavimą	19 823	-	15 860	-
Gautinos sumos už gamtinių dujų perdavimą ir tranzitą	6 859	-	9 417	-
Gautinos sumos už rangos darbus ir kitas paslaugas	4 489	-	4 198	-
Kitos prekybos gautinos sumos	1 556	-	163	-
Atimti: prekybos gautinų sumų vertės sumažėjimas	(7 328)	-	(7 249)	-
Apskaitinė vertė	25 399	-	22 389	-

Tikroji trumpalaikių prekybos gautinų sumų vertė yra apytikriai lygi jų apskaitinei vertei.

Grupė 2016 m. papildomai apskaitė 79 tūkst. Eur (2015 metais – 791 tūkst. Eur vertės sumažėjimo atstatymą) vertės sumažėjimo atstatymą individualiai įvertintoms abejotinoms skoloms, susijusioms su įsiskolinimais už įsigytą balansavimo elektros energiją.

Prekybos gautinų sumų, kurioms nėra apskaitytas vertės sumažėjimas, senėjimo analizė:

	Grupė 2016 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2016 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2015 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2015 m. gruodžio 31 d.
Nepradelsta	24 047	26	20 734	-
iki 30 dienų	758	-	1 123	-
30-60 dienų	7	-	34	-
60-90 dienų	-	-	30	-
daugiau nei 90 dienų	587	-	468	-
Iš viso	25 399	26	22 389	-

10. Kitos gautinos sumos

	Grupė 2016 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2016 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2015 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2015 m. gruodžio 31 d.
Gautinos administruojamos VIAP lėšos	43 358	-	37 234	-
Gautinos administruojamos SGGT lėšos	13 279	-	9 473	-
Sukauptos pajamos už suteiktas VIAP	-	-	19 817	-
Gautinos VIAP lėšos	1 632	-	-	-
Iš biudžeto gautinos PVM	38	38	563	563
Gautinos dotacijos	24 176	-	34 645	-
Sukauptos gautinos palūkanos	-	-	4	-
Kitos sukauptos gautinos sumos	1	-	-	-
Gautinos sumos už turto nuomą	86	-	149	-
Kitos gautinos sumos	3	6	194	-
Atimti: kitų gautinų sumų vertės sumažėjimas	(1)	-	-	-
Apskaitinė vertė	82 572	44	102 079	563

Kitų gautinų sumų tikroji vertė yra apytikriai lygi jų apskaitinei vertei.

Kitų gautinų sumų, kurioms nėra apskaitytas vertės sumažėjimas, senėjimo analizė:

	Grupė 2016 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2016 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2015 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2015 m. gruodžio 31 d.
Nepradelsta	52 623	44	79 111	563
iki 30 dienų	2 482	-	3 000	-
30-60 dienų	3 642	-	1 038	-
60-90 dienų	393	-	792	-
daugiau nei 90 dienų	23 432	-	18 138	-
Iš viso	82 572	44	102 079	563

11. Kitas finansinis turtas

	Grupė 2016 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2016 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2015 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2015 m. gruodžio 31 d.
Administruojamos VIAP lėšos	-	-	-	-
Administruojamos SGGT lėšos	1 658	-	31 386	-
Deponuotos lėšos garantijoms ir depozitai	1 499	-	2 574	-
Perkrovų valdymo pajamos	7 761	-	-	-
Turtas, skirtas parduoti	752	-	-	-
Biržos dalyvių pinigai	4 374	-	4 061	-
Apskaitinė vertė	16 044	-	38 021	-

Pagal teisės aktų reikalavimus pinigai, skirti išmokėti SGGT ir VIAP lėšų gavėjams, laikomi atskirai nuo kitų Grupės pinigų ir pinigų ekvivalentų ir gali būti naudojami tik SGGT ir VIAP lėšų mokėjimams.

Finansinį turtą, skirtą parduoti, sudaro UAB Duomenų logistikos centro 20,36 procentų akcijų paketas, kurio vertė 752 tūkst. Eur ir UAB Technologijų ir inovacijų centro 1 000 akcijų, kurių vertė 289,62 Eur.

Kito finansinio turto tikroji vertė 2016 m. ir 2015 m. gruodžio 31 d. buvo artima apskaitinei vertei.

12. Pinigai ir pinigų ekvivalentai

	Grupė 2016 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2016 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2015 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2015 m. gruodžio 31 d.
Pinigai banke	16 718	1 328	28 745	565
Vienos nakties indėliai	-	-	4 910	4 910
Apskaitinė vertė	16 718	1 328	33 655	5 475

Pinigų ir pinigų ekvivalentų tikroji vertė artima jų apskaitinei vertei.

13. Įstatinis kapitalas

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos euro įvedimo Lietuvos Respublikoje įstatymo bei AB „Lietuvos centrinis vertybinių popierių depozitoriumas“ akcinio kapitalo nominalios vertės keitimo į eurus tvarkos nuostatomis 2015 m. sausio 1 d. Bendrovės įstatinis kapitalas buvo konvertuotas į eurus. 2016 m. gruodžio 31 d. Bendrovės įstatinis kapitalas buvo lygus 22 482 694,57 eurų ir buvo padalintas į 77 526 533 nominaliosios vertės paprastąsias vardines akcijas, kurių kiekvienos vertė 0,29 euro. Visos akcijos yra pilnai apmokėtos.

Kapitalo valdymas

Kapitalą sudaro visas finansinės būklės ataskaitoje apskaitytas nuosavas kapitalas.

Lietuvos Respublikos acinių bendrovių įstatymas reikalauja, kad Bendrovės nuosavas kapitalas sudarytų ne mažiau negu 1/2 jos įstatinio kapitalo. 2016 m. gruodžio 31 d. ir 2015 m. gruodžio 31 d. Bendrovė atitiko šį reikalavimą. Bendrovė neturi jokių kitų išorinių reikalavimų kapitalui.

Pagrindinis Bendrovės kapitalo valdymo tikslas yra valdyti kapitalą taip, kad būtų užtikrintas veiklos tęstinumas. Siekiant palaikyti ar pakeisti kapitalo struktūrą, Bendrovė gali pakeisti dividendų išmokėjimą akcininkams, išleisti naują akcijų emisiją ar parduoti dalį turto. Pasikeitimų kapitalo valdymo tiksluose, lyginant su praėjusiais metais, nebuvo.

14. Perkainojimo rezervas

Perkainojimo rezervas – tai ilgalaikio materialiojo turto vertės padidėjimo suma, gauta perkainojus turtą. Pagal Lietuvos Respublikos įstatymus iš perkainojimo rezervo gali būti didinamas akcinis kapitalas. Tačiau rezervas negali būti naudojamas nuostoliams padengti.

Grupė	Perkainojimo rezervas	Atidėtas pelno mokestis	Atėmus atidėtąjį pelno mokestį
Likutis 2014 m. gruodžio 31 d.	7 845	(1 177)	6 669
Perkainojimo rezervo nusidėvėjimas	(673)	101	(572)
Ilgalaikio materialiojo turto nurašymas	(29)	4	(25)
Dalies dukterinėje įmonėje pasikeitimas	-	-	-
Likutis 2015 m. gruodžio 31 d.	7 143	(1 072)	6 072
Perkainojimo rezervo nusidėvėjimas	(674)	102	(572)
Ilgalaikio materialiojo turto nurašymas	(36)	4	(32)
Ilgalaikio materialiojo turto perkainavimas	-	-	-
Likutis 2016 m. gruodžio 31 d.	6 433	(966)	5 468

15. Privalomasis ir kiti rezervai

Privalomasis rezervas

Privalomasis rezervas yra sudaromas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus. Į jį privaloma kasmet pervesti ne mažiau kaip 5 proc. grynojo pelno, kol rezervas pasieks 10 proc. įstatinio kapitalo. Jis gali būti naudojamas tik būsimiems nuostoliams dengti. 2016 m. gruodžio 31 d. šis rezervas nebuvo pilnai suformuotas.

Finansinio turto tikrosios vertės pasikeitimo rezervas

Finansinio turto tikrosios vertės pasikeitimo rezervas - tai finansinio turto vertės padidėjimo suma, gauta perkainojus finansinį turtą. Pagal Lietuvos Respublikos įstatymus iš šio rezervo gali būti didinamas akcinis kapitalas ir negali būti mažinami nuostoliai.

Kiti rezervai

Kiti rezervai sudaromi akcininkų sprendimu ir gali būti perskirstomi skirstant kitų metų pelną.

2015 m. balandžio 24 d. įvykusio LITGRID AB eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo metu buvo nutarta patvirtinti pelno paskirstymo projektą ir perkelti 108 608 tūkst. Eur iš kitų rezervų į nepaskirstytąjį pelną. Dėl šios priežasties Bendrovės akcininkams tenkanti rezervo dalis 105 893 tūkst. eurų sumai buvo perkelta į Grupės nepaskirstytąjį pelną.

16. Dividendai

2016 m. balandžio 29 d. įvykusio UAB „EPSO-G“ eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo metu buvo nutarta išmokėti 424 976 Eur dividendų.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2016 m. lapkričio 9 d. priėmė nutarimą Nr. 1116, kuriame numatoma, kad už 2016–2021 finansinius metus UAB „EPSO-G“ dividendams skirs 0,5 procento paskirstytinojo pelno. Ši nuostata taikoma, jeigu atitinkamais finansiniais metais UAB „EPSO-G“ paskolos, išperkamosios nuomos įsipareigojimai ir kitos ilgalaikės mokėtinos sumos bei įsipareigojimai, išskyrus ateinančių laikotarpių pajamas, atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimus ir dotacijas, viršija UAB „EPSO-G“ nuosavo kapitalo dydį.

17. Dotacijos

Per 2016 m. ir 2015 m. dotacijų judėjimą sudarė:

	Grupė
Likutis 2014 m. gruodžio 31 d.	108 140
Gautos dotacijos	82 886
Kiti dotacijų nurašymai	(1)
Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas	(416)
Likutis 2015 m. gruodžio 31 d.	190 609
Gautos dotacijos	74 550
Kiti dotacijų nurašymai	(7)
Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas	(6 414)
Likutis 2016 m. gruodžio 31 d.	258 738

Gautos dotacijos per 2016 metus sudarė:

- ES struktūrinių fondų lėšos LITGRID AB ilgalaikio materialiojo turto rekonstrukcijai – 6 817 tūkst. Eur (per 2015 m. – 8 650 tūkst. Eur);
- ES fondų lėšos tarpsisteminės jungties Lietuva – Lenkija LitPol Link įgyvendinimui – 16 449 tūkst. Eur (per 2015 m. – 10 950 tūkst. Eur);
- VIAP lėšos tarpsisteminės jungties Lietuva – Švedija („NordBalt“) įgyvendinimui – 19 588 tūkst. Eur (per 2015 m. – 20 273 tūkst. Eur);
- Pagal ES programą „Europos energetikos programa energetikai gaivinti“ tarpsisteminės jungties Lietuva – Švedija („NordBalt“) projektui – 25 700 tūkst. Eur (per 2015 m. – 7 500 tūkst. Eur);
- Sąnaudų kompensavimui – 38 tūkst. Eur (per 2015 m. – 0 Eur);
- ES fondų lėšos AB „Amber Grid“ projekto „Magistralinio dujotiekio Klaipėda-Kuršėnai DN800 statyba (magistralinio dujotiekio Klaipėda-Kiemėnai pajėgumų padidinimas)“ finansavimui – 6 tūkst. Eur (per 2015 m. 19 033 tūkst. Eur);
- ES fondų lėšos AB „Amber Grid“ projekto „Dujotiekio jungtis tarp Lenkijos ir Lietuvos (GIPL projektavimas)“ 2 061 tūkst. EUR (per 2015 m. – 455 tūkst. Eur);
- ES fondų lėšos AB „Amber Grid“ ERDF projektams 1487 tūkst. EUR (per 2015 m. – 0 tūkst. Eur).

18. Paskolos

Grupės ir Bendrovės paskolas sudaro:

	Grupė 2016 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2016 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2015 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2015 m. gruodžio 31 d.
Ilgalaikės paskolos				
Banko paskolos	208 897	10 240	237 407	-
Kitos ilgalaikės paskolos	-	-	29 000	29 000
Trumpalaikės paskolos				
Ilgalaikių paskolų einamųjų metų dalis	22 086	2 560	33 193	-
Banko paskolos	-	-	-	-
Banko sąskaitos perviršis	48 179	-	92 069	-
Iš viso paskolų	279 162	12 800	391 669	29 000

Ilgalaikių paskolų grąžinimo terminai

	Grupė 2016 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2016 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2015 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2015 m. gruodžio 31 d.
Tarp 1 ir 2 metų	33 531	2 560	42 693	9 500
Nuo 2 iki 5 metų	90 124	7 680	122 072	19 500
Po 5 metų	85 242	-	101 642	-
Iš viso	208 897	10 240	266 407	29 000

Grupė ir Bendrovė 2016 m. ir 2015 m. gruodžio 31 d. reikšmingų įkeitimų neturėjo.

Paskolų sutartyse numatytos finansinės ir nefinansinės sąlygos, kurių atskiros Grupės įmonės įsipareigojusios laikytis. Grupės įmonės šiuos įsipareigojimus vykdo.

Grupės paskolų palūkanų normos svartinis vidurkis 2016 m. gruodžio 31 d. sudarė 0,72 proc. (2015 m. gruodžio 31 d. – 0,85 proc.), Bendrovės – 0,52 proc. (2015 m. gruodžio 31 d. – 1,76 proc.).

2016 m. gruodžio 31 d. Grupės nepanaudotų paskolų ir overdraftų likutis buvo 64 101 tūkst. Eur (2015 m. gruodžio 31 d. 79 981 tūkst. Eur).

2016 m. Bendrovė ankščiau laiko grąžino 29 000 tūkst Eur paskolą „Lietuvos energija“, UAB.

2016 m. gegužės 25 d. Bendrovė sudarė ilgalaikę kreditavimo sutartį su AB SEB bankas, pagal kurią suteikta 12 800 tūkst eurų paskola 5 metų laikotarpiui.

19. Kitos ilgalaikės mokėtinos sumos ir įsipareigojimai

	Grupė 2016 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2016 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2015 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2015 m. gruodžio 31 d.
Mokėtina suma už LITGRID AB akcijas	193 572	193 572	209 975	209 975
Avansu gautos sumos iš naujų vartotojų prijungimo	-	-	40	-
Atidėjiniai darbuotojų pensijų išmokoms	578	-	582	-
Kita	-	-	2	-
Apskaitinė vertė	194 150	193 572	210 599	209 975

Pagal 2012 m. rugsėjo 27 d. akcijų pirkimo – pardavimo sutartį su „Lietuvos energija“, UAB neapmokėta LITGRID AB akcijų kainos dalis be galutinės kainos korekcijos, aprašytos 2.27 pastaboje, 2016 m. sudarė 209 975 tūkst. Eur. Mokėtina suma už sukauptas palūkanas 2016 m. gruodžio 31 d. sudaranti 436 tūkst. Eur (2015 m. gruodžio 31 d. – 982 tūkst. Eur) yra apskaityta kitose trumpalaikėse mokėtinose skolose ir įsipareigojimuose.

Atidėjinius pensijų išmokoms sudaro apskaičiuotos pagal Lietuvos Respublikos įstatymus ir Grupės įmonių kolektyvines sutartis mokėtinos sumos (2.18 pastaba).

20. Ataskaitinių metų pelno mokestis ir atidėtasias pelno mokestis

Pelno mokesčio sąnaudas sudaro:

	Grupė 2016 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2016 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2015 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2015 m. gruodžio 31 d.
Ataskaitinio laikotarpio pelno mokestis	6 485	-	3 139	-
Atidėtojo pelno mokesčio (pajamos)	(1 071)	(31)	(4 197)	(1)
Ataskaitinio laikotarpio pelno mokesčio sąnaudos (pajamos)	5 414	(31)	(1 058)	(1)

Atidėtojo pelno mokesčio turto ir įsipareigojimų judėjimas prieš sudengiant su ta pačia mokesčių institucija susijusias sumas, yra pateikiamas žemiau:

Grupė

	IMT perkainojimas (vertės sumažėjimas)	Turto vertės sumažėjimas	Sukauptos sąnaudos/ pajamos	Kita	Viso
Atidėtojo pelno mokesčio turtas					
2014 m. gruodžio 31 d.	18 930	25 651	120	2 374	47 074
Pripažinta pelno (nuostolių) straipsnyje	659	(3 639)	367	2 196	(417)
Pripažinta kitų bendrųjų pajamų straipsnyje	-	-	-	-	-
2015 m. gruodžio 31 d.	19 589	22 012	487	4 570	46 657
Pripažinta pelno (nuostolių) straipsnyje	(1 462)	(1 029)	1 111	(1 692)	(3 072)
Pripažinta kitų bendrųjų pajamų straipsnyje	-	-	-	-	-
2016 m. gruodžio 31 d.	18 127	20 983	1 598	2 878	43 586

	IMT perkainojimas (vertės padidėjimas)	Nusidėvėjimo normų skirtumai	Mokesčių lengvata įsigyjant IMT	Palūkanų kapitalizavimo įtaka	Viso
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai					
2014 m. gruodžio 31 d.	(32 100)	(31 530)	(2 318)	(110)	(66 058)
Pripažinta pelno (nuostolių) straipsnyje	2 870	1 634	180	(70)	4 614
Pripažinta kitų bendrųjų pajamų straipsnyje	(52)	-	-	-	(52)
2015 m. gruodžio 31 d.	(29 282)	(29 896)	(2 138)	(180)	(61 496)
Pripažinta pelno (nuostolių) straipsnyje	2 331	1 738	156	(84)	4 141
Pripažinta kitų bendrųjų pajamų straipsnyje	(63)	-	-	-	(63)
2016 m. gruodžio 31 d.	(27 014)	(28 158)	(1 982)	(264)	(57 418)

Atidėtojo pelno mokesčio turtas grynąja verte 2015 m. gruodžio 31 d.

66

Atidėtojo pelno mokesčio turtas grynąja verte 2016 m. gruodžio 31 d.

100

Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas grynąja verte 2015 m. gruodžio 31 d.

(14 979)

Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas grynąja verte 2016 m. gruodžio 31 d.

(13 934)

Bendrųjų pajamų ataskaitoje pateikta pelno mokesčio sąnaudų suma gali būti suderinta su pelno mokesčio sąnaudomis, apskaičiuotomis taikant įstatyme numatytą pelno mokesčio tarifą pelnui prieš pelno mokestį:

	Grupė 2016 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2016 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2015 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2015 m. gruodžio 31 d.
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	44 488	16 995	11 168	51 447
Pelno mokestis taikant 15 proc. tarifą	6 673	2 549	1 675	7 717
Investicijų lengvatos įtaka	(521)	-	(3 626)	-
Nepripažintas atidėtojo pelno mokestis nuo mokesčių nuostolių	(75)	(55)	679	683
Praėjusių metų koregavimas	2	-	(80)	-
Neleidžiamų atskaitymų ir neapmokestinamųjų pajamų įtaka	(664)	(2 525)	294	(8 401)
Pelno mokesčio sąnaudos (pajamos), apskaitytos per pelną (nuostolį) Bendrųjų pajamų ataskaitoje	5 414	(31)	(1 058)	(1)

21. Prekybos skolos

	Grupė 2016 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2016 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2015 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2016 m. gruodžio 31 d.
Skolos už elektros energiją	4 754	-	1 951	-
Skolos už gamtines dujas	663	-	-	-
Skolos už rangos darbus, paslaugas	7 765	24	5 617	92
Skolos už ilgalaikį materialųjį turtą ir atsargas	6 258	-	28 040	-
Skolos už elektros energijos tranzitą	109	-	234	-
Kitos prekybos mokėtinos sumos	11	-	898	-
Apskaitinė vertė	19 560	24	36 740	92

Tikrosios prekybos mokėtinų sumų vertės yra apytikriai lygios jų apskaitinėms vertėms.

22. Gauti išankstiniai apmokėjimai

	Grupė 2016 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2016 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2015 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2015 m. gruodžio 31 d.
Įsipareigojimų įvykdymo garantija	5 242	-	6 005	-
Kitos avansu gautos sumos	5	-	1 331	-
Apskaitinė vertė	5 247	-	7 336	-

Grupės įsipareigojimų įvykdymo garantijas sudaro gauti depozitai, tame tarpe ir už prekybą biržoje.

23. Kitos trumpalaikės mokėtinos sumos ir įsipareigojimai

	Grupė 2016 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2016 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2015 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2015 m. gruodžio 31 d.
Mokėtinos administruojamos VIAP lėšos	15 474	-	30 192	-
Skirtumas tarp gautų ir sumokėtų VIAP lėšų	274	-	49	-
Mokėtinos administruojamos SGGT lėšos	11 468	-	25 794	-
Sukauptos administruojamos SGGT lėšos	3 696	-	15 316	-
Mokėtinos sumos už LITGRID AB akcijas einamųjų metų dalis	12 222	12 222	-	-
Avansu gautos sumos iš naujų vartotojų*	660	-	2 900	-
Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai	1 995	181	1 443	-
Sukauptos atostogų rezervo sąnaudos	1 381	30	940	7
Mokėtinas PVM	1 866	-	1 413	-
Mokėtinas nekilnojamojo turto mokestis	971	-	896	-
Mokėtinai dividendai	522	-	412	-
Mokėtinos palūkanos	495	436	982	982
Sukauptos kitos sąnaudos	17 673	30	13 923	8
Sukaupti įsipareigojimai už elektros energiją	1 125	-	1 526	-
Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	1 700	-	1 682	-
Apskaitinė vertė	71 522	12 898	97 468	997

*Avansu gautos sumos iš naujų vartotojų – tai gauti avansai už naujų vartotojų prijungimą prie elektros tinklų. Šie avansai bus pripažinti pajamomis kuomet bus suteiktos prijungimo paslaugos.

Trumpalaikių kitų mokėtinų sumų tikroji vertė yra apytikriai lygi jų apskaitinei vertei.

24. Elektros ir susijusių paslaugų pajamos bei sąnaudos

Elektros energijos pajamas sudaro:

	Grupė 2016 m.	Bendrovė 2016 m.	Grupė 2015 m.	Bendrovė 2015 m.
Elektros perdavimo paslauga	67 968	-	50 419	-
Prekyba balansavimo/reguliavimo energija	22 066	-	14 569	-
Galios rezervavimo paslaugos	33 923	-	9 370	-
Kiti elektros ir susijusių paslaugų pardavimai	6 041	-	4 115	-
Viešuosius interesus atitinkanti paslauga	7 105	-	4 313	-
Pajamos iš naujų vartotojų prijungimo	2 674	-	694	-
Perkrovų pajamos	3 438	-	(495)	-
Iš viso	143 215	-	82 985	-

Pajamos už elektros energijos perdavimą, palyginti su 2015 m., išaugo 35 proc. iki 68 mln. eurų. Pajamų padidėjimą lėmė išaugęs perduotos elektros energijos kiekis bei Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatytas 28 proc. didesnis elektros perdavimo paslaugos tarifas.

Balansavimo (reguliavimo) elektros energijos pardavimo pajamos išaugo 51 proc. iki 22,1 mln. eurų. Šių pajamų padidėjimą labiausiai lėmė 56 proc. išaugęs parduotos balansavimo (reguliavimo) elektros energijos kiekis. Šis augo dėl naujų elektros jungčių su Švedija ir Lenkija paskirstytojo pralaidumo (t. y., suprekiauto elektros kiekio biržoje) užtikrinimo.

Pajamos už sisteminės paslaugas padidėjo 3,6 karto iki 33,9 mln. eurų. Pagrindinė to priežastis – nuo 2016 m. sausio 1 d. Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatytas 3,8 karto didesnis sisteminių paslaugų tarifas. Nuo 2016 m. rugpjūčio 1 d. sisteminių paslaugų tarifas buvo sumažintas 23 proc.

Elektros energijos sąnaudas sudaro:

	Grupė	
	2016	2015
Technologinių nuostolių kompensavimo elektros sąnaudos	15 409	9 862
Sisteminių paslaugų sąnaudos	36 900	10 320
VIAP sąnaudos (gamybos iš atsinaujinančių energijos išteklių balansavimas)	7 006	4 215
Balansavimo ir reguliavimo energijos sąnaudos	16 678	10 814
Dalyvavimo ENTSO-e ITC mechanizme sąnaudos	1 184	2 582
Jungčių paskirstytų pajėgumų pasinaudojimo užtikrinimo sąnaudos	3 438	-
Iš viso	80 615	37 793

Lyginant su 2015 metais elektros energijos sąnaudos padidėjo daugiau nei 2 kartus. Balansavimo (reguliavimo) elektros sąnaudos padidėjo 54 proc. iki 16,7 mln. eurų. Sisteminių paslaugų sąnaudos išaugo 3,6 karto iki 36,9 mln. eurų. Elektros energijos pirkimo technologinių nuostolių perdavimo tinkle kompensavimui sąnaudos padidėjo 56 proc. iki 15,4 mln. eurų.

25. Gamtinių dujų perdavimo ir susijusių paslaugų pajamos

	Grupė 2016 m.	Bendrovė 2016 m.	Grupė 2015 m.	Bendrovė 2015 m.
Gamtinių dujų perdavimas Lietuvos teritorijoje	59 878	-	49 841	-
Balansavimo pajamos perdavimo sistemoje	6 613	-	5 405	-
Iš viso	66 491	-	55 246	-

26. Kitos pajamos

	Grupė 2016 m.	Bendrovė 2016 m.	Grupė 2015 m.	Bendrovė 2015 m.
Remonto ir kitos paslaugos	15 404	-	15 115	-
Pajamos iš turto nuomos	1 230	-	1 594	-
Projektavimo darbai	405	-	233	-
Dotacijos, pripažintos pajamomis	51	-	338	-
SGDT administravimo lėšos	145	-	145	-
Kitos pajamos	7 581	29	686	-
Iš viso	24 816	29	18 111	-

27. Sandoriai tarp susijusių šalių

Bendrovės ir Grupės susijusios šalys 2016 m. ir 2015 m. buvo:

- Lietuvos Respublikos energetikos ministerija (kontroliuojantis Bendrovės akcininkas);
- Bendrovės dukterinės įmonės;
- Bendrovės asocijuotos ir bendrai kontroliuojamos įmonės;
- Bendrovės vadovai.

Sandoriai su susijusiomis šalimis vykdomi pagal rinkos sąlygas, pagal teisės aktais patvirtintus tarifus arba laikantis viešųjų pirkimo įstatymo reikalavimų. Kaip nustato TFAS, Grupė/Bendrovė nepateikė informacijos apie sandorius su kitomis Valstybės kontroliuojamomis įmonėmis, su kuriomis yra vykdomi sandoriai pagal teisės aktais patvirtintus tarifus arba laikantis viešųjų pirkimo įstatymo reikalavimų, išskyrus su „Lietuvos energija“, UAB, su kuria Grupė/Bendrovė turi individualiai reikšmingų sandorių.

2016 m. Grupės sandoriai ir likučiai 2016 m. gruodžio 31 d. su susijusiomis šalimis sudarė:

Susijusios šalys	Finansinės veiklos pajamos	Finansinės veiklos sąnaudos	Mokėtinos sumos	Gautinos sumos	Pirkimai	Pardavimai
„Lietuvos energija“, UAB (Valstybės kontroliuojama įmonė)	-	2 653	206 229	-	-	-
Grupės asocijuotos įmonės	-	-	38	86	361	1 224
Iš viso	-	2 653	206 267	86	361	1 224

2015 m. Grupės sandoriai ir likučiai 2015 m. gruodžio 31 d. su susijusiomis šalimis sudarė:

Susijusios šalys	Finansinės veiklos pajamos	Finansinės veiklos sąnaudos	Mokėtinos sumos	Gautinos sumos	Pirkimai	Pardavimai
„Lietuvos energija“, UAB (Valstybės kontroliuojama įmonė)	1	3 981	239 146	127	-	-
Grupės asocijuotos įmonės	-	-	94	144	593	1 515
Iš viso	1	3 981	239 240	271	593	1 515

2016 m. Bendrovės sandoriai ir likučiai 2016 m. gruodžio 31 d. su susijusiomis šalimis sudarė:

Susijusios šalys	Finansinės veiklos pajamos	Finansinės veiklos sąnaudos	Mokėtinos sumos	Gautinos sumos	Pirkimai	Pardavimai
„Lietuvos energija“, UAB (Valstybės kontroliuojama įmonė)	-	2 653	206 229	-	-	-
Grupės asocijuotos įmonės	16 839	-	-	26	388	30
Iš viso	16 839	2 653	206 229	26	388	30

2015 m. Bendrovės sandoriai ir likučiai 2015 m. gruodžio 31 d. su susijusiomis šalimis sudarė:

Susijusios šalys	Mokėtinos sumos	Gautinos sumos	Pirkimai	Pardavimai	Finansinės veiklos sąnaudos
„Lietuvos energija“, UAB (Valstybės kontroliuojama įmonė)	239 146	-	-	-	3 919
Bendrovės dukterinės įmonės	2	-	19	-	-
	239 148	-	19	-	3 919

Išmokos vadovybei

	Grupė 2016 m.	Bendrovė 2016 m.	Grupė 2015 m.	Bendrovė 2015 m.
Išmokos, susijusios su darbo santykiais	1 552	294	1 285	118
Iš jų: Išėtinės kompensacijos	33	-	2	1
Vadovų skaičius (vidutinis metinis)	24	5	21	2

Vadovybe yra laikomi administracijos vadovai bei jų pavaduotojai (departamentų direktoriai).

28. Finansinės rizikos valdymas

Grupė ir Bendrovė, vykdydama veiklą, patiria finansinę riziką. Valdydamos šią riziką, Grupės įmonės siekia sumažinti veiksmų, galinčių neigiamai paveikti Grupės ir Bendrovės finansinius rezultatus, įtaką.

Finansinės priemonės pagal grupes (kaip pateikta finansinės būklės ataskaitoje)

Finansinis turtas	Grupė 2016 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2016 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2015 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2015 m. gruodžio 31 d.
Prekybos gautinos sumos	25 964	26	22 389	-
Kitos gautinos sumos	86 866	6	101 516	-
Kitas finansinis turtas	16 044	-	38 021	-
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	16 718	1 328	33 655	5 475
Paskolos ir gautinos sumos	145 592	1 360	195 581	5 475
Kitas finansinis turtas				
Finansinis turtas, galimas parduoti	2 693	-	2 273	-
Finansinis turtas iš viso:	148 285	1 360	197 854	5 475

Finansiniai įsipareigojimai	Grupė 2016 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2016 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2015 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2015 m. gruodžio 31 d.
Įsipareigojimas už LITGRID AB įsigijimą	205 794	205 794	213 516	213 516
Paskolos	279 162	12 800	391 669	29 000
Prekybos skolos	19 586	24	36 740	92
Kitos mokėtinos sumos ir įsipareigojimai	55 189	473	87 300	314
Iš viso	559 732	219 091	729 225	242 922

Kredito rizika

2016 m. gruodžio 31 d. ir 2015 m. gruodžio 31 d. kredito rizika buvo susijusi su:

Finansinis turtas, išskyrus turtą, galimą parduoti	Grupė 2016 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2016 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2015 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2015 m. gruodžio 31 d.
	145 592	1 360	195 581	5 475

Grupė turi reikšmingą kredito rizikos koncentraciją, nes kredito rizika pasiskirsčiusi tarp 10 pagrindinių pirkėjų, iš kurių gautinos sumos 2016 m. gruodžio 31 d. sudarė apie 61 proc. (2015 m. gruodžio 31 d. - 63 proc.) visų Grupės prekybos gautinų sumų (finansinio turto). Didžiausio pirkėjo - skirstomųjų tinklų operatoriaus AB „Energijos skirstymo operatorius“ (buvo AB LESTO) mokėtinos sumos 2016 m. gruodžio 31 d. sudarė 9 proc. (2015 m. gruodžio 31 d. - 5 proc.) visų Grupės prekybos gautinų sumų (finansinio turto). Gautinos administruojamos VIAP ir SGGT lėšos iš kitų gautinų sumų nėra įtrauktos skaičiuojant kredito riziką. Grupė, negaudama šių lėšų, nuostolių nepatirtų, nes nėra lėšų gavėja, o tik administratorė.

Grupė ir Bendrovė laisvas lėšas investuoja tik į mažai rizikingas pinigų rinkos ir skolos vertybinių popierių priemones, t. y. terminuotus indėlius, patikimų finansinių institucijų obligacijas, vyriausybės vertybinius popierius. Prioritetinis investavimo tikslas yra lėšų saugumo užtikrinimas ir, laikantis šio tikslo, investicijų grąžos maksimizavimas. Lėšos investuojamos tik į finansinių institucijų ir valstybių, turinčių ne žemesnį nei A- pagal Fitch Ratings agentūrą (arba kitų reitingo agentūrų atitikmenį) ilgalaikio skolinimosi kredito reitingą, skolos finansines priemones. Žemiau pateiktoje lentelėje nurodyti bankų reitingai, kuriuose Grupė ir Bendrovė laiko pinigus ir pinigų ekvivalentus (12 pastaba) ir kitą finansinį turtą (11 pastaba):

Nordea	AA-
Danske bank	A
Swedbank	A+
SEB	A+
Pohjola Bank plc	A+
DNB Bank	A+

Prekybos ir kitos gautinos sumos yra daugiausia gautinos iš valstybės valdomų įmonių bei didelių gamintojų be reikšmingų istorinių apmokėjimų sutrikimų.

Bendrovės ir Grupės prekybos ir kitų gautinų sumų įsisenėjimo analizė pateikta 9 ir 10 pastabose.

Likvidumo rizika

Grupės politika yra veiklos finansavimo užtikrinimas, t. y., kad Grupės įmonės visada turėtų pakankamai lėšų ir/ar pasirašytų kreditavimo sutarčių bei overdraftų (sąskaitų likučių perviršių) sutartiniais įsipareigojimams įvykdyti. Likvidumo rizika valdoma sudarant Grupės įmonių grynujų pinigų srautų prognozes.

Grupės pinigų srautai iš pagrindinės veiklos 2016 metais yra teigiami, dėl to likvidumo rizika yra nedidelė. Grupės likvidumo (trumpalaikis turtas / trumpalaikiai įsipareigojimai) ir skubaus padengimo ((trumpalaikis turtas – atsargos) / trumpalaikiai įsipareigojimai)) rodikliai 2016 m. gruodžio 31 d. atitinkamai buvo 0,87 ir 0,84 (2015 m. gruodžio 31 d. – 0,76 ir 0,74). Bendrovės likvidumo ir skubaus padengimo rodikliai 2016 m. gruodžio 31 d. atitinkamai buvo 0,1 ir 0,1 (2015 m. gruodžio 31 d. – 5,5 ir 5,5).

Likvidumo rizika valdoma nuolat atliekant trumpalaikes ir ilgalaikes Bendrovės pinigų srautų prognozes. Likvidumas bus užtikrintas Bendrovės mokumą užtikrinančiais sprendimais – planuojamais gauti dividendais. EPSO-G grupės likvidumo rizika valdoma atliekant paskolų restruktūrizavimą.

Žemiau lentelėje yra pateikta informacija apie Grupės ir Bendrovės finansinių įsipareigojimų sutartines padengimo datas. Ši informacija buvo paruošta, remiantis finansinių įsipareigojimų nediskontuotais pinigų srautais atsižvelgiant į anksčiausias datas, kada Grupė ir Bendrovė turės padengti šiuos įsipareigojimus. Įsipareigojimų likučiai, kurių padengimo terminas yra iki 12 mėnesių, atitinka jų apskaitines vertes, kadangi diskontavimo įtaka yra nereikšminga.

Grupė	iki 3 mėn.	Nuo 4 mėn. iki vienerių metų	Per antrus - penktus metus	Po penkių metų
2016 m. gruodžio 31 d.				
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	72 105	6 111	43 832	167 261
Paskolos	8 746	19 611	159 015	87 990
2015 m. gruodžio 31 d.				
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	154 290	14 331	39 292	184 946
Paskolos	7 511	54 426	234 905	82 790
Bendrovė	iki 3 mėn.	Nuo 4 mėn. iki vienerių metų	Per antrus - penktus metus	Po penkių metų
2016 m. gruodžio 31 d.				
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	877	6 111	43 832	167 261
Paskolos	17	58	118	-
2015 m. gruodžio 31 d.				
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	1 081	2 041	39 292	184 946
Paskolos	4 614	325	25 040	-

Rinkos rizika

a) Palūkanų normos rizika

Grupės ir Bendrovės pajamos, sąnaudos ir pinigų srautai iš pagrindinės veiklos iš esmės yra nepriklausomi nuo palūkanų normų pasikeitimų rinkoje. Grupė turi ilgalaikių ir trumpalaikių paskolų bei overdraftą, kurių palūkanos susijusios su EURIBOR. Jeigu palūkanų norma padidėtų/sumažėtų 0,1 proc. 2016 m. gruodžio 31 d. Grupės paskolų palūkanų įtaka pelnui prieš mokesčius būtų 338 tūkst. eurų (2015 m. 346 tūkst. Eur).

b) Užsienio valiutos rizika

Grupė ir Bendrovė, valdydama užsienio valiutos riziką, pirkimo/pardavimo sutartis sudaro tik eurus.

29. Finansinio turto ir įsipareigojimų tikroji vertė

Pagrindinis Grupės ir Bendrovės finansinis turtas ir įsipareigojimai, neatspindėti tikrąja verte, yra prekybos ir kitos gautinos sumos, terminuoti indėliai, pinigai ir pinigų ekvivalentai, paskolos, prekybos ir kitos skolos ir iki išpirkimo laikomos investicijos.

Kiekvienos rūšies finansiniam turtui ir įsipareigojimams įvertinti buvo naudojami tokie metodai ir prielaidos:

- Trumpalaikių prekybos ir kitų gautinų sumų, terminuotų indėlių, pinigų ir pinigų ekvivalentų, trumpalaikių paskolų, trumpalaikių prekybos skolų ir kitų mokėtinų sumų apskaitinė vertė yra artima jų tikrajai vertei (3 lygis).
- Ilgalaikių skolų tikroji vertė nustatoma remiantis tokios pat ar panašios paskolos rinkos kaina arba palūkanų norma, kuri yra taikoma tuo metu tokio pat termino skoloms. Ilgalaikių paskolų, už kurias mokamos kintamos palūkanos, apskaitinė vertė yra artima jų tikrajai vertei (3 lygis).
- Finansinio turto, laikomo iki išpirkimo, tikroji vertė nustatoma remiantis panašios rizikos obligacijų verte. (3 lygis).

30. Neapibrėžtieji įsipareigojimai

Teisminiai nagrinėjimai

LITGRID AB grupės teisminiai nagrinėjimai

Ginčai dėl netesybų

2016 m. sausio 26 d. gautas UAB „Tetas“ ieškinys, kuriuo prašoma pripažinti negaliojančiais Bendrovės atliktus netesybų įskaitymus bendrai 249 707,73 Eur sumai, kuri buvo įskaityta iš rangovui UAB „Tetas“ mokėtinų sumų už vėlavimą atlikti 110/35/10 kV Marių TP 110 kV skirstyklos rekonstravimo darbus, ir priteisti iš Bendrovės šią skolą, 12 734,10 Eur netesybas, procesines palūkanas ir bylinėjimosi išlaidas. Šiuo metu vyksta bylos nagrinėjimas teisme. 2016 m. lapkričio 29 d. teismas byloje paskyrė ekspertizę, siekiant nustatyti ieškovo parengto darbo projekto atitikimą techniniam projektui. Pagal gautas ekspertizės išvadas LITGRID AB nepagrįstai reikalavo UAB „TETAS“ pakeisti techninį projektą dėl ko vėlavo statybos darbų atlikimas. Tęsiasi bylos nagrinėjimas I instancijos teisme.

Prognozės: tikėtina, kad reikalavimas didžiąja dalimi gali būti patenkintas, todėl Bendrovė padarė atidėjimą 201 707,73 sumai.

A. Žilinskis ir ko UAB 2017-03-06 pateikė ieškinį Bendrovei dėl priešpriešinio vienaarūšio reikalavimo įskaitymo pripažinimo negaliojančiu, atsiskaitymo už rangos darbus bei delspinigių priteisimo. Ieškinio suma – 1 021 804,16 Eur. Ieškovas prašo teismo pripažinti Bendrovės 953 175,53 eur sumai atliktą įskaitymą, šią sumą, kaip skolą už atliktus rangos darbus, priteisti ieškovui, taip pat iš Bendrovės priteisti 68 628,63 Eur dydžio delspinigius, 8 proc. dydžio procesines palūkanas, bylinėjimosi išlaidas. Šiuo metu Bendrovei nustatytas terminas pateikti atsiliepimui į ieškinį.

Prognozės: tikėtina, kad reikalavimas didžiąja dalimi gali būti patenkintas, todėl Bendrovė padarė atidėjimą 1 136 885,99 Eur dydžio sumai.

Ginčai, susiję su viešuosius interesus atitinkančiomis paslaugomis

Atsižvelgiant į Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų (toliau – VIAP) elektros energetikos sektoriuje lėšų administravimo tvarkos aprašo pakeitimus, patvirtintus Vyriausybės 2015 m. rugsėjo 16 d. nutarimu Nr. 1002, nuo 2015 m. spalio 1 d. Bendrovė nebevykdo VIAP lėšų surinkimo iš prie perdavimo tinklo prijungtų asmenų funkcijos, kurią perėmė VIAP lėšų administratorius BALTPOOL UAB. Atsižvelgiant į minėtus teisės akto pasikeitimus, 2015 m. gruodžio 23 d. ir 2016 m. lapkričio 21 d. teisių ir pareigų perleidimo sutartimis Bendrovė perleido reikalavimo teises į VIAP lėšų skolininkus (AB „Achema“, AB „ORLEN Lietuva“, AB „Lifosa“ ir UAB „Dirbtinis pluoštas“), dėl kurių vyksta ginčai 7 bylose. Atitinkamai, teismams pateikti prašymai šiose bylose pakeisti Bendrovę į UAB Baltpool. Šių bylų baigtis neturės įtakos Bendrovės finansiniams rezultatams, nes Bendrovė veikė tik kaip tarpininkas it VIAP lėšos apskaitomos tik gautinų ir mokėtinų sumų straipsniuose.

Ginčai su nepriklausomais tiekėjais

Šiuo metu yra iškeltos 4 bankroto bylos Bendrovei neatsiskačiusiems nepriklausomiems elektros energijos tiekėjams:

- UAB „ECO energy systems“ (teismo patvirtintas Bendrovės finansinis reikalavimas – 783 937,40 Eur, bankroto procese atgauta skolos dalis – 202 961,65 Eur);
- UAB „Elektra visiems“ (teismo patvirtintas Bendrovės finansinis reikalavimas – 3 733 593,36 Eur);
- UAB „Elektros energijos prekyba“ (teismo patvirtintas Bendrovės finansinis reikalavimas – 368 673,20 Eur, bankroto procese atgauta skolos dalis – 6 263,73 Eur);
- UAB „Saurama“ (teismo patvirtintas Bendrovės finansinis reikalavimas – 3 101 890,21 Eur).

Žymesnių dalių Bendrovės reikalavimų tenkinimas aukščiau minėtose buvusiu nepriklausomų elektros energijos tiekėjų bankroto bylose mažai tikėtinas.

Ginčai reguliavimo srityje

Bendrovė tęsia teisinius ginčus dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos sprendimų, kuriais nustatytos ir paskelbtos reguliuojamų elektros energijos perdavimo paslaugų kainos. Šiuo ginčiuose Bendrovė laikosi nuomonės, kad Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija neteisingai nustatė elektros energijos perdavimo paslaugos tarifų viršutinės ribos 2015 metams, taip pat, šių kainų ribų pagrindu, neteisėtai paskelbė Bendrovei taikytinas elektros energijos perdavimo paslaugos kainas.

Bendrovė taip pat yra pateikusi skundą teismui prašydama panaikinti Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos sprendimą, kuriuo Bendrovei skirta 100 tūkst. Eur ekonominė sankcija už reguliuojamos veiklos pažeidimus, tariamai padarytus 2011-2013 m. reguliavimo periodo metu. Bendrovės prašymu, teismas sustabdė šios bylos nagrinėjimą iki bus išspręsta kita administracinė byla dėl Bendrovei taikytinų elektros energijos paslaugos kainų viršutinių ribų 2015 metams.

Kiti ginčai

LITGRID AB 2016 m. balandžio 22 d. pateikė Kauno apygardos teismui ieškinį dėl apmokėjimo už LITGRID AB teikiamas elektros energijos perdavimo paslaugas. Pagal 2010 m. liepos 1 d. sudarytą Elektros energijos perdavimo paslaugos sutartį Nr.432-2010-032E/305F/SUT-59-10 (nauja redakcija nuo 2013 m. sausio 1 d.) AB „Achema“ nesumokėjo 86 323,72 EUR (su PVM) už 2016 m. sausio-vasario mėnesiais suteiktas paslaugas. Byla išnagrinėta, numatomas sprendimo paskelbimas 2017 m. kovo 24 d.

Prognozė: atsižvelgiant į faktines bylos aplinkybes ir viešai išsakytą Valstybinės kainų ir energetikos komisijos išaiškinimą dėl tarifų taikymo, tikėtina, kad bylos baigtis bus palanki Bendrovei.

AB „Amber Grid“ teisiniai nagrinėjimai

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymu bei VKEKK priimtais nutarimais, gamtinių dujų sistemos naudotojai, kurie transportuoja gamtines dujas perdavimo sistema, atsiskaitydami už gamtinių dujų perdavimo paslaugas, turi sumokėti neatsiejamą gamtinių dujų perdavimo kainos dedamąją, skirtą SGD terminalo, jo infrastruktūros ir jungties įrengimo ir išlaikymo sąnaudų kompensavimui (toliau – SGDT lėšos)¹. Atsižvelgdama į tai, jog AB „Achema“ kaip perdavimo sistemos naudotojas sistemingai nemokėjo SGDT lėšų, AB „Amber Grid“ 2014 m. kovo 7 d. kreipėsi su ieškiniu į Kauno apygardos teismą, prašydama priteisti iš AB „Achema“ skolą dėl nesumokėtų SGDT lėšų už laikotarpį nuo 2013 m. rugsėjo 1 d. iki 2013 m. gruodžio 31 d., o taip pat priteisti delspinigius už laiku nesumokėtas SGDT lėšas už minėtą laikotarpį. 2015 m. kovo 16 d. AB „Amber Grid“ kreipėsi į Kauno apygardos teismą su nauju ieškiniu dėl skolos už SGDT lėšas, kurios skirtos SGDT, jo infrastruktūros ir jungties pastoviosioms eksploatavimo sąnaudoms kompensuoti ir kurios pradėtos rinkti nuo 2014 m. gruodžio 3 d., delspinigių bei 6 procentų dydžio metinių palūkanų priteisimo iš AB „Achema“. Teismui sujungus abi aukščiau paminėtas bylas, 2015 m. rugsėjo 29 d. Kauno apygardos teismas visiškai tenkino AB „Amber Grid“ ieškinį ir priteisė iš AB „Achema“ 3.188 tūkst. eurų skolą už laikotarpį nuo 2013 m. rugsėjo 1 d. iki 2013 m. gruodžio 31 d., 545 tūkst. eurų delspinigių, procesines palūkanas ir 14.721 tūkst. eurų skolą už laikotarpį nuo 2014 m. gruodžio 3 d. iki 2015 m. balandžio 30 d., 305 tūkst. eurų delspinigių, procesines palūkanas. AB „Achema“ apskundė minėtą teismo sprendimą. Lietuvos apeliacinis teismas 2016 m. birželio 8 d. paliko galioti pirmosios instancijos teismo sprendimą.

2016 m. rugpjūčio 9 d. nutartimi Lietuvos Aukščiausiasis Teismas priėmė kasacinį skundą. Lietuvos Aukščiausiąjame Teisme 2016 m. gruodžio 8 d. priimtas AB „Achema“ prašymas sustabdyti bylos nagrinėjimą iki kol bus išnagrinėtas AB „Achema“ skundas Europos Sąjungos Bendrajame Teisme byloje Nr. T-417/16. Lietuvos Aukščiausiąjame Teisme byla dar nėra išnagrinėta. Bendrovės kredito rizika susijusi su gautinomis sumomis ir priskaičiuotais delspinigiais AB „Achema“ yra nedidelė, nes Bendrovė veikia tik kaip SGDT lėšų surinkėjas ir SGDT lėšas perveda jų gavėjui tik tuomet kai surenka iš pirkėjų.

2012 m. lapkričio 19 d. AB „Achema“ kreipėsi į Vilniaus apygardos administracinį teismą, prašydama panaikinti 2012 m. spalio 19 d. priimto VKEKK nutarimo Nr. 03-317 „Dėl lėšų, skirtų suskystintų gamtinių dujų terminalo, jo infrastruktūros ir jungties įrengimo bei eksploatavimo sąnaudoms ar jų daliai kompensuoti, nustatymo 2013 metams“ 3.1 ir 4 punktus bei panaikinti VKEKK 2012 m. spalio 26 d. nutarimo Nr. 03-330 „Dėl AB „Lietuvos dujos“ gamtinių dujų perdavimo ir skirstymo kainų viršutinių ribų koregavimo bei papildomos ir neatsiejamos dedamosios prie gamtinių dujų perdavimo kainos viršutinės ribos (SGD terminalo priedo) nustatymo 2013 metams“ 2 punktą (toliau – Pirmoji administracinė byla). AB „Amber Grid“ dalyvauja byloje kaip trečiasis asmuo. 2015 m. gegužės 28 d. Vilniaus apygardos teismas visa apimtimi atmetė AB „Achema“ skundą. AB „Achema“ pateikė apeliacinį skundą.

¹ Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatyme (originali redakcija) buvo nustatyta, kad Suskystintų gamtinių dujų terminalo sąnaudos kompensuojamos, o Gamtinių dujų perdavimo ir skirstymo kainų viršutinių ribų skaičiavimo metodikoje, patvirtintoje VKEKK 2008 rugpjūčio 8 d. nutarimu Nr. 03-106, buvo vartojama sąvoka „SGDT priedas“. Nuo 2014 m. Suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatyme vartojama sąvoka „Gamtinių dujų tiekimo saugumo papildoma dedamoji prie gamtinių dujų perdavimo kainos“.

Lietuvos Vyriausiojo administracinio teismo 2016 m. spalio 24 d. nutartimi byla sustabdyta iki tol, kol įsiteisės galutinis sprendimas Europos Sąjungos Bendrajame Teisme iškeltoje byloje Nr. T-417/2016.

2014 m. gruodžio 22 d. AB „Achema“ kreipėsi į Vilniaus apygardos administracinį teismą, prašydama panaikinti 2014 m. lapkričio 20 d. VKEKK nutarimo Nr. 03-895 „Dėl gamtinių dujų skystinimo viršutinės ribos (gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomosios dedamosios prie gamtinių dujų perdavimo kainos) nustatymo 2015-2019 metams 1.1, 2.2.1, 2.3 ir 3 punktus. 2015 m. liepos 7 d. teismo nutartimi AB „Amber Grid“ į šią bylą buvo įtraukta trečiuoju suinteresuotu asmeniu. 2015 m. lapkričio 11 d. teismo nutartimi byla sustabdyta, pateikti atskirieji skundai. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2016 m. sausio 11 d. nutartimi palikta galioti Vilniaus apygardos administracinio teismo 2015 m. lapkričio 11 d. nutartis dėl bylos nagrinėjimo sustabdymo kol Lietuvos vyriausiame administraciniame teisme bus išnagrinėta Pirmoji administracinė byla.

2016 m. sausio 22 d. AB „Achema“ kreipėsi į Vilniaus apygardos administracinį teismą, prašydama panaikinti 2015 m. gruodžio 23 d. VKEKK nutarimo Nr. 03-683 „Dėl gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomos dedamosios prie gamtinių dujų perdavimo kainos nustatymo“ 1 punktą. 2016 m. kovo 9 d. teismo nutartimi AB „Amber Grid“ į šią bylą buvo įtraukta trečiuoju suinteresuotu asmeniu. Šalys pateikė atsiliepimus. 2016 m. lapkričio 10 d. Vilniaus apygardos administracinio teismo nutartimi byla sustabdyta, kol Lietuvos vyriausiame administraciniame teisme bus išnagrinėta Pirmoji administracinė byla.

2016 m. balandžio 18 d. AB „Achema“ kreipėsi į Vilniaus apygardos administracinį teismą, prašydama panaikinti 2016 m. kovo 25 d. VKEKK nutarimo Nr. 03-83 „Dėl gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomos dedamosios prie gamtinių dujų perdavimo kainos nustatymo“ 1 punktą. 2016 m. gegužės 2 d. teismo nutartimi AB „Amber Grid“ į šią bylą buvo įtraukta trečiuoju suinteresuotu asmeniu. Šalys pateikė atsiliepimus. Vilniaus apygardos administracinio teismo 2016 m. lapkričio 16 d. nutartimi byla sustabdyta iki tol, kol Lietuvos Vyriausiame administraciniame teisme bus išnagrinėta Pirmoji administracinė byla.

2016 m. rugpjūčio 18 d. AB „Amber Grid“ kreipėsi į Kauno apygardos teismą, prašydama priteisti iš AB „Achema“ skolą dėl 2.430 tūkst. eurų SGDT lėšų pagal 2012 m. ir 2014 m. gamtinių dujų perdavimo paslaugų sutartis. Byloje vyksta pasirengimas bylos nagrinėjimui iš esmės.

2016 m. spalio 6 d. AB „Achema“ pateikė skundą atsakovui Lietuvos Respublikai dėl žalos, patirtos teikiant su Europos Komisija nesuderintą valstybės pagalbą, atlyginimo. AB „Amber Grid“ įtraukta į bylos nagrinėjimą trečiuoju suinteresuotu asmeniu. Byloje pateikti šalių atsiliepimai.

2016 m. gruodžio 28 d. AB „Achema“ kreipėsi į Vilniaus apygardos administracinį teismą, prašydama panaikinti 2016 m. lapkričio 17 d. VKEKK nutarimą Nr. 03-369 „Dėl gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomos dedamosios prie gamtinių dujų perdavimo kainos nustatymo“. AB „Amber Grid“ įtraukta į bylos nagrinėjimą trečiuoju suinteresuotu asmeniu. Byloje nustatytas terminas atsiliepimų pateikimui.

BALTPPOOL UAB teisiniai nagrinėjimai

Procesai, kuriuose BALTPPOOL UAB ataskaitiniu laikotarpiu dalyvavo kaip ieškovas

Kauno apylinkės teisme pagal kreditoriaus BALTPPOOL UAB 2016-05-16 pareiškimą dėl teismo įsakymo išdavimo, kuriuo buvo reikiamas 246 462,23 Eur dydžio piniginis reikalavimas dėl viešuosius interesus atitinkančių paslaugų (toliau - VIAP) lėšų skolos priteisimo iš skolininko UAB „Dirbtinis pluoštas“ (įmonės kodas: 13515425) buvo pradėta civilinė byla Nr. eL2-14375-775/2016. Skolininkui padengus dalį skolos ir siekiant bylą užbaigti taikiai, bylos šalims suderinus VIAP lėšų skolos bei nuo šios sumos mokėtinų palūkanų mokėjimo grafiką, skolininkui įsipareigojus padengti BALTPPOOL UAB patirtas žyminio mokesčio išlaidas, Kauno miesto apylinkės teismo 2016-06-27 nutartimi nutarta patvirtinti BALTPPOOL UAB ir UAB „Dirbtinis pluoštas“ taikos sutartį ir pradėtą civilinę bylą nutraukti. Taikos sutartimi skolininkas įsipareigojo Taikos sutarties tvirtinimo metu likusių mokėti ginčo sumą (221 897,27 Eur) sumokėti kreditoriui per 11 mėnesių terminą, kas mėnesį kartu su grąžintina skolos dalimi sumokėdamas nuo visos likusios mokėti skolos sumos susikaupusias 8%+R2 dydžio palūkanas. VIAP lėšų biudžetas nuostolių dėl Taikos sutarties sudarymo nepatirs (skolininkui mokant palūkanas). Iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos (2016-12-31) UAB „Dirbtinis pluoštas“ likusi mokėti ginčo suma pagal Taikos sutartį yra 80.495,85 Eur. Vadovaujantis Taikos sutarties nuostatomis, skolininkui nesilaikant Skolos grafiko, BALTPPOOL UAB turėtų teisę kreiptis dėl visos ginčo sumos išieškojimo priverstine tvarka.

Procesai, kuriuose BALTPPOOL UAB kreipėsi dėl ieškovo teisiu ir pareigų perėmimo

Šiaulių apygardos teisme nagrinėjama civilinė byla Nr. 2-52-440/2017 pagal LITGRID AB 2013-04-22 ieškinį atsakovui AB „Orlen Lietuva“ dėl VIAP lėšų skolos, mokėtinų pagal LITGRID AB 2013-01-31 PVM s/f LG Nr. 0002326, priteisimo. 2015-12-23 Reikalavimo perleidimo sutartimi Nr. SUT-295-15/16-BP-4, sudaryta tarp BALTPPOOL UAB ir LITGRID AB, BALTPPOOL UAB perėmė iš LITGRID AB

² 8 procentiniais punktais padidinta vėliausiai pagrindinei Europos centrinio banko refinansavimo operacijai taikoma fiksuotoji palūkanų norma, jeigu vėliausia pagrindinė Europos centrinio banko refinansavimo operacija buvo vykdoma fiksuotųjų palūkanų konkurso būdu, arba ribinė palūkanų norma, jeigu vėliausia pagrindinė Europos centrinio banko refinansavimo operacija buvo vykdoma kintamųjų palūkanų konkurso būdu.

106 248,96 Eur dydžio reikalavimą į AB „Orlen Lietuva“ dėl VIAP lėšų skolos, dėl kurios priteisimo Šiaulių apygardos teisme buvo pradėta minėta civilinė byla, grąžinimo. Šiaulių apygardos teismas 2014-02-12 nutartimi sustabdė civ. bylos Nr. 2-752-601/2014 nagrinėjimą. Iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos (2016-12-31) bylos nagrinėjimas nebuvo atnaujintas. BALTPPOOL UAB 2016-01-14 pateikė prašymą Šiaulių apygardos teismui pakeisti ieškovą šiame teisme nagrinėjamoje civilinėje byloje Nr. 2-52-440/2017 (2-107-440/2016)), ieškovo teises ir pareigas perkeltiant BALTPPOOL UAB. Šiaulių apygardos teismas informavo BALTPPOOL UAB, kad prašymas dėl ieškovo pakeitimo bus sprendžiamas tik atnaujinus bylos nagrinėjimą iš esmės. Teismui patenkinus ieškinį ir priteistą sumą išieškojus iš AB „Orlen Lietuva“ VIAP lėšų biudžeto skola sumažėtų išieškota suma.

Kauno apygardos teisme nagrinėjama civilinė byla Nr. 2-116-601/2017 pagal LITGRID AB 2013-04-22 ieškinį atsakovui AB „LIFOSA“. Ieškiniu prašoma priteisti iš atsakovo 104 102,44 Eur VIAP lėšų skolos, 889,91 Eur priskaičiuotų palūkanų ir 6 proc. procesinių palūkanų, taip pat įpareigoti atsakovą su ieškovu pasirašyti VIAP lėšų surinkimo sutartį pagal pateiktą projektą ir priteisti bylinėjimosi išlaidas. BALTPPOOL UAB 2015-12-23 Reikalavimo perleidimo sutartimi Nr. SUT-297-15/16-BP-3 perėmė iš LITGRID AB kreditorinius reikalavimus į AB „LIFOSA“, dėl kurių priteisimo sprendžiamas ginčas minėtoje byloje. Kauno apygardos teismas 2014-01-07 nutartimi sustabdė civilinės bylos Nr. 2-752-601/2014 (2-116-601/2017) nagrinėjimą. Iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos (2016-12-31) bylos nagrinėjimas nebuvo atnaujintas. BALTPPOOL UAB 2016-01-14 pateikė prašymą Kauno apygardos teismui pakeisti ieškovą šiame teisme nagrinėjamoje civilinėje byloje Nr. 2-216-601/2016 (2-116-601/2017) ieškovo teises ir pareigas perkeltiant BALTPPOOL UAB. Šis BALTPPOOL UAB prašymas dėl ieškovo pakeitimo bus sprendžiamas tik atnaujinus bylos nagrinėjimą iš esmės.

Kauno apygardos teisme nagrinėjama civilinė byla Nr. 2-79-264/2017 pagal LITGRID AB 2011-07-22 ieškinį atsakovui AB „Achema“ dėl 657 758,60 Eur VIAP lėšų skolos, 6 058,34 Eur priskaičiuotų palūkanų ir 8,49 proc. procesinių palūkanų bei bylinėjimosi išlaidų priteisimo. Kauno apygardos teismas 2012-06-14 nutartimi sustabdė šios civilinės bylos nagrinėjimą. Civilinės bylos nagrinėjimas buvo atnaujintas 2016-08-29 ir 2016-09-20 buvo pakartotinai sustabdytas. Iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos (2016-12-31) bylos nagrinėjimas nebuvo atnaujintas. BALTPPOOL UAB 2016-11-21 Teisių ir pareigų perleidimo sutartimi Nr. 16-BP-44 perėmė iš LITGRID AB teises ir pareigas, susijusias su VIAP lėšų surinkimu iš atsakovo AB „Achema“ pagal 2010-07-01 Paslaugų sutartį Nr. SUT-59-10, taip pat su VIAP lėšų surinkimu bei administravimu susijusias teisės aktus. BALTPPOOL UAB 2016-12-09 prašymas dėl ieškovo pakeitimo, ieškovo LITGRID AB teises ir pareigas perkeltiant BALTPPOOL UAB, bus sprendžiamas tik atnaujinus bylos nagrinėjimą iš esmės.

Kauno apygardos teisme nagrinėjama civilinė byla Nr. 2-117-230/2017 pagal LITGRID AB 2013-04-18 ieškinį atsakovui AB „Achema“ dėl 374 551,62 Eur VIAP lėšų skolos už VIAP už 2013 m. sausio mėn., 3 201,66 Eur priskaičiuotų palūkanų ir 6 proc. procesinių palūkanų bei bylinėjimosi išlaidų priteisimo ir įpareigojimo atsakovą AB „Achema“ su ieškovu pasirašyti VIAP lėšų surinkimo sutartį pagal pateiktą projektą. Kauno apygardos teismas 2013-11-29 nutartimi civ. bylos Nr. 2-1808-230/2013 (2-117-230/2017) nagrinėjimą sustabdė. BALTPPOOL UAB 2015-12-23 Reikalavimo perleidimo sutartimi Nr. SUT298-15/16-BP-2 perėmė iš LITGRID AB reikalavimą į AB „Achema“ dėl VIAP lėšų skolos, kurios priteisimo klausimas nagrinėjamas minėtoje civilinėje byloje, priteisimo. BALTPPOOL UAB 2016-01-14 prašymas dėl ieškovo pakeitimo, LITGRID AB teises ir pareigas perkeltiant BALTPPOOL UAB, bus sprendžiamas tik atnaujinus bylos nagrinėjimą iš esmės.

Procesai, kuriuose BALTPPOOL UAB ataskaitiniu laikotarpiu dalyvavo kaip atsakovas

Vilniaus miesto apylinkės teisme nagrinėjama civilinė byla Nr. e2-446-545/2016 (e2-402-545/2017) pagal ieškovo UAB „Vilniaus energija“ ieškinį atsakovui BALTPPOOL UAB dėl VIAP lėšų išmokėjimo sutarties nuostatų pripažinimo niekinėmis ir negaliojančiomis nuo sudarymo momento (ab initio) ir įpareigojimo išmokėti VIAP lėšas, užtikrinančias minimalių būtinųjų sąnaudų padengimą. Ieškinio suma nenurodyta, nes ginčas neturtinis. Ieškinio reikalavimas tiesiogiai prieštarauja šiuo metu galiojančių teisės aktų reikalavimams, todėl Bendrovė su jais nesutinka. Piniginių reikalavimų Bendrovei nėra pareikšta. Byla dar neišnagrinėta. 2016-01-27 nutartimi byla sustabdyta iki Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (toliau – VKEKK) priims nutarimą dėl UAB „Vilniaus energija“ šilumos bazinės kainos dedamųjų patvirtinimo 2016-2021 metų laikotarpiui. Bylos nagrinėjimas atnaujintas 2017-01-17, išnykus bylos sustabdymo aplinkybėms – VKEKK 2016-10-14 nutarimu Nr. 03-318 iki 2019 m. spalio 31 d. nustatė UAB „Vilniaus energija“ šilumos bazinės kainos dedamąsias. 2017-02-23 Teismo posėdyje nuspręsta bylos nagrinėjimą pakartotinai sustabdyti iki bus išspręsta byla, kurioje buvo apskųstas VKEKK 2016-10-14 nutarimas (Vilniaus apygardos administraciniame teisme nagrinėjama adm. b. Nr. e1-9933-789/2016. Bylos baigtis bet kuriuo atveju neturėtų sukelti neigiamų pasekmių Bendrovei, nes, net jeigu teismas pripažintų, kad VIAP lėšų administravimą reglamentuojantys teisės aktai prieštarauja Konstitucijai ar įstatymams, tokie teisės aktai turėtų būti pakeisti, o ieškovui priteistos sumos išmokėtos iš VIAP lėšų biudžeto.

Lietuvos apeliaciniame teisme nagrinėjama civilinė byla Nr. 2A-1339-XX/2016 (Nr. 2A-377/2017) pagal ieškovo (apelianto) AB „Achema“ apeliacinį skundą dėl Vilniaus apygardos teismo sprendimo civ. byloje Nr. 2-2587-657/2016, kuriuo teismas atmetė AB „Achema“ ieškinį dėl 2010-07-01 Elektros energijos perdavimo paslaugos sutarties Nr. 432-2010-032E/SUT-59-10, sudarytos tarp apelianto ir LITGRID AB atitinkamų nuostatų pripažinimo niekinėmis ir restitucijos taikymo. 2016-11-21 BALTPPOOL UAB perėmė iš LITGRID AB kreditoriaus teises ir pareigas, kylančias iš VIAP lėšų surinkimo teisinių santykių su AB „Achema“. Vilniaus apygardos

teismas, pagal BALTPOOL UAB prašymą pakeitė atsakovą byloje, LITGRID AB turėtas teises ir pareigas perkeldamas BALTPOOL UAB. BALTPOOL UAB 2016-12-09 pateikė atsiliepimą į minėtą apeliacinį skundą. Teismo posėdis iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos (2016-12-31) nebuvo paskirtas.

Procesai, kuriuose BALTPOOL UAB ataskaitiniu laikotarpiu dalyvavo kaip trečiasis asmuo

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) 2016-09-29 sprendimu buvo baigtas apeliacine tvarka peržiūrimas administracinės bylos Nr. A-3537-822/2016 nagrinėjimas. Minėtu LVAT sprendimu visa apimtimi buvo patenkinti apelianų UAB „Vėjo gama“ ir UAB „Pabalnotas vėjas“ apeliaciniame skunde kelti reikalavimai:

- Vilniaus apygardos administracinio teismo (toliau – VAAT) 2016-03-14 sprendimas, priimtas administracinėje byloje Nr. I-5898-473/2016, buvo panaikintas;

Buvo priimtas naujas sprendimas panaikinti šiuos skundžiamus Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos (toliau – Komisija) nutarimus:

1. Komisijos 2014-03-24 nutarimą Nr. 03-91 „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2013 m. kovo 28 d. nutarimo Nr. 03-104 „Dėl skatinimo kvotų paskirstymo aukciono gamintojams, naudojantiems vėjo energiją, kurių elektrinių įrengtoji galia nuo 30 kW iki 350 kW ir kurios jungiamos prie skirstomojo tinklo, laimėtojų patvirtinimo“ pakeitimo“;
2. Komisijos 2014-06-04 nutarimą Nr. 03-172 „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2014 m. kovo 24 d. nutarimo Nr. 03-91 „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2013 m. kovo 28 d. nutarimo Nr. 03-104 „Dėl Skatinimo kvotų paskirstymo aukciono gamintojams, naudojantiems vėjo energiją, kurių elektrinių įrengtoji galia nuo 30 kW iki 350 kW ir kurios jungiamos prie skirstomojo tinklo, laimėtojų patvirtinimo“ pakeitimo“;
3. Komisijos 2014-05-26 nutarimą Nr. 03-136 „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2013 m. kovo 28 d. nutarimo Nr. 03-104 „Dėl Skatinimo kvotų paskirstymo aukciono gamintojams, naudojantiems vėjo energiją, kurių elektrinių įrengtoji galia nuo 30 kW iki 350 kW ir kurios jungiamos prie skirstomojo tinklo, laimėtojų patvirtinimo“ pakeitimo“.

Bendrovė, kaip VIAP lėšų administratoriaus funkcijas vykdomas asmuo, privalo vykdyti sprendimą ir iš VIAP lėšų biudžeto išmokėti pareiškėjams panaikinus Komisijos nutarimus mokėtinas VIAP lėšas. Padidėjęs VIAP lėšų poreikis VIAP biudžete yra suderintas su Komisija, LVAT 2016-09-29 sprendimo vykdymas įtakos Bendrovės finansinei būklei neturės.

LVAT nagrinėjama administracinė byla Nr. A-686-525/2017 pagal pareiškėjų AB „ORLEN Lietuva“, AB „Achema“ ir AB „LIFOSA“ apeliacinius skundus dėl VAAT 2016-02-09 sprendimo administracinėje byloje Nr. I-1739-142/2016, kuriuo pareiškėjų AB „ORLEN Lietuva“, AB „Achema“ ir AB „LIFOSA“ skundai dėl Komisijos 2013-10-11 nutarimo Nr. 03-442 (Dėl VIAP lėšų ir kainų 2014 metams nustatymo) atitinkamų punktų panaikinimo buvo atmesti kaip nepagrįsti. Atsakovas byloje – Komisija. BALTPOOL UAB į bylą įtraukta trečiuoju asmeniu kaip VIAP lėšų administratoriaus funkcijas vykdomas asmuo. Nesutikdama su apeliaciniais skundais, BALTPOOL UAB 2016-03-10 pateikė atsiliepimą į gautus pareiškėjų apeliacinius skundus. Bendrovei byloje nėra pareikšti jokie turtiniai ir (ar) kitokio pobūdžio reikalavimai. Bylos nagrinėjimo apeliacine tvarka posėdis dar nepaskirtas. Teismui išsprendus bylą ir tokiam teismo sprendimui įsiteisėjus, Bendrovė, kaip VIAP lėšų administratoriaus funkcijas vykdomas asmuo, turėtų atsižvelgti į priimtą teismo sprendimą administruodama VIAP lėšas. Net apeliacinės instancijos teismui priėmus pareiškėjams palankų sprendimą, jo vykdymas Bendrovės finansinei būklei įtakos neturėtų.

VAAT nagrinėjama administracinė byla Nr. el-2761-142/2016 pagal pareiškėjų AB „ORLEN Lietuva“, AB „Achema“ ir AB „LIFOSA“ skundą dėl Komisijos 2014-10-17 nutarimo Nr. 03-840 (Dėl VIAP lėšų ir kainos 2015 metams nustatymo) atitinkamų punktų panaikinimo. Atsakovas byloje – Komisija. Bendrovė į bylą įtraukta trečiuoju asmeniu kaip VIAP lėšų administratoriaus funkcijas vykdomas asmuo. Bendrovei byloje nėra pareikšti jokie turtiniai ir (ar) kitokio pobūdžio reikalavimai. Bylos nagrinėjimas šiuo metu sustabdytas iki bus priimti ir įsiteisės galutiniai sprendimai administracinėse bylose Nr. I-16-426/2016 (I-33-426/2015)³ bei A-3184-525/2016 (I-2048-142/2015)⁴. Teismui išsprendus bylą ir tokiam teismo sprendimui įsiteisėjus, Bendrovė, kaip VIAP lėšų administratoriaus funkcijas vykdomas asmuo, turėtų atsižvelgti į priimtą teismo sprendimą administruodama VIAP lėšas, t. y. atitinkamai pakoreguoti surenkamas ir (ar) išmokamas VIAP lėšas teismo sprendime nurodytiems asmenims nustatyta apimtimi. Bendrovės finansinei būklei teismo sprendimas įtakos neturės.

³ Sustabdyta iki LAVT išnagrinės ir priims sprendimą byloje Nr. A-3184-525/2016 (teism. proc. Nr. 3-61-3-06606-2013-7)

⁴ Sujungta su kitomis bylomis ir nagrinėjama apeliacine tvarka LVAT byloje Nr. A-686-525/2017.

Panevėžio apygardos teisme priimtas 2016-05-06 sprendimas civilinėje byloje Nr. e2A-315-544/2016 dėl Visagino miesto apylinkės teismo 2015-12-08 sprendimo civilinėje byloje Nr. e2-859-724/2015, kuriuo ieškovo UAB „Pusbroliai“ ieškinys atsakovui VJ Visagino energija dėl nuostalių atlyginimo buvo atmestas. Bendrovė į bylą įtraukta trečiuoju asmeniu kaip energijos išteklių biržos operatoriaus funkcijas vykantis asmuo. Ieškovo apeliacinį skundą išnagrinėjęs Panevėžio apygardos teismas pirmosios instancijos teismo sprendimą panaikino ir priėmė naują sprendimą UAB „Pusbroliai“ ieškinį tenkinti iš dalies. BALTPPOOL UAB byloje nebuvo pareikšti jokie reikalavimai. Teismo sprendimas Bendrovės finansinei būklei įtakos neturės.

Lietuvos Aukščiausiojoje Teisme 2016-08-02 gautas atsakovo VJ „Visagino energija“ kasacinis skundas dėl Panevėžio apygardos teismo 2016-05-06 sprendimo civilinėje byloje Nr. e2A-315-544/2016, kurį Lietuvos Aukščiausiasis Teismas 2016-08-05 nutartimi (Nr. 3P-1562/2016, teism. proc. Nr. 2-11-3-00603-2015-4) nutarė priimti ir įrašyti į kasacinę tvarką nagrinėtinų bylų sąrašą. Kasacinis skundas išsiųstas byloje dalyvaujantiems asmenims. BALTPPOOL UAB 2016-09-08 pateikė atsiliepimą į kasacinį skundą, kuriame prašo kasatoriaus skundą atmesti ir Panevėžio apygardos teismo 2016-05-06 sprendimą palikti nepakeistą. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas 2017-02-08 priėmė nutartį c. byloje Nr. e3K-3-17-378/2017, kuria panaikino Panevėžio apygardos teismo 2016-05-06 sprendimą ir paliko galioti Visagino miesto apylinkės teismo 2015-12- 8 sprendimą. Teismo sprendimas Bendrovės finansinei būklei įtakos neturi.

Vilniaus miesto apylinkės teisme nagrinėjama e2-33456-833/2016 civilinė byla pagal UAB „Renerga“ ieškinį dėl nuostalių (kompensacinių palūkanų), patirtų dėl VIAP lėšų išmokėjimo sustabdymo, bei bylinėjimosi išlaidų priteisimo iš atsakovų AB „Energijos skirstymo operatorius“ ir „Lietuvos energijos gamyba“, AB. Ieškovas, atsižvelgiant į ieškinio reikalavimus, bylą nagrinėjančio teismo prašo kreiptis į Konstitucinį teismą dėl VIAP lėšų administravimo tvarkos aprašo ir VIAP teikimo tvarkos aprašo nuostatų, nustatančių VIAP lėšų už suteiktas VIAP mokėjimo sustabdymą, teisėtumo. Ieškovas taip pat prašo bylą nagrinėjančio teismo kreiptis į LVAT su prašymu ištirti, ar minėtų VIAP lėšų administravimo ir VIAP teikimo tvarkos aprašų atitinkami punktai neprieštarauja Konkurencijos įstatymui ir Europos Parlamento ir Tarybos 2009-07-13 direktyvos 2009/72/EB nuostatomis. Be Bendrovės į bylą trečiaisiais asmenimis yra įtraukti ir Vyriausybė, Energetikos ministerija bei su ieškovu susijusios bendrovės: AB „Achema“ ir UAB koncernas „Achemos grupė“. VIAP lėšų išmokėjimo UAB „Renerga“ sustabdymas, su ja susijusiai AB „Achema“ nevykdant pareigos mokėti už VIAP, atitiko galiojančių teisės aktų reikalavimus. Sprendimo priėmimas trečiojo asmens byloje - VIAP lėšų administratoriaus funkcijas vykdančios Bendrovės finansinei būklei įtakos neturės. Byloje dalyvaujantys asmenys 2016 m. rugpjūčio-rugsėjo mėnesiais pateikė atsiliepimus į pareiktą ieškinį. Vilniaus miesto apylinkės teismas priėmė 2016-12-21 nutartį, kuria atmestas UAB „Renerga“ prašymas kreiptis į Konstitucinį teismą. 2017-02-21 UAB „Renerga“ pateikė prašymą dėl kreipimosi į Europos Sąjungos Teisingumo Teismą dėl prejudicinio sprendimo. 2017-02-22 teismo posėdžio metu byloje dalyvaujantys asmenys buvo informuoti apie teisę per 10 darbo dienų pateikti savo nuomonę dėl pastarojo UAB „Renerga“ prašymo“. Bylos nagrinėjimas atidėtas nepaskiriant teismo posėdžio datos. Teismo sprendimas byloje Bendrovės finansinei būklei įtakos neturėtų turėti.

Procesai, kuriuose BALTPPOOL UAB ataskaitiniu laikotarpiu dalyvavo kaip išieškotojas

Vykdomoji byla 0114/16/00170 dėl Kauno apygardos teismo išduoto 2016-01-21 Vykdomojo rašto Nr. e2-2435-773/2015 vykdymo. 2015-12-23 Reikalavimų perleidimo sutartimi Nr. SUT296-15/16-BP-1 BALTPPOOL UAB iš pradinio kreditoriaus LITGRID AB perėmė reikalavimo teisę į skolininką UAB „Dirbtinis pluoštas“ dėl 169.461,90 Eur nesumokėtų VIAP lėšų. Atitinkamai, pagal ieškovo LITGRID AB ieškinį atsakovui UAB „Dirbtinis pluoštas“ pradėtoje civilinėje byloje Nr. e2-2435-773/2015 dėl 169.461,90 EUR VIAP skolos priteisimo ir bylinėjimosi išlaidų atlyginimo, kurioje buvo priimtas 2015-11-26 Kauno apygardos teismo sprendimas dėl ieškinio tenkinimo visa apimtimi, ieškovo teisės ir pareigos buvo perkeltos BALTPPOOL UAB. Pagal minėtą teismo sprendimą 2016-01-21 išduotas vykdomasis raštas, kurį pateikus vykdyti buvo pradėta vykdomoji byla Nr.0114/16/00170. Pagal vykdomąjį raštą 2016 m. kovo 22 d. buvo išieškota 20 000,00 Eur suma. Likusi suma 156.790,76 Eur suma (kartu su vykdymo išlaidomis) išieškota 2016 m. balandžio 1 d. Faktiškai išieškotų lėšų suma BALTPPOOL UAB finansinei būklei įtakos neturėjo, kadangi išieškotos sumos įskaitytos į VIAP lėšas, VIAP lėšų apskaita vykdoma atskirai nuo Bendrovės apskaitos.

31. Ateinančių laikotarpių pajamos

	Grupė	
	2016-12-31	2015-12-31
Perkrovų valdymo pajamos laikotarpio pradžioje	495	-
Gautos perkrovų valdymo pajamos per periodą	11 405	495
Per laikotarpį pripažinta perkrovų pajamų dalis dengiant su susijusio turto nusidėvėjimu	-	-
Perkrovų valdymo pajamos pripažintos pajamomis per periodą	(3 439)	-
Perkrovų valdymo pajamos laikotarpio pabaigoje	8 461	495

Ateinančių laikotarpių pajamas sudaro perkrovų pajamos, kaip aprašyta 2.21 pastaboje. 2016 m. gruodžio 31 d. ateinančių laikotarpių perkrovų pajamos, lygios 8 461 tūkst. Eur, bus panaudotos investicijoms į jungtis būsimais laikotarpiais. 2016 m. bendrųjų pajamų ataskaitoje pripažintos 3 439 tūkst. Eur vertės perkrovų pajamos, skirtos padengti sąnaudas, patirtas siekiant užtikrinti paskirstytojo pralaidumo panaudojimą. 2015 m. 495 tūkst. Eur suma panaudota investicijoms į jungtį.

32. Pobalansiniai įvykiai

2017 m. kovo 1 d. Bendrovė anksčiau laiko grąžino dalį (4 300 tūkst. eurų) „Lietuvos energija“, UAB įsiskolinimo už LITGRID AB įsigijimą.

2017 m. kovo mėn. 1 d. Bendrovė sudarė kredito perviršio limitą (overdrafto) sutartį dėl iki 4 000 tūkst. eurų sąskaitos kredito perviršio. Overdrafto sutarties galiojimo terminas 1 metai su galimybe sutartį pratęsti dar vieneriems metams.

AB „Amber Grid“ 2017 m. vasario mėn. 1 d. pasirašė paskolos sutarties su EIB pratęsimą, kuriuo buvo iki 2017 m. pabaigos pratęstas paskolos išmokėjimo/panaudojimo terminas.

AB „Amber Grid“ 2017 m. vasario mėn. 28 d. anksčiau nustatyto termino grąžino dalį (11 444 tūkst. eurų) „Swedbank“, AB paskolos.

AB „Amber Grid“ 2017 m. kovo mėn. 1 d. sudarė kredito perviršio limitą (overdrafto) sutartį dėl iki 10.000 tūkst. eurų sąskaitos kredito perviršio. Overdrafto sutarties galiojimo terminas 1 metai su galimybe sutartį pratęsti dar vieneriems metams.

KITA INFORMACIJA

Kolegialūs valdymo organai ir atlygis jų nariams

2016 m. buvo naujai suformuotos patronuojančios bendrovės Stebėtojų taryba, Valdyba, Atlygio ir skyrimo bei Audito komitetai, atnaujintos ir performuotos septynių bendrovių, sudarančių įmonių grupę Valdybos.

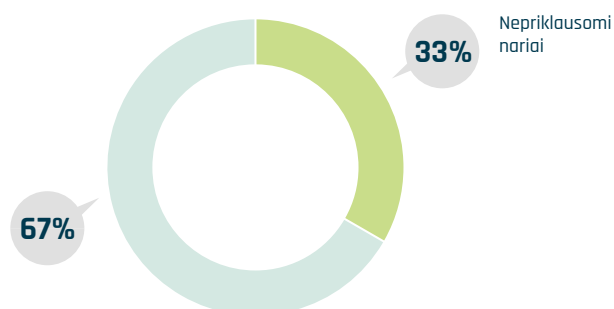
Visuose pagrindiniuose naujai sudarytuose įmonių valdymo organuose nepriklausomi nariai sudaro 1/3 visų valdybos narių. Į visas – vidinių ir išorinių valdymo organų narių pozicijas buvo skelbti išoriniai ir vidiniai konkursai. Į nepriklausomus narius atrinkti savo srityje žinomi ir patirtį turintys profesionalai, su kuriais sudarytos valdybų narių sutartys.

Žemiau pateikiama informacija apie valdybų narių skaičių įmonėse, nepriklausomų narių dalį ir lėšas, skirtas valdymo organų apmokėjimui, kurių pokytį lyginant su ankstesniais metais, lėmė iš išorės samdomų nepriklausomų valdybos narių darbo apmokėjimas.

Grupės ir ją sudarančių įmonių valdymo organai

Valdymo organų sudėtis

Atlygis valdymo organų nariams (tūkst. Eur)

	2016 m.	2015 m.
Stebėtojų taryba ir jiems pavaldūs komitetai	17	6
Valdyba	49	20
Iš viso	66	26

Informacija apie per ataskaitinį laikotarpį EPSO-G Grupės vardu sudarytus žalingus ar su susijusiomis šalimis sudarytus sandorius

EPSO-G generalinio direktoriaus sudaryta darbo grupė nustatė, kad per ataskaitinį laikotarpį tuometinis Tetas generalinis direktorius tinkamai neinformavo apie interesų konfliktą su jo valdoma bendrove Tetas valdybos ir akcininkų, taip pažeisdamas Civilinio kodekso 2.87 str. 6 dalyje numatytą pareigą, sudarytų su valdoma bendrove sandorių pagrindu supainiojo juridinio asmens turtą su savo turtu ir gavo iš to asmeninės naudos be Tetas akcininkų sutikimo, taip pažeisdamas Civilinio kodekso 2.87 str. 4 dalyje numatytą pareigą, nevykdė savo pareigos būti lojaliu valdomai bendrovei. Dėl to Tetas valdyba 2017 m. vasario 3 d. posėdyje, išnagrinėjusi darbo grupės išvadas priėmė sprendimą nutraukti sutartį su bendrovės generaliniu direktoriumi dėl prarasto pasitikėjimo. Dėl žalos atlyginimo yra sprendžiama atskirai.

Apie kitus EPSO-G ir/ar Grupės vardu sudarytų žalingus sandorius, neatitinkančių Grupės tikslų, esamų įprastų rinkos sąlygų, pažeidžiančių akcininkų ar kitų asmenų grupių interesus ir pan., turėjusių ar ateityje galinčių turėti neigiamą įtaką veiklai ir/arba veiklos rezultatams, taip pat sandorių, sudarytų esant interesų konfliktui tarp vadovų, kontroliuojančių akcininkų ar kitų susijusių šalių Bendrovei nėra žinoma.